

Uchwała Nr XXIII/380/2025
Rady Miasta Rzeszowa
z dnia 25 marca 2025 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Sportu i Rekreacji Miasta Rzeszowa na lata
2025-2035.

Na podstawie art. 18 ust. 1, ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
(Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.)

Rada Miasta Rzeszowa
uchwala, co następuje:

§1

Przyjmuje się Strategię Rozwoju Sportu i Rekreacji Miasta Rzeszowa na lata 2025-2035,
o treści jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Rzeszowa.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta Rzeszowa

Waldemar Szumny

UZASADNIENIE
do Uchwały NR XXIII/380/2025
Rady Miasta Rzeszowa
z dnia 25 marca 2025 r.
w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Sportu i Rekreacji Miasta Rzeszowa na lata
2025-2035

W celu wyznaczenia realnych, możliwych do osiągnięcia w przewidywalnym odstępie czasu a zarazem ambitnych kierunków rozwoju sportu w Rzeszowie, opracowana została Strategia Rozwoju Sportu i Rekreacji Miasta Rzeszowa na lata 2025-2035. Strategia wyznacza konieczne do zrealizowania działania Miasta Rzeszowa w zakresie rozwoju sportu i rekreacji w kolejnych latach oraz określa kierunki promocji aktywnego i zdrowego stylu życia. Umiejętnie prowadzona strategia w zakresie wspierania sportu pozwoli ugruntować pozycję Rzeszowa jako wyróżniającego się ośrodka sportowego o dużym znaczeniu w Polsce.

Załącznik

Do Uchwały nr XXIII/380/2025

Rady Miasta Rzeszowa

z dnia 25 marca 2025 r.

Strategia Rozwoju Sportu i Rekreacji Miasta Rzeszowa na lata 2025 - 2035

Spis treści

Wstęp	4
Część analityczna	6
1. Demografia oraz jej trendy, analiza w podziale na osiedla	6
2. Infrastruktura sportowo-rekreacyjna	13
3. Stowarzyszenia i kluby sportowe w rozbiu na poszczególne dyscypliny	15
4. Kluby w najwyższych klasach rozgrywkowych w różnych dyscyplinach sportu, sukcesy rzeszowskich sportowców	19
5. Imprezy sportowe w rozbiu na zasięg i cykliczność: jednorazowe i cykliczne duże wydarzenia międzynarodowe i ogólnopolskie, cykliczne wydarzenia miejskie	23
6. Działalność MOS i Zespołu Szkół Sportowych	24
7. Analiza potrzeb, problemów i potencjałów rozwojowych	31
8. Społeczna Rada Sportu	46
9. Benchmarking	47
10. Finansowanie sportu w Rzeszowie	54
Wizja, cele i przedsięwzięcia rozwojowe sportu i rekreacji w mieście Rzeszowie	63
Składowe założenia wizji i misji	63
Wizja i misja na lata 2025-2034	64
Cele strategiczne	65
Działania promocyjne oraz nowe inicjatywy sportowo-rekreacyjne w Rzeszowie.....	94
Wdrażanie, monitorowanie i ewaluacja Strategii	102
Spis tabel, wykresów i map	104

Wstęp

Aktywność sportowa i rekreacyjna to jedno z najważniejszych aspektów życia człowieka, wpływające na jego zdrowie fizyczne i psychiczne. Sport daje poczucie przynależności, poprawia samoocenę, kształtuje dobre wzorce w komunikacji międzyludziej, uczy zasady współpracy opartej na wartościach fair-play i daje energię do działania w innych życiowych obszarach.

Najważniejsze działania Miasta Rzeszowa w zakresie rozwoju sportu i rekreacji w kolejnych latach, powinny dążyć do promocji aktywnego i zdrowego stylu życia, poprzez poszerzanie oferty sportowej dla mieszkańców, kreowania międzypokoleniowych wydarzeń, integrujących wokół sportu różne grupy społeczne, osoby z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami. Działania te powinny być ukierunkowane na dzieci od wieku przedszkolnego, aż po osoby w wieku senioralnym. Nie ma znaczenia jakie aktywności czy dyscypliny sportowe zostaną wybrane przez poszczególnych mieszkańców, bo każda z form aktywności uprawiana przez rzeszowskie dzieci i młodzież, osoby z niepełnosprawnością czy też seniorów, nawet te najbardziej niszowe czy mało popularne, przynoszą ich uczestnikom wiele wartości: poprawiają wydolność organizmu, pomagają w profilaktyce nadwagi/otyłości, chorób układu krążenia czy poprawie zdrowia psychicznego. Masowość zdrowego ruchu, profilaktyka wzmacniająca bezpieczeństwo zdrowotne, zarażanie entuzjazmem do aktywności to priorytety, jakie powinny być zawarte w miejskich programach dotyczących tej sfery życia.

Takie inicjatywy jak Narodowy Dzień Sportu, „Sportowy dzień z...”, Rowerowy Maj, Atrakcje na Wakacje, Ferie w Mieście czy Sportowe Mikołajki, powinny być cyklicznie organizowane, by środowisko rzeszowskiego sportu łączyć we wspólnym działaniu, a nie dzielić ze względu klasyfikację dyscyplin, stopień popularności czy ilość stowarzyszeń/klubów zajmujących się danym sportem.

Wg raportu Najwyższej Izby Kontroli, w tworzeniu którego uczestniczyli przedstawiciele Polskiego Towarzystwa Badań nad Otyłością oraz Polskiego Towarzystwa Leczenia Otyłości, niemalże 9 mln Polaków cierpi na chorobę otyłościową, co może prowadzić do skrócenia ich życia o prawie 4 lata. W odniesieniu do mieszkańców województw problem

ten dotyczy 60-70 ich populacji. Oprócz niebezpieczeństwa dla zdrowia i życia, choroba otyłościowa niesie ze sobą również poważne konsekwencje finansowe. Szacuje się, że koszty bezpośrednie leczenia otyłości wynoszą ponad 9 mld zł, a pośrednie 27 mld zł. Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) szacuje, że na przestrzeni 30 lat koszty leczenia choroby otyłościowej będą równoważne 4% PKB, czyli ok. 108 mld zł. Jeszcze poważniej sytuacja ta przedstawia się wśród dzieci i młodzieży. Z danych Polskiego Towarzystwa Leczenia Otyłości wynika, że problem nadwagi i otyłości dotyka 10% dziewczynek i 12% chłopców w wieku przedszkolnym oraz ponad 14% dziewcząt i 18% chłopców dzieci w wieku szkolnym.

W opublikowanym przez Medonet we współpracy z naukowcami Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum w 2023 r. Narodowym Teście Zdrowia Polaków aż 32% badanych w wieku 18-24 lata oceniło swój stan zdrowia psychicznego jako zły lub bardzo zły. Dla porównania, w poprzednim roku odsetek tych osób był mniejszy o 3 pp., a w 2020 r. o 12 pp. Z danych statystycznych wynika, że aż 51% Polaków nie uprawia żadnego sportu. Zjawisko to na przestrzeni ostatnich lat kształtuje się następująco: w porównaniu do 2022 to spadek na poziomie 2 pp., lecz o 4 pp. więcej niż w 2021 i o 1 pp. więcej niż w 2020 r.

Biorąc powyższe dane pod uwagę, najważniejsze działania Miasta Rzeszowa powinny koncentrować się na poprawie dobrostanu, w aspekcie zdrowia i kondycji fizycznej mieszkańców, co możliwe jest poprzez podjęcie działań zmierzających do aktywizacji ruchowej, w formie udziału w sporcie powszechnym oraz kwalifikowanym.

Niniejsza strategia odnosić się będzie zatem do zdefiniowania kluczowych kierunków i działań, mających na celu rozwój sportu.

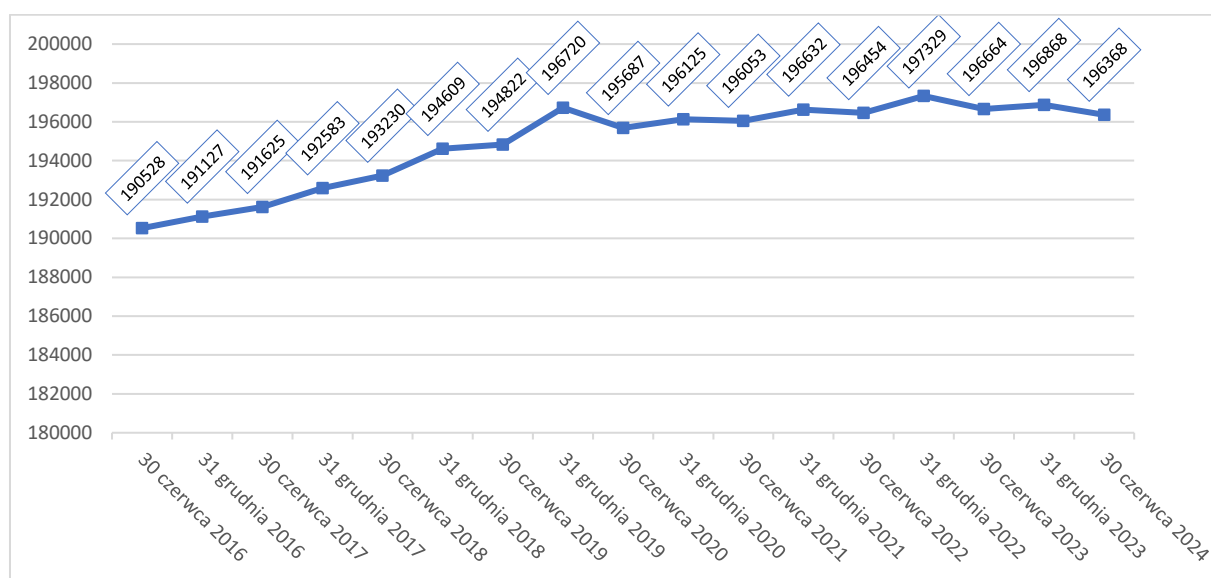
Do przygotowania Strategii wykorzystano: dokumenty znajdujące się w dyspozycji Urzędu Miasta Rzeszowa, przeprowadzono kilkadziesiąt relacji ustnych z przedstawicielami rzeszowskiego środowiska sportowego, badania socjologiczne w 50 rzeszowskich szkołach oraz badania w zakresie analizy potrzeb mieszkańców.

Część analityczna

1. Demografia oraz jej trendy, analiza w podziale na osiedla

W latach 2016–2024 populacja mieszkańców Rzeszowa zwiększyła się o prawie 6 tys. osób. Największą liczbę ludności odnotowano na 31 grudnia 2022 r. i wyniosła ona 197 329 osób. Podkreślić należy, że ludność Rzeszowa w okresie od 30 czerwca 2016 r. do 30 czerwca 2024 r. powiększyła się o 3,1 p. proc., zaś przez ostatnie cztery lata liczba mieszkańców miasta charakteryzuje się dużą stabilnością od, plasując się w przedziale od 196 053 do 197 329 osób.

Wykres 1. Liczba mieszkańców Rzeszowa zameldowanych na pobyt stały i czasowy

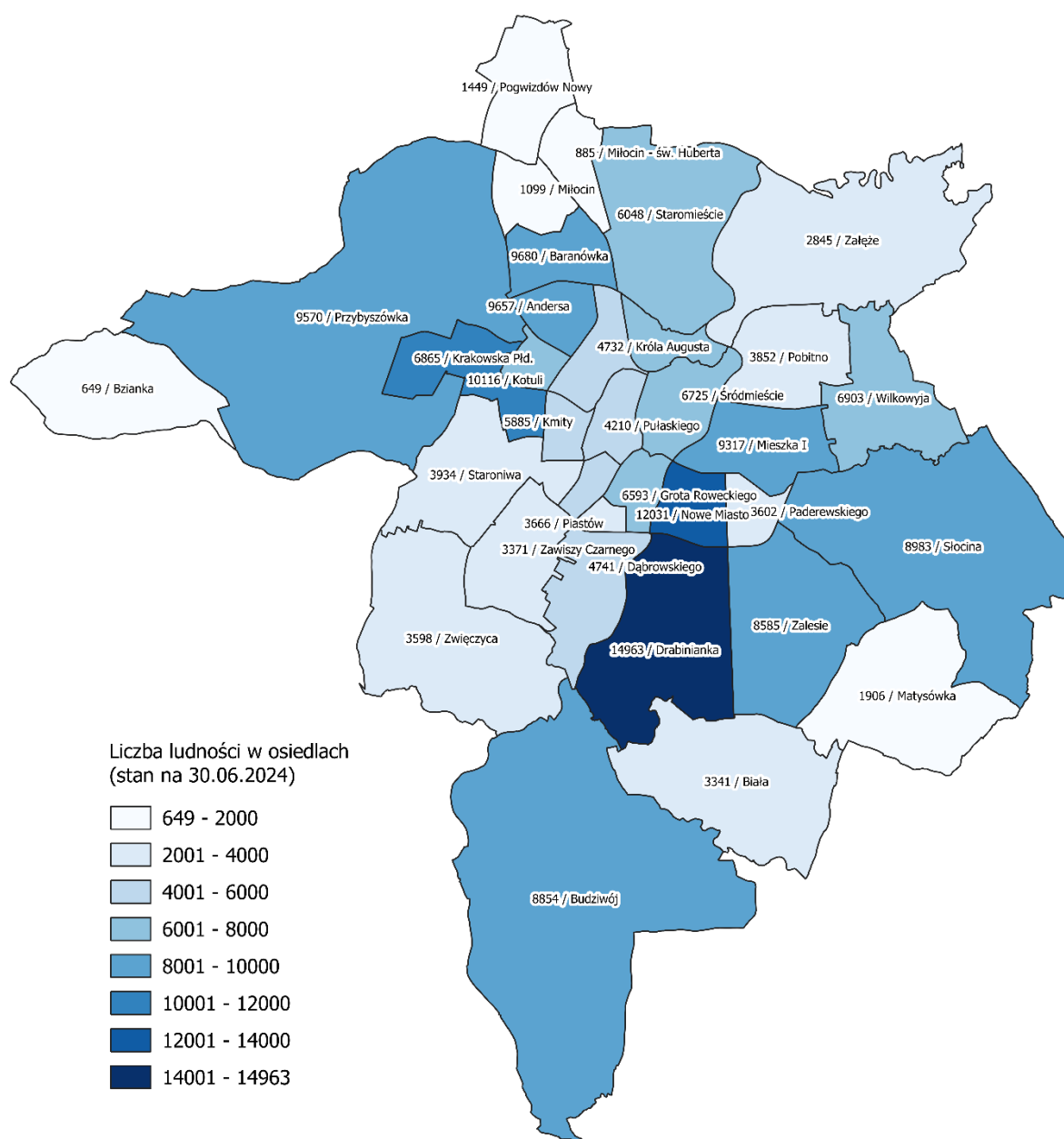

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Rzeszowa.

Największym rzeszowskim osiedlem w połowie 2024 r. była Drabinianka, na której mieszkało 14 963 osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy. Populacja mieszkańców osiedla stanowiła 7,62 proc. ogółu mieszkańców Rzeszowa. W okresie od 30 czerwca 2016 r. do 30 czerwca 2024 r. populacja mieszkańców os. Drabinianka zwiększyła się o 30,34 proc. (wzrost o 3 483 osoby). Drugim co do wielkości osiedlem w Rzeszowie jest Nowe Miasto, na którym w połowie 2024 r. mieszkało 12 031 mieszkańców, co stanowiło 6,13 proc. populacji Rzeszowa. Jest to osiedle, które w ciągu ostatnich 8 lat doświadczyło jednego z największych odpływów ludności. Jego populacja zmniejszyła się o 16,89 p. proc. (2 445 osób). Trzecim co do wielkości rzeszowskim osiedlem jest os. Franciszka Kotuli, na którym mieszka 10 116 osób, co stanowi 5,15 proc. ogółu populacji Rzeszowa. Najmniejszymi rzeszowskimi osiedlami są: Bzianka

z populacją liczącą 649 mieszkańców (0,33 proc. ogółu mieszkańców), Miłocin – św. Huberta z liczbą mieszkańców wynoszącą 885 osoby (0,45 proc. ogółu mieszkańców) oraz Miłocin, w którym mieszka 1 099 osób (0,56 proc. ogółu mieszkańców).

Mapa 1. Liczba mieszkańców Rzeszowa zameldowanych na pobyt stały i czasowy według osiedli w 2024 r.

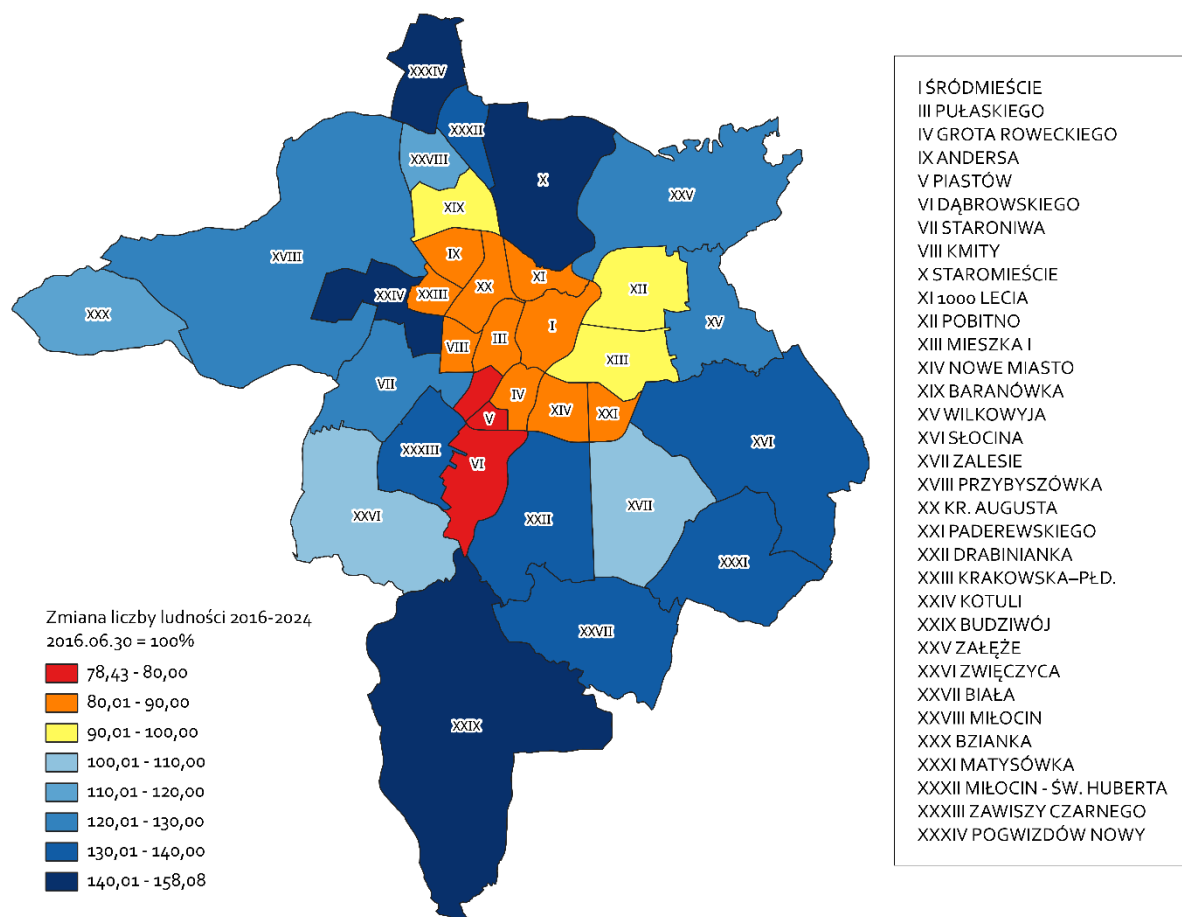

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Rzeszowa.

Osiedlami, które w ciągu ostatnich 8 lat w największym stopniu zwiększyły swoją populację, były: Budziwój (wzrost o 58,08 p. proc.), Kotuli (wzrost o 46,76 p. proc.),

Staromieście (wzrost o 41,74 p. proc.) oraz Pogwizdów Nowy (wzrost o 41,09 p. proc.). Największy odpływ mieszkańców, odnotowano na osiedlach: Piastów (ubytek o 21,57 p. proc.), Dąbrowskiego (ubytek 21,45 p. proc.), Nowe Miasto (ubytek 16,89 p. proc.), Generała Władysława Andersa (ubytek 16,73 p. proc.), Kmity (ubytek 16,68 p. proc.), Śródmieście (ubytek 16,26 p. proc.) oraz Pułaskiego (ubytek 16,20 p. proc.).

Mapa 2. Dynamika zmiany liczby ludności w okresie 30.06.2016 – 30.06.2024 w podziale na osiedla (2016 = 100%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Rzeszowa.

Najwyższą średnią wieku mieszkańców w połowie 2016 r. charakteryzowało się os. Piastów. Średnia wieku mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i czasowy na tym osiedlu wyniosła 46,08 roku. Nieco młodszy byli mieszkańcy osiedli: Pułaskiego (45,52 roku), Generała Grota Roweckiego (44,99 roku), Kmity (44,69 roku), Miłocin – św. Huberta (44,47 roku) oraz 1000-lecia (44,45 roku). Najniższą średnią wieku charakteryzowało się os. Franciszka Kotuli. Średni wiek mieszkańców tego osiedla wyniósł 31,00 lat. Osiedlami charakteryzującymi się nieznacznie starszą populacją są: Zawiszy Czarnego (32,08 roku),

Drabinianka (34,23 roku), Staromieście (36,08 roku), Budziwój (36,36 roku) oraz Załęże (36,99 roku).

W połowie 2024 r. osiedlem, na którym odnotowano najwyższą średnią wieku było os. Kmity. Średnia wieku mieszkańców wyniosła 48,72 roku. Nieznacznie młodszy byli mieszkańcy osiedli: Piastów (48,71 roku), Nowe Miasto (47,69 roku) oraz Pułaskiego (47,66 roku). Najmłodszym rzeszowskim osiedlem według stanu na 30 czerwca 2024 r. było os. Zawiszy Czarnego. Średnia wieku jego mieszkańców wyniosła 32,53 roku. Nieznacznie starsze były osiedla: Franciszka Kotuli (33,24 roku), Budziwój (34,84 roku), Drabinianka (35,53 roku) oraz Staromieście (35,74 roku).

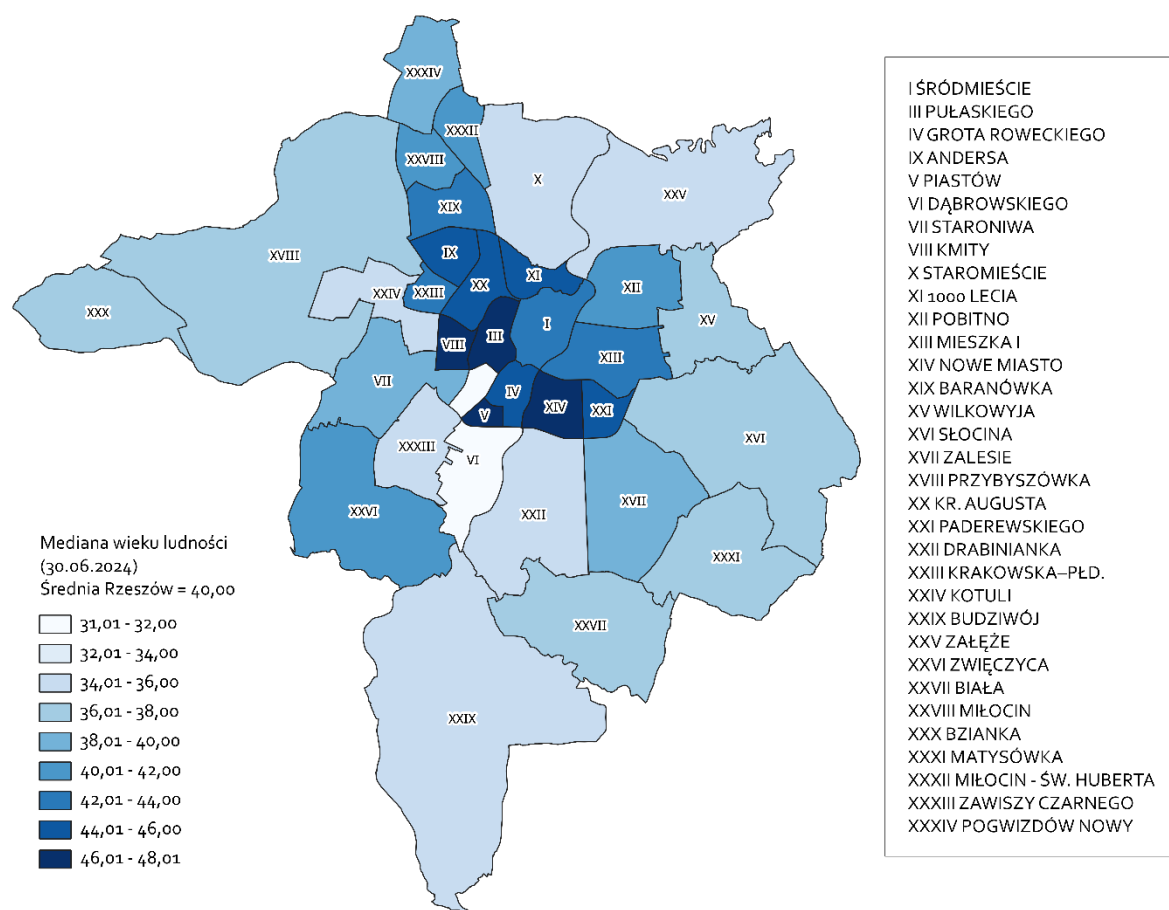
Osiedlami, które w ostatnich 8 latach „postarzały się” pod względem średniej wieku mieszkańców, były: Nowe Miasto (zmiana +5,24 roku), Paderewskiego (+4,69 roku), Krakowska-Południe (+4,67 roku), Baranówka (+4,16 roku) oraz Kmity (+4,03 roku). Osiedlami, które charakteryzowały się niższą średnią wieku w 2024 r. niż 8 lat wcześniej, były: Miłocin – św. Huberta (–1,95 roku), Budziwój (–1,52 roku), Staromieście (–0,34 roku), Biała (–0,32 roku), Załęże (–0,28 roku) oraz Ślocina (–0,23 roku).

Powszechnie używanym syntetycznym wskaźnikiem ukazującym strukturę wieku oraz zaawansowanie procesu starzenia się populacji jest mediana wieku ludności. Określa ona wiek środkowy ludności, dzielący analizowaną populację na dwie równe grupy (połowy), i określa, jaki wiek osiąga dokładnie połowa populacji mieszkańców danej społeczności. W połowie 2024 r. najwyższą medianą wieku ludności charakteryzowali się mieszkańcy trzech osiedli: Kmity, Piastów, Pułaskiego, Nowe Miasto i gen. Władysława Andersa. Ponad połowa mieszkańców os. Kmity miała 48,01 lat i mniej. Na os. Piastów wartość mediany była praktycznie identyczna i wyniosła 48,00 lat. Połowa mieszkańców os. Pułaskiego nie była starsza niż 47,01 lat. Mediana wieku dla osiedli Nowe Miasto oraz gen. Andersa była bez mała identyczna i wyniosła 46,02 lat oraz 46,00 lat.

Najniższą medianą wieku charakteryzuje się os. Dąbrowskiego. Połowa mieszkańców tego osiedla nie była starsza niż 31,01 lat. W przypadku tego osiedla trzeba zwrócić uwagę na bardzo istotny aspekt – blisko połowa mieszkańców osiedla to osoby zameldowane czasowo (49,2 proc.). Związane jest to z tym, że na terenie osiedla zlokalizowany jest kampus Politechniki Rzeszowskiej z dużym skupieniem domów studenckich oraz dużą liczbą zameldowanych w nich czasowo studentów. Żadne inne

rzeszowskie osiedle nie charakteryzowało się tak dużym odsetkiem mieszkańców zameldowanych czasowo. W przypadku pozostałych osiedli odsetek czasowych zameldowań nie przekraczał kilku procent. Po wyłączeniu z analizy osób zameldowanych czasowo mediana wieku ludności na os. Dąbrowskiego wynosi 46,03 lat, co umiejscawia je na czwartym miejscu klasyfikacji osiedli o najwyższej medianie wieku. Sprawia to, że osiedle silnie upodabnia się do innych rzeszowskich osiedli, gdzie znaczną część populacji stanowią seniorzy. Kolejnymi osiedlami pod względem najniższej mediany wieku były: Zawiszy Czarne (34,01 lat), Franciszka Kotuli (34,01 lat), Budziwój (34,02 lat) oraz Drabinianka (34,05 lat).

Mapa 3. Mediana wieku mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i czasowy w osiedlach (stan na 30.06.2024)

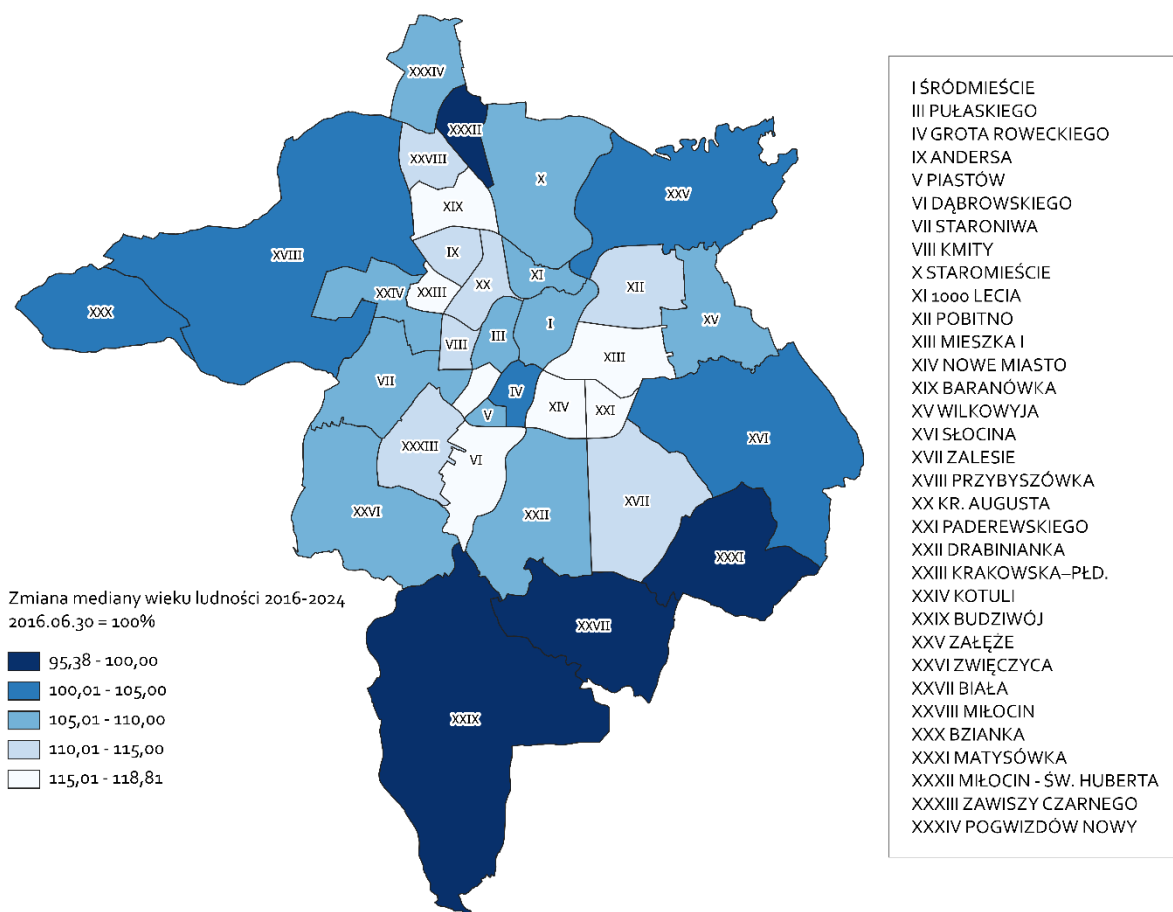

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Rzeszowa.

W ostatnich latach proces starzenia się ludności był najbardziej zauważalny na os. Dąbrowskiego. Zmiana wartości mediany wieku ludności w stosunku do 30 czerwca 2016 r. wyniosła +18,81 p. proc. Osiedlami, które w nieznacznie mniejszym,

ale znaczącym stopniu doświadczyły procesu starzenia się, były: Nowe Miasto (+17,70 p. proc.), Krakowska-Południe (+16,25 p. proc.), Baranówka (+15,94 p. proc.), Mieszka I (+15,91 p. proc.) oraz Paderewskiego (+15,41 p. proc.). Jedynie w przypadku czterech rzeszowskich osiedli można zaobserwować proces odmłodzenia populacji w okresie ostatnich 8 lat.

Mapa 4. Dynamika zmiany mediany wieku ludności Rzeszowa w okresie 30.06.2016 – 30.06.2024 w podziale na osiedla (2016 = 100%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Rzeszowa.

Najsilniejsze obniżenie mediany wieku odnotowano na os. Miłocin – św. Huberta (–4,62 p. proc.). Nieco mniejsze wartości wskaźnika zaobserwowano na osiedlach: Budziwój (–2,80 p. proc.) oraz Biała (–2,67 p. proc.). Obniżenie wartości mediany wieku ludności charakteryzowało ponadto osiedle Matysówka (–0,25 p. proc.).

Analizując dane dotyczące struktury wieku mieszkańców Rzeszowa na przestrzeni lat 2026-2024 można zauważyć, iż na w miarę wyrównanym poziomie utrzymuje się odsetek mieszkańców w grupie wiekowej 14 lat i mniej. Zmniejsza się zarazem grupa

mieszkańców w przedziale 25-34 lata oraz 55-64 lata. z roku na rok rośnie zaś odsetek najstarszych mieszkańców Rzeszowa w wieku 65 lat i więcej.

Wykres 2. Struktura wieku ludności w Rzeszowie w 2024 r.

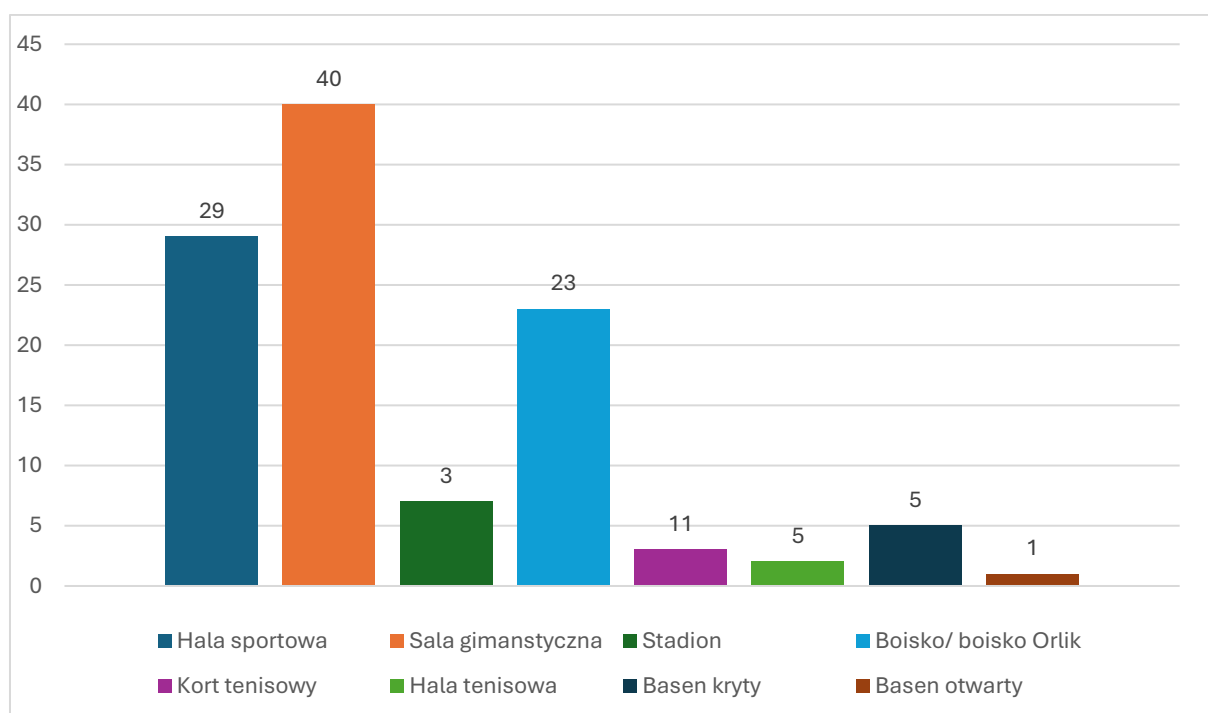
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Rzeszowa oraz Banku Danych Lokalnych GUS (<https://bdl.stat.gov.pl>).

* dane z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Rzeszowa stan na 30.06.2024.

2. Infrastruktura sportowo-rekreacyjna

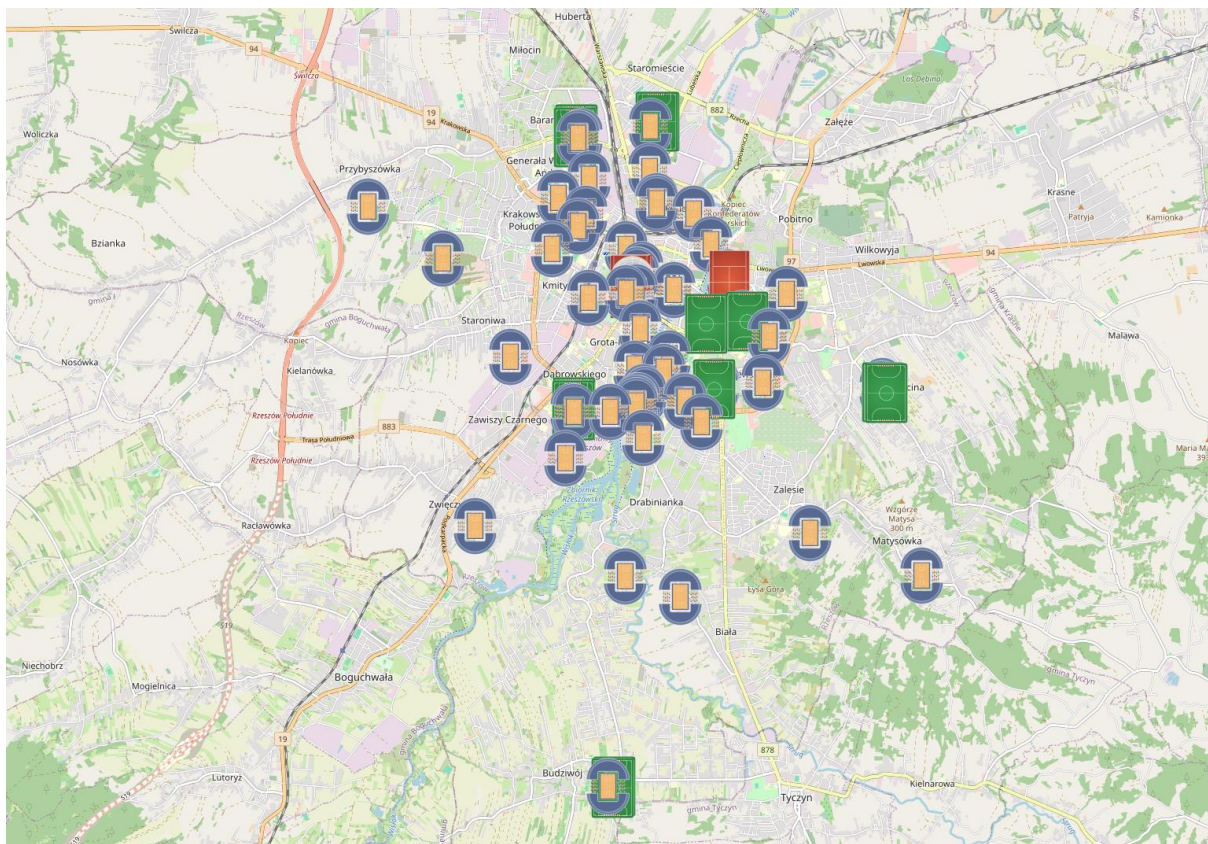
Na terenie Miasta Rzeszowa zinwentaryzowano 110 obiektów sportowych będących w zarządzie Gminy Miasto Rzeszów oraz rzeszowskich uczelni wyższych – Politechniki Rzeszowskiej oraz Uniwersytetu Rzeszowskiego. Od drugiej połowy 2023 r. Wydział Sportu i Rekreacji Urzędu Miasta Rzeszowa uruchomił serwis internetowy „Sportowy Rzeszów” (<https://sportowyrzeszow.pl/>), na którym mieszkańcy mogą sprawdzić dostępność infrastruktury sportowej będącej w zarządzie Gminy Miasto Rzeszów. Docelowo, system będzie miał funkcjonalność e-rezerwacji, tj. możliwości internetowego dokonania rezerwacji tych obiektów sportowych. W serwisie można również zapoznać się z ofertą rzeszowskich klubów sportowych, a także sprawdzić kalendarz imprez sportowych i rekreacyjnych.

Wykres 3. Infrastruktura sportowa i rekreacyjna w Rzeszowie

Źródło: opracowanie własne

Mapa 5. Obiekty sportowe w zarządzie Gminy Miasto Rzeszów, w których można dokonać e-rezerwacji na stronie sportowyrzeszow.pl

Źródło: <https://sportowyrzeszow.pl/e-rezerwacja>

3. Stowarzyszenia i kluby sportowe w rozbiciu na poszczególne dyscypliny

Na terenie Miasta Rzeszowa funkcjonuje ponad 100 aktywnych stowarzyszeń i klubów sportowych, w tym ponad 50 organizacji zajmujących się sportami drużynowymi oraz ponad 60 podmiotów zrzeszające zawodników trenujących sporty indywidualne.

Ponad to, w konkursie na organizację zajęć sportowych i imprez towarzyszących, które mają za zadanie przeciwdziałać uzależnieniom, wykluczeniom i patologiom społecznym, startują również fundacje i instytucje nie związane stricte z działalnością sportową.

Tabela 1. Rzeszowskie kluby/stowarzyszenia sportowe w podziale na dyscypliny

DYSCYPLINA		KLUB/STOWARZYSZENIE
PIŁKA NOŻNA		Stal Rzeszów S.A.
		CWKS Resovia S.A.
		SMS Resovia Rzeszów
		SP Korona/ KS Korona
		AP Ziomki Rzeszów
		KS Junak
		LKS Zimowit
		KS Grunwald Budziwój
		SP Grunwald Budziwój
		KS Biała
		Staroniwa
		Orły Rzeszów
		KS Przybyszówka
		Dziecięca Akademia Futbolu
		Rzeszowska Akademia Futsalu HEIRO (wielosekcyjny)
		KS Baranówka
		UKS SMS Rzeszów
		Rzeszowska Akademia Młodego Piłkarza
		SALOS Don Bosco
		Fundacja Wszyscy Razem Sportowo Zjednoczeni
		Akademia Piłkarska JUVENTUS
		AP Diamonds Rzeszów
		Akademia Piłkarska Giganci Rzeszów
SPORTY DRUŻYNOWE	SIATKÓWKA	AKS Resovia
		MKS V LO
		KU AZS UR

		Aktywni od zaraz
		MUKS Sparta Rzeszów
		Beach Break
	KOSZYKÓWKA	MLKS Rzeszów
		AZS KU PRz
		Wilki Rzeszów
		Stowarzyszenie Przyjaciół Ząbęża
		Resovia Basketball S.A.
		Tornado Rzeszów
		MOS Basket Rzeszów
	PIŁKA RĘCZNA	Juvenia
		SPR Handball
	RUGBY / FUTBOL AMERYKAŃSKI	Rugby Rzeszów
		Klub Futbolu Amerykańskiego Rzeszów Rockets
	T. STOŁOWY	KU AZS UR
		KU AZS PRz
		TPTS Aquarius Rzeszów
	ŻUŻEL	H69 SPEEDWAY S.A.
SPORTY WALKI	Zapaśniczy Klub Sportowy Stal	
	Klub Bokserski Stal	
	Rzeszowski Klub Bokserski Wistok	
	Akademia Karate Tradycyjnego	
	Chikara Rzeszów	
	Judo Millenium	
	Rzeszowski Klub Taekwon-do	
	KS Oyama Karate	
	KS Ju-Jitsu Karate	
	Spartakus MMA	
	Rzeszowski Klub Sportów Walki SYSTEM	
	Nan Bei-Tygrys (wushu)	
	Akademia Brazylijskiego Jiu-Jitsu Ralph Gracie	
	UKS Akademia Judo	
	Centrum Aktywności Fizycznej (3 sekcje)	

SPORT OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI	RES-GEST
	UKS Szóstka
	Stal Rzeszów AMP Futbol
	FLYING WHEELS
	MKS GB Sport
SPORTY INDYWIDUALNE	Klub Sportów Wodnych Stal Rzeszów
	KP Sokół (pływanie)
	Stowarzyszenie Akademii Pływania Aqua Sport
	UKS Aqua Sport
	Swim Tri (triathlon)
	UKS Foxball (pływanie)
	CWKS Resovia lekkoatletyka
	CWKS Resovia Łuczniectwo
	CWKS Resovia Kolarstwo
	Podium (biegi)
	Klub Akrobatyki Stal
	KP Sokół (tenis ziemny)
	KS Czarni (tenis ziemny)
	Rzeszowski Klub Trenisowy ABC
	Lamba (motocross, żużel)
	Slalom Academy
	Rzeszowskie Stowarzyszenie Rolkowe
	KS Piramida (akrobatyka)
	TG Sokół (akrobatyka)
	SKS Piast 25 (łuczniectwo)
	Legenda (łuczniectwo)
	Klub Akrobatyki Sportowej
	Wytwórnia Sportu (kolarstwo, tenis ziemny)
	Rzeszowska Akademia Kolarska
	Rzeszowski Klub Kolarski (kolarstwo grawitacyjne)
	MUKS Sparta (akrobatyka)
	KS GALICJA LOK (strzelectwo)
	Rzeszowski Klub Badmintona
	Rzeszowski Klub Szachowy
	Klub Sportowy Szachownica Rzeszów
	Rzeszowski Klub Biegacza Rzeszów Biega
	Sportowy Klub Bilardowy ÓSEMKA
	Rzeszowski Klub Wysokogórski
	KS Snooker House Rzeszów
	Klub Bilardowo-Dartowy Trójkąt (bilard)

POZOSTAŁE	Rzeszowski Klub Modelarzy Lotniczych
	Klubsportu.pl (nordic walking)
	Sportowy Klub Pożarniczy STRAŻAK
	Stowarzyszenie Aktywni w Sporcie
	RKM Sopelek (morsowanie)
	Ultimate Frisbee Rzeszów
	Skazani na street workout
	Rzeszów Squash Team
	Stowarzyszenie Rowery.Rzeszow.pl
	Hornet (żeglarsstwo)

4. Kluby w najwyższych klasach rozgrywkowych w różnych dyscyplinach sportu, sukcesy rzeszowskich sportowców

Kilkanaście drużyn z Miasta Rzeszowa rywalizuje w najwyższych klasach rozgrywkowych w różnych dyscyplinach sportu. Zestawienie klubów sportowych funkcjonujących na terenie Miasta Rzeszów z najwyższych lig znajduje się w tabeli 2.

Tabela 2. Rzeszowskie kluby sportowe rywalizujące w najwyższych klasach rozgrywkowych

PlusLiga	Asseco Resovia Rzeszów	piłka siatkowa	mężczyźni
Tauron Liga	KS Developres Rzeszów	piłka siatkowa	kobiety
Orlen Ekstraliga Kobiet	Resovia Rzeszów	piłka nożna	kobiety
Ekstraklasa Kobiet w Tenisie Stołowym	Fibrain AZS Politechnika Rzeszów	tenis stołowy	kobiety
PZU Amp Futbol Ekstraklasa	Stal Rzeszów	AMP Futbol	mężczyźni
1 Liga	Fibrain Stal Rzeszów	piłka nożna	mężczyźni
	OPTeam Energia Polska Resovia Rzeszów	koszykówka	mężczyźni
	Texom Stal Rzeszów	żużel	mężczyźni
	KU AZS Politechniki Rzeszowskiej	tenis stołowy	mężczyźni
	SPR Handball Rzeszów	piłka ręczna	kobiety
2 Liga	CWKS Resovia Rzeszów	piłka nożna	mężczyźni
	SPR Handball Rzeszów	piłka ręczna	kobiety
	Heiro Rzeszów	futsal	mężczyźni

Źródło: opracowanie własne

Także młodszy sportowcy z Rzeszowa rywalizują na najwyższych poziomach sportowych. W poniższej tabeli zestawiono kluby działające na terenie Miasta Rzeszowa w kategoriach od młodzika do młodzieżowca według punktacji ogólnopolskiej w 2023 roku.

Tabela 3. Rzeszowskie kluby rywalizujące w kategoriach od młodzika do młodzieżowca według punktacji ogólnopolskiej w 2023 i 2024 roku

Pozycja Klubu w Polsce	Nazwa Klubu	Dyscyplina	Osiągnięcia
1 i 1	KU AZS Politechniki Rzeszowskiej	Tenis stołowy	olimpijka reprezentanci kraju medaliści Mistrzostw Polski
3 i 3	KSW Stal Rzeszów	Skoki do wody	olimpijczyk reprezentanci kraju medaliści Mistrzostw Europy

			medaliści Mistrzostw Polski
5 i 2	Swim Tri	Triathlon	reprezentanci kraju uczestnicy Pucharu Świata uczestnicy Pucharu Europy medaliści Mistrzostw Polski
8 i 3	AKS Rzeszów	piłka siatkowa	
9 i 5	Klub Akrobatyki Stal	Akrobatyka sportowa i trampolina	
9 i 18	UKJ Millenium Rzeszów	Judo	
10 i 10	CWKS Resovia Rzeszów	Lekkoatletyka	olimpijczycy, reprezentanci kraju medaliści Mistrzostw Świata medaliści Igrzysk Europejskich medaliści Mistrzostw Europy medaliści Mistrzostw Polski
10 i 14	KS Trójkąt	Bilard	
11 i 8	Stal Rzeszów	Piłka nożna (w kat. młodzieżowych)	
14 i 4	CWKS Resovia Rzeszów	Piłka nożna (kobiety)	ekstraklasa kobiet, MP U13
15 i 17	KS Rugby Rzeszów	Rugby	
25 i 19	ZKS Stal Rzeszów	Zapasy	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Rzeszowa

W ostatnich latach sportowcy z Rzeszowa sięgali po najwyższe trofea sportowe w różnych dyscyplinach sportowych. Poniżej zestawiono najważniejsze sukcesy rzeszowskich sportowców w dyscyplinach indywidualnych w ostatnich latach.

1. Medale Igrzysk Paraolimpijskich

Handbike Rafał Wilk (złoto 3x, srebro, brąz)

2. Olimpijczycy z Rzeszowa

lekkoatletyka Matylda Kowal,
 Anna Wielgosz,
 Albert Komański,
 Oliwer Wdowik
tenis stołowy Zuzanna Wielgos
skoki do wody Robert Łukaszewicz
snowboard Maciej Jodko
piłka siatkowa Zawodnicy Asseco Resovii i Zawodniczki Developresu Rzeszów

3. Mistrzostwa Świata

Handbike Rafał Wilk (złoto 5x)
lekkoatletyka Anna kapica (złoto w drużynie - biegi 24h)
tenis stołowy Zuzanna Wielgos (brąz, młodzieżowe MŚ)
kickboxing Iwona Nieroda – Zdziebko (6x złoto)

brazylijskie ju-jitsu	Wojciech Bąk (złoto, srebro)
slalom rolkowy	Klaudia Hartmanis (złoto)
boks zawodowy	Łukasz Róžański (mistrz świata WBC w wadze bridger)
kettlebell	Dorota Lubas (srebro), Klaudia Bocak (złoto), Andrzej Jodłowski (złoto)

4. Mistrzostwa Europy / Igrzyska Europejskie

Handbike	Rafał Wilk (złoto 5x)
brazylijskie ju-jitsu	Wojciech Bąk (brąz)
lekkoatletyka	Anna Wielgosz (brąz 800m), Wiktoria Miąso (srebro, brąz U23 skok wzwyż) Albert Komański (srebro 200m drużynowo i indywidualnie)
skoki do wody	Andrzej Rzeszutek, (złoto i brąz, jako junior srebro i brąz) Kacper Lesiak (brąz, jako junior srebro i złoto 4x) Aleksandra Błażowska (srebro) Kaja Skrzek (złoto i brąz)
tenis stołowy	Zuzanna Wielgos (złoto i brąz – juniorzy)
kickboxing	Iwona Nieroda – Zdziebko (złoto, srebro 3x)
slalom rolkowy	Klaudia Hartmanis (złoto)
boks	Bartosz Kuroś (srebro - kadet)
kettlebell	Andrzej Jodłowski (złoto, brąz) Anna Perłowska (złoto) Anna Kuźniar (złoto) Sylwia Kordas (złoto) Małgorzata Stępień (złoto) Aneta Przepióra (złoto)

5. Mistrzostwa Polski

Lekkoatletyka	Wiktoria Miąso (złoto 4x, srebro 3x, brąz 2x) Albert Komański (złoto, srebro 3x) Oliwer Wdowik (złoto, srebro) Judyta Zwolińska (złoto) Agnieszka Dybka (srebro) Alicja Wysocka (złoto)
skoki do wody	Andrzej Rzeszutek (multimedalista) Kacper Lesiak (multimedalista) Aleksandra Błażowska (multimedalistka) Kaja Skrzek (multimedalistka) Maria Łukaszewicz Karolina Wolska Filip Jachim Justyna Ciskał
tenis stołowy	Zuzanna Wielgos (złoto 4x) Tomasz Lewandowski (złoto 2x, srebro 2x)
kickboxing	Iwona Nieroda – Zdziebko (multimedalistka)
slalom rolkowy	Klaudia Hartmanis (multimedalistka)

boks	Dominik Kida (złoto)
	Michał Akoto-Ampaw (srebro)
	Mateusz Kubiszyn (srebro i brąz),
	Tymoteusz Jakubowski (złoto junior)
	Róża Łubkowska (brąz juniorów)
	Kacper Sawka (brąz juniorów)
triathlon	Julia Toporowska (złoto kadetek)
	Martyna Gajda (złoto)
	Kacper Serwiński (srebro – duathlon)
	Adrian Wilk (srebro)
	Magda Sudak (multimedalistka)
	Kuba Maliszewski (złoto)

5. Imprezy sportowe w rozbiciu na zasięg i cykliczność: jednorazowe i cykliczne duże wydarzenia międzynarodowe i ogólnopolskie, cykliczne wydarzenia miejskie

Rzeszów jest miastem o bogatej ofercie cyklicznych imprez sportowych, również o zasięgu międzynarodowym. Część z imprez na trwałe wpisała się w kalendarz imprez sportowych miasta, regionu, a również kraju.

Tabela 4. Imprezy sportowe w Rzeszowie

Imprezy o zasięgu międzynarodowym	Imprezy o zasięgu ogólnopolskim	Imprezy lokalne o charakterze cyklicznym
Igrzyska Europejskie (skoki do wody)	Turniej o tytuł IMP na żużlu	Narodowy Dzień Sportu – miasteczko sportowe
Dwie walki w boksie zawodowym o pas mistrzowski	Lekkoatletyczne MP Juniorów	Sportowy dzień z ..., cykl imprez z danej dyscypliny sportu
MŚ i ME w Kettlebell	Rzeszów Bike Festival	Imprezy biegowe (przetajowe i uliczne)
Siatkarskie Klubowe Mistrzostwa Świata	Eliminacje MP w koszykówce 3x3 - Quest	Bieg Kolorowej Skarpetki (dla osób z zespołem Downa)
Puchary Europy w Triathlonie	Międzynarodowe mecze piłkarskie kadr młodzieżowych	Integracyjny Miting Pływacki (osoby z niepełnosprawnościami)
Puchary Świata w Akrobatyce	Rajd Rzeszowski	Integracyjne zawody w biegach przetajowych (osoby z niepełnosprawnościami)
ME juniorów w skokach do wody	Maratony, Półmaratony i Biegi Niepodległości	Rzeszowska Liga Amatorskiego Basketu – liga koszykarska
Puchar Świata w karate	Paralekkoatletyczne Mitingi we Frame Running	Liga Firm – liga piłkarska
Tour de Pologne	Turniej o tytuł MP w parach na żużlu	Basket Challenge 3x3 – impreza koszykarska
Carpathia Karate Cup	MP w skokach do wody (zimowe i letnie)	Żwirownia Plaża Cup – turnieje siatkówki plażowej
Indywidualne MŚ na Długim Torze (żużel)	Turnieje Tenisowe o Puchar Prezydenta Miasta	Pływackie Mistrzostwa Rzeszowa dla dzieci
Heiro Cup – międzynarodowy turniej futsalu	Turnieje o Puchar Prezydenta w golfie	Podkarpacka Liga Pływacka
	Turniej piłkarski w kat. dziecięcej (akademie z całej Polski)	Aquathlon Rzeszów
	Marcin Gortat Camp – camp koszykarski	Nightskating,
	Szyjemy Sport Na Miarę – camp sportowy (koszykówka, siatkówka i piłka ręczna)	Rowerowy Maj
	Carpathian Warriors (Gala MMA)	
	Ogólnopolska Sztafeta Pływacka Morsów (Sopelek)	
	Speedshow Rzeszów – wydarzenie motoryzacyjne	
	Rajd Pojazdów Zabytkowych	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Rzeszowa

6. Działalność MOS i Zespołu Szkół Sportowych

Zgodnie z Uchwałą Nr XVII/351/2019 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 27 sierpnia 2019 r. Międzyszkolny Ośrodek Sportowy w Rzeszowie z dniem 1 września 2019 r. został włączony do Zespołu Szkół Sportowych przy ul. Hetmańskiej 38 w Rzeszowie.

W ramach Zespołu Szkół Sportowych funkcjonują następujące klasy sportowe i klasy mistrzostwa sportowego (tab. 4)

Tabela 5. Ilość klas sportowych i mistrzostwa sportowego z podziałem na poszczególne dyscypliny w Zespole Szkół Sportowych w Rzeszowie

Szkoła Podstawowa Nr 33 – klasy sportowe		V Liceum Ogólnokształcące Szkoła Mistrzostwa Sportowego w Rzeszowie – Klasy Sportowe		V Liceum Ogólnokształcące Szkoła Mistrzostwa Sportowego w Rzeszowie – Klasy Mistrzostwa Sportowego	
IV a	sporty wodne, akrobatyka	I A	piłka nożna	I E	piłka ręczna dziewcząt
V a	sporty wodne, akrobatyka	I B	lekkoatletyka	I F	piłka siatkowa dziewcząt
V b	piłka siatkowa chłopców	II A	piłka nożna	I G	piłka siatkowa dziewcząt
VI a	akrobatyka, piłka nożna	II B	lekkoatletyka	II E	piłka ręczna dziewcząt
VI b	piłka siatkowa dziewcząt i chłopców	II C	akrobatyka/ trampolina/fitness	II F	piłka siatkowa dziewcząt
VII a	akrobatyka, piłka nożna	II D	taniec-akrobatyka, koszykówka dziewcząt	II G	piłka siatkowa chłopców
VII b	piłka siatkowa dziewcząt i chłopców	III A	piłka nożna	III E	piłka ręczna dziewcząt
VIII a	akrobatyka, piłka nożna	III B	lekkoatletyka	III F	piłka siatkowa dziewcząt
VIII b	piłka siatkowa dziewcząt i chłopców	III C	akrobatyka/ trampolina/fitness	III G	piłka siatkowa chłopców
		III D	taniec-akrobatyka	IV F	piłka siatkowa dziewcząt
		IV A	piłka nożna koszykówka dziewcząt	IV G	piłka siatkowa chłopców
		IV B	piłka ręczna akrobatyka		
		IV C	taniec - akrobatyka		

Źródło: opracowano na podstawie danych Urzędu Miasta Rzeszowa.

Niewątpliwym atutem Zespołu Szkół Sportowym w Rzeszowie, są osiągnięcia sportowe uczniów oraz kadra trenerska, pod okiem której w Rzeszowie wychowali się i wychowują sportowe mistrzynie i sportowi mistrzowie.

Uczniowie szkoły zdobywali i zdobywają medale w różnych kategoriach wiekowych i różnych dyscyplinach na poziomie Mistrzostw Polski, Mistrzostw Europy, Mistrzostw Świata. Największym sukcesem, jaki osiągnął były uczeń, ówczesnego gimnazjum sportowego, to srebrny medal Igrzysk Olimpijskich Paryż 2024. Dokonał tego, wraz z siatkarską reprezentacją Polski mężczyzn, Norbert Huber, który był również zawodnikiem rzeszowskiego AKSu.

Ilość zawodów w rywalizacji międzyszkolnej, zorganizowanych przez Międzyszkolny Ośrodek Sportowy w rozbiciu na poszczególne dyscypliny, ilość uczestników i szkół:

PODSUMOWANIE MIEJSKICH IGRZYSK MŁODZIEŻY SZKOLNEJ 2021/2022

ZAWODY SPORTOWE SZKÓŁ PODSTAWOWYCH – IGRZYSKA DZIECI - łącznie w zawodach uczestniczyło – 1889 uczniów

ZAWODY SPORTOWE SZKÓŁ PODSTAWOWYCH – IGRZYSKA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ - łącznie w zawodach uczestniczyło – 1635 uczniów

ZAWODY SPORTOWE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH – LICEALIADA - łącznie w zawodach uczestniczyło – 1595 uczniów

Łączna suma uczestników, która brała udział w rywalizacji w ramach Miejskich Igrzysk Młodzieży Szkolnej organizowanych przez Zespół Szkół Sportowych w roku 2021/2022 w Rzeszowie to **5119 uczniów**

Tabela 6. Podsumowanie udziału szkół podstawowych (igrzyska dzieci) w zawodach sportowych 2021/2022

Lp.	Dyscyplina/konkurencja sportowa	Ilość Szkół	Ilość uczestników
1	Indyw. Mistrzostwa LA	17	142
2	Indyw. Biegi Przetajowe	14	172
3	Sztafetowe Biegi Przetajowe	26	156
4	Szachy drużynowe	10	40
5	Futsal chłopców	19	190
6	Mini siatkówka dziewcząt	8	112
7	Mini siatkówka chłopców	8	112
8	Mini koszykówka dziewcząt	5	60
9	Mini koszykówka chłopców	5	60
10	Mini piłka ręczna dziewcząt	4	64
11	Mini piłka ręczna chłopców	4	64
12	Tenis stołowy dziewcząt	3	9
13	Tenis stołowy chłopców	10	30

14	Trójbój LA dziewcząt	14	70
15	Trójbój LA chłopców	16	80
16	Czwórbój LA dziewcząt	13	78
17	Czwórbój LA chłopców	15	90
18	Piłka nożna klas IV - VI	17	204
19	Mini piłka nożna klas I - III	13	156

Źródło: opracowano na podstawie danych Urzędu Miasta Rzeszowa.

Tabela 7. Podsumowanie udziału szkół podstawowych (igrzyska młodzieży szkolnej)

w zawodach sportowych 2021/2022

Lp.	Dyscyplina/konkurencja sportowa	Ilość Szkół	Ilość uczestników
1	Indywidualne Mistrz. LA	16	216
2	Indyw. Biegi Przetajowe	19	75
3	Sztafetowe Biegi Przetajowe	25	150
4	Tenis stołowy dziew. i chłop.	15	45
5	Koszykówka dziewcząt	9	108
6	Koszykówka chłopców	13	156
7	Szachy drużynowe	7	28
8	Siatkówka dziewcząt	9	126
9	Siatkówka chłopców	11	154
10	Piłka ręczna dziewcząt	3	48
11	Piłka ręczna chłopców	7	112
12	Liga Lekkoatletyczna dziewcząt	7	105
13	Liga Lekkoatletyczna chłopców	8	120
14	Piłka nożna chłopców	16	192

Źródło: opracowano na podstawie danych Urzędu Miasta Rzeszowa.

Tabela 8. Podsumowanie udziału szkół ponadpodstawowych (licealiada) w zawodach sportowych 2021/2022

Lp.	Dyscyplina/konkurencja sportowa	Ilość Szkół	Ilość uczestników
1	Koszykówka dziewcząt	9	108
2	Koszykówka chłopców	13	156
3	Siatkówka dziewcząt	13	182
4	Siatkówka chłopców	15	210
5	Piłka ręczna dziewcząt	6	96
6	Piłka ręczna chłopców	14	196
7	Tenis stołowy dziewcząt	12	36
8	Tenis stołowy chłopców	16	48
9	Szachy drużynowe	10	40
10	Indyw. Biegi Przetajowe	22	103
11	Sztafetowe Biegi Przetajowe	24	144
12	Piłka nożna dziewcząt	3	36

13	Piłka nożna chłopców	20	240
----	----------------------	----	-----

Źródło: opracowano na podstawie danych Urzędu Miasta Rzeszowa.

PODSUMOWANIE MIEJSKICH IGRZYSK MŁODZIEŻY SZKOLNEJ 2022/2023

ZAWODY SPORTOWE SZKÓŁ PODSTAWOWYCH – IGRZYSKA DZIECI - łącznie w zawodach uczestniczyło – 2.820 uczniów

ZAWODY SPORTOWE SZKÓŁ PODSTAWOWYCH – IGRZYSKA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ - łącznie w zawodach uczestniczyło – 2.054 uczniów

ZAWODY SPORTOWE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH – LICEALIADA - łącznie w zawodach uczestniczyło – 1.963 uczniów

Łączna suma uczestników, która brała udział w rywalizacji w ramach Miejskich Igrzysk Młodzieży Szkolnej organizowanych przez Zespół Szkół Sportowych w Rzeszowie w roku szkolnym 2022/2023 - **6837 uczniów**.

Tabela 9. Podsumowanie udziału szkół podstawowych (igrzyska dzieci) w zawodach sportowych 2022/2023

Lp.	Dyscyplina/konkurencja sportowa	Ilość Szkół	Ilość uczestników
1	Indyw. Mistrzostwa LA	28	333
2	Indyw. Biegi Przetajowe	20	249
3	Sztafetowe Biegi Przetajowe	18	108
4	Szachy drużynowe	9	36
5	Futsal chłopców	15	150
6	Mini siatkówka dziewcząt	9	90
7	Mini siatkówka chłopców	16	160
8	Mini koszykówka dziewcząt	8	96
9	Mini koszykówka chłopców	12	144
10	Mini piłka ręczna dziewcząt	4	64
11	Mini piłka ręczna chłopców	7	112
12	Tenis stołowy dziewcząt	9	27
13	Tenis stołowy chłopców	20	60
14	Trójbój LA dziewcząt	22	110
15	Trójbój LA chłopców	23	115
16	Czwórbój LA dziewcząt	15	90
17	Czwórbój LA chłopców	20	120
18	Piłka nożna klas IV - VI	27	324
19	Mini piłka nożna klas I - III	14	168
20	Pływanie dziewcząt i chłopców	15	154
21	Konkurs „Baw się z nami”	11	110

Źródło: opracowano na podstawie danych Urzędu Miasta Rzeszowa.

Tabela 10. Podsumowanie udziału szkół podstawowych (igrzyska młodzieży szkolnej) w zawodach sportowych 2022/2023

Lp.	Dyscyplina/konkurencja sportowa	Ilość Szkół	Ilość uczestników
1	Indywidualne Mistrz. LA	21	219
2	Indyw. Biegi Przetajowe	17	146
3	Sztafetowe Biegi Przetajowe	17	102
4	Tenis stołowy dziewcząt	8	24
5	Tenis stołowy chłopców	18	54
6	Koszykówka dziewcząt	8	96
7	Koszykówka chłopców	14	168
8	Szachy drużynowe	6	24
9	Siatkówka dziewcząt	12	168
10	Siatkówka chłopców	14	196
11	Piłka ręczna dziewcząt	4	64
12	Piłka ręczna chłopców	7	112
13	Liga Lekkoatletyczna dziewcząt	11	176
14	Liga Lekkoatletyczna chłopców	9	144
15	Piłka nożna chłopców	21	252
16	Piłka nożna dziewcząt	3	36
17	Pływanie dziewcząt i chłopców	13	73

Źródło: Opracowano na podstawie danych Urzędu Miasta Rzeszowa.

Tabela 11. Podsumowanie udziału szkół ponadpodstawowych (licealiada) w zawodach sportowych 2022/2023

Lp.	Dyscyplina/konkurencja sportowa	Ilość Szkół	Ilość uczestników
1	Koszykówka dziewcząt	10	120
2	Koszykówka chłopców	17	204
3	Siatkówka dziewcząt	12	144
4	Siatkówka chłopców	20	240
5	Piłka ręczna dziewcząt	7	98
6	Piłka ręczna chłopców	15	196
7	Tenis stołowy dziewcząt	18	54
8	Tenis stołowy chłopców	19	57
9	Szachy drużynowe	11	44
10	Indywid. Biegi Przetajowe	21	188
11	Sztafetowe Biegi Przetajowe	23	138
12	Piłka nożna dziewcząt	8	96
13	Piłka nożna chłopców	22	264
14	Unihokej dziewcząt	5	60
15	Unihokej chłopców	5	60

Źródło: opracowano na podstawie danych Urzędu Miasta Rzeszowa.

PODSUMOWANIE MIEJSKICH IGRZYSK MŁODZIEŻY SZKOLNEJ 2023/2024

ZAWODY SPORTOWE SZKÓŁ PODSTAWOWYCH – IGRZYSKA DZIECI - łącznie w zawodach uczestniczyło – 3.112 uczniów

ZAWODY SPORTOWE SZKÓŁ PODSTAWOWYCH – IGRZYSKA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ - łącznie w zawodach uczestniczyło – 1.922 uczniów

ZAWODY SPORTOWE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH – LICEALIADA - łącznie w zawodach uczestniczyło – 1.945 uczniów

Łączna suma uczestników, która brała udział w rywalizacji w ramach Miejskich Igrzysk Młodzieży Szkolnej organizowanych przez Zespół Szkół Sportowych w Rzeszowie w roku szkolnym 2023/2024 **6979 uczniów**.

Tabela 12. Podsumowanie udziału szkół podstawowych (igrzyska dzieci) w zawodach sportowych 2023/2024

Lp.	Dyscyplina/konkurencja sportowa	Ilość Szkół	Ilość uczestników
1	Indyw. Mistrzostwa LA	30	421
2	Indyw. Biegi Przetajowe	17	221
3	Sztafetowe Biegi Przetajowe	18	162
4	Szachy drużynowe	15	60
5	Futsal chłopców	19	190
6	Mini siatkówka dziewcząt	12	110
7	Mini siatkówka chłopców	19	180
8	Mini koszykówka dziewcząt	8	96
9	Mini koszykówka chłopców	15	180
10	Mini piłka ręczna dziewcząt	5	80
11	Mini piłka ręczna chłopców	10	144
12	Tenis stołowy dziewcząt	7	21
13	Tenis stołowy chłopców	14	42
14	Trójbój LA dziewcząt	20	100
15	Trójbój LA chłopców	21	105
16	Czwórbój LA dziewcząt	20	120
17	Czwórbój LA chłopców	23	138
18	Piłka nożna klas IV - VI	25	300
19	Mini piłka nożna klas I - III	16	192
20	Pływanie dziewcząt i chłopców	22	160
21	Konkurs „Baw się z nami”	9	90

Źródło: opracowano na podstawie danych Urzędu Miasta Rzeszowa.

Tabela 13. Podsumowanie udziału szkół podstawowych (igrzyska młodzieży szkolnej) w zawodach sportowych 2023/2024

Lp.	Dyscyplina/konkurencja sportowa	Ilość Szkół	Ilość uczestników
1	Indywidualne Mistrz. LA	27	325
2	Indyw. Biegi Przetajowe	14	89
3	Sztafetowe Biegi Przetajowe	17	132
4	Tenis stołowy dziewcząt	6	18
5	Tenis stołowy chłopców	14	42
6	Koszykówka dziewcząt	7	84
7	Koszykówka chłopców	16	192
8	Szachy drużynowe	9	36
9	Siatkówka dziewcząt	12	168
10	Siatkówka chłopców	13	182
11	Piłka ręczna dziewcząt	3	48
12	Piłka ręczna chłopców	8	128
13	Liga Lekkoatletyczna dziewcząt	5	80
14	Liga Lekkoatletyczna chłopców	5	80
15	Piłka nożna chłopców	18	216
16	Piłka nożna dziewcząt	3	36
17	Pływanie dziewcząt i chłopców	14	66

Źródło: Opracowano na podstawie danych Urzędu Miasta Rzeszowa.

Tabela 14. Podsumowanie udziału szkół ponadpodstawowych (licealiada) w zawodach sportowych 2023/2024

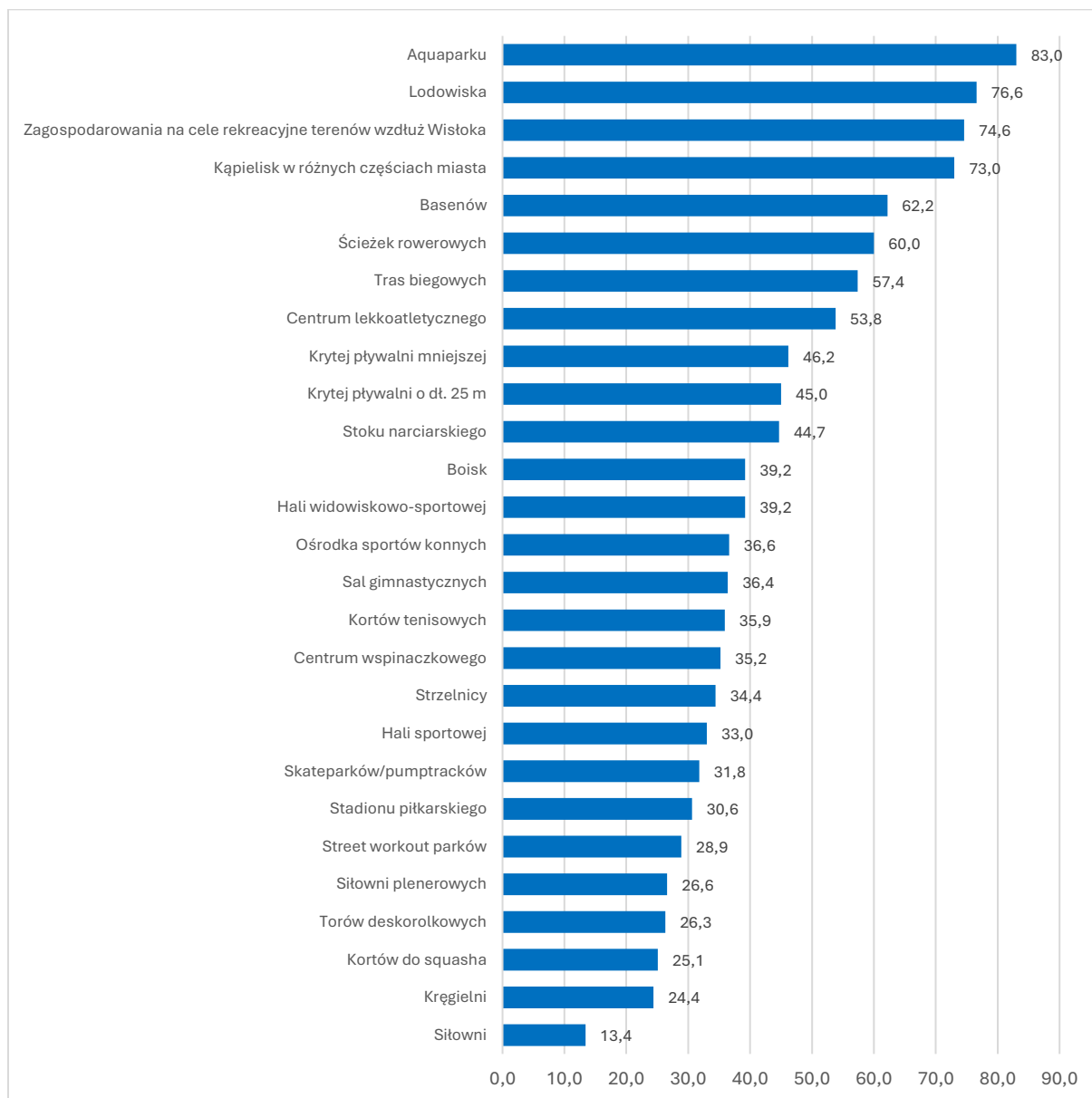
Lp.	Dyscyplina/konkurencja sportowa	Ilość Szkół	Ilość uczestników
1	Koszykówka dziewcząt	7	84
2	Koszykówka chłopców	16	192
3	Siatkówka dziewcząt	15	210
4	Siatkówka chłopców	19	266
5	Piłka ręczna dziewcząt	7	112
6	Piłka ręczna chłopców	12	192
7	Tenis stołowy dziewcząt	16	48
8	Tenis stołowy chłopców	18	54
9	Szachy drużynowe	16	51
10	Indywid. Biegi Przetajowe	18	133
11	Sztafetowe Biegi Przetajowe	18	180
12	Tenis stołowy indywidualny dziewcząt	12	29
13	Tenis stołowy indywidualny chłopców	15	34
14	Piłka nożna dziewcząt	8	96
15	Piłka nożna chłopców	22	264

Źródło: Opracowano na podstawie danych Urzędu Miasta Rzeszowa.

7. Analiza potrzeb, problemów i potencjałów rozwojowych

Na potrzeby identyfikacji potrzeb różnych grup interesariuszy zostały zrealizowane badania socjologiczne. Zastosowaną techniką badawczą było CAWI (ang. *Computer-Assisted Web Interview* – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW), a badaniem objęte były trzy grupy respondentów: 1) rodzice wszystkich uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych, których gestorem był Urząd Miasta Rzeszowa; 2) uczniowie wszystkich szkół ponadpodstawowych, których gestorem był Urząd Miasta Rzeszowa; 3) mieszkańcy Rzeszowa. W przypadku dwóch pierwszych grup respondentów próba miała charakter zupełny. Zaproszenie do rodziców, do udziału w badaniu wraz z linkiem do kwestionariusza ankiety, zostało rozesłane do wszystkich rodziców za pośrednictwem dziennika elektronicznego przez dyrekcję szkół i nauczycieli – wychowawców klas. Uczniowie mogli uczestniczyć w badaniu poprzez udostępnienie im linku do kwestionariusza ankiety CAWI przez wychowawców lub udział w badaniu w szkole podczas lekcji, na których uczniowie korzystali z sali komputerowej. W przypadku badań mieszkańców zastosowano technikę kuli śnieżnej, wysyłając zaproszenie do udziału w badaniu do pierwszej grupy respondentów, proszono jednocześnie o przesłanie linku do ankiety do kolejnych, znajomych osób, będących mieszkańcami Rzeszowa. Łącznie udało się zrealizować 791 ankiet, z czego wśród rodziców 418 ankiet, wśród uczniów 242ankiety oraz wśród mieszkańców 131 ankiet. Pierwszym zagadnieniem pozwalającym określić skalę potrzeb w infrastrukturze sportowej i rekreacyjnej było pytanie czego, jakich inwestycji brakuje w Rzeszowie w zakresie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. W opinii rodziców uczniów rzeszowskich szkół ponadpodstawowych najpilniejszymi potrzebami inwestycyjnymi w zakresie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej są: aquapark, lodowisko, zagospodarowanie na cele rekreacyjne terenów wzdłuż Wisłoka, kąpieliska w różnych częściach miasta, baseny oraz ścieżki rowerowe. W najmniejszym stopniu w opinii rodziców brakuje w Rzeszowie siłowni, kręgielni, kortów do squasha, torów deskorolkowych, siłowni plenerowych oraz street workout parków. Warto podkreślić, iż decyzja o budowie aquapark, została podjęta przez władze miasta i w niedalekiej przyszłości, mieszkańcy będą mogli cieszyć się z tej inwestycji.

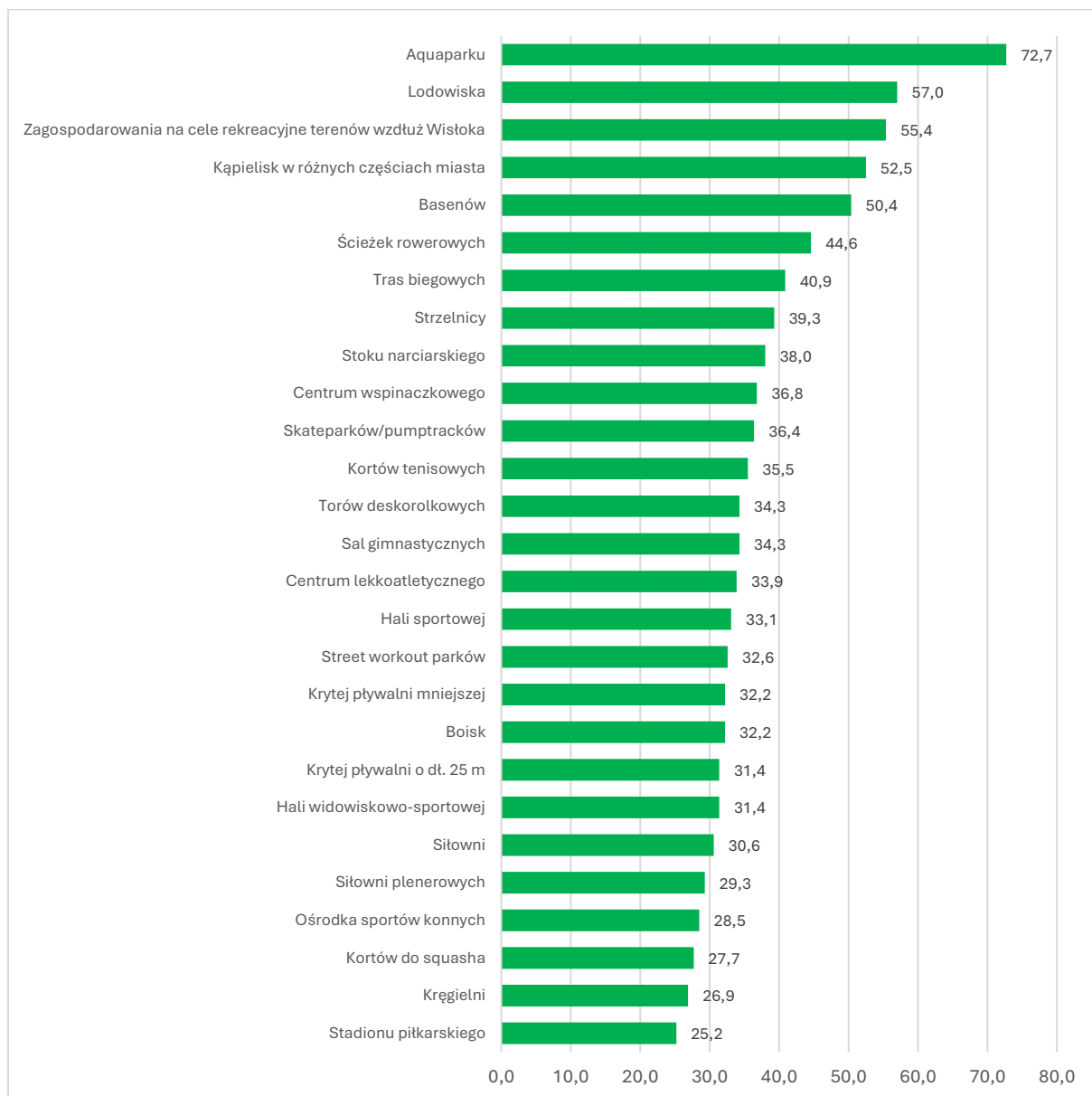
Wykres 4. Czego brakuje w Rzeszowie w zakresie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej - rodzice

Źródło: opracowanie własne

W opinii uczniów rzeszowskich szkół ponadpodstawowych najpilniejszymi potrzebami inwestycyjnymi w zakresie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej są: aquapark, lodowisko, zagospodarowanie na cele rekreacyjne terenów wzdłuż Wisłoka, kąpieliska w różnych częściach miasta oraz baseny. W najmniejszym stopniu w opinii uczniów brakuje w Rzeszowie stadionu piłkarskiego, kręgielni, kortów do squasha, ośrodka sportów konnych oraz siłowni plenerowych.

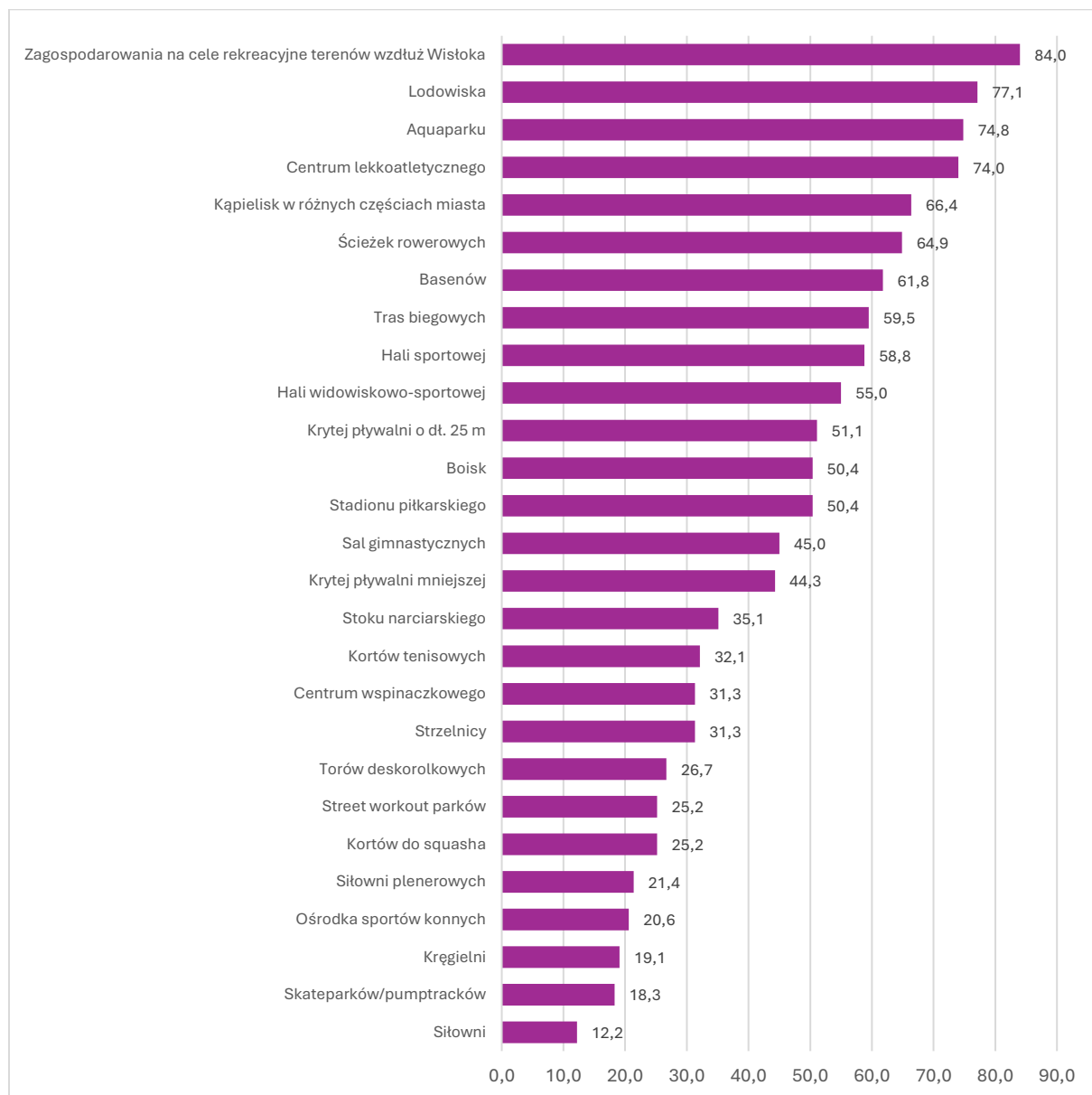
Wykres 5. Czego brakuje w Rzeszowie w zakresie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej – uczniowie

Źródło: opracowanie własne

W opinii mieszkańców najpilniejszymi potrzebami inwestycyjnymi w zakresie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w Rzeszowie są: zagospodarowanie na cele rekreacyjne terenów wzdłuż Wisłoka, lodowisko, aquapark, centrum lekkoatletyczne, kąpieliska w różnych częściach miasta, ścieżki rowerowe oraz baseny. W najmniejszym stopniu w opinii mieszkańców w Rzeszowie brakuje: siłowni, skateparków/pumptracków, kręgielni, ośrodka sportów konnych oraz siłowni plenerowych.

Wykres 6. Czego brakuje w Rzeszowie w zakresie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej – mieszkańcy

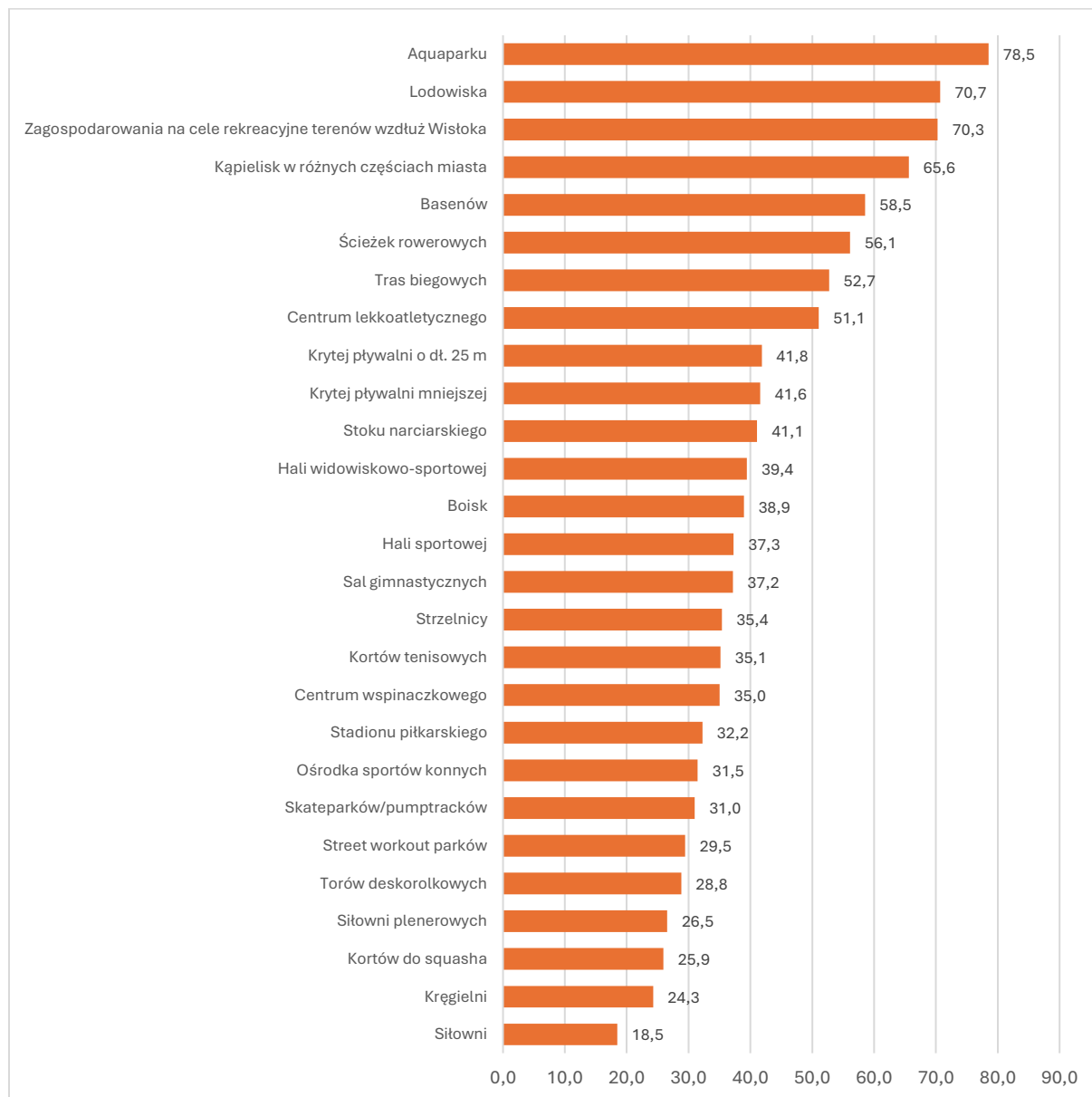

Źródło: opracowanie własne

Na potrzeby analizy zsumowano odpowiedzi dla wszystkich trzech grup respondentów – rodziców, uczniów oraz mieszkańców. Blisko osiemdziesiąt procent badanych jako najbardziej brakująca inwestycja w zakresie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej wskazało aquapark (78,5% ogółu badanych). Siedemdziesiąt procent badanych uważa, że w Rzeszowie brakuje lodowiska (70,7%) oraz zagospodarowania na cele rekreacyjne terenów wzdłuż Wisłoka (70,3%). Blisko dwie trzecie respondentów uważa, że brakuje kąpielisk w różnych częściach miasta (65,6%). Ponadto blisko sześćdziesiąt procent badanych zwróciło uwagę na brak basenów (58,5%) oraz ścieżek rowerowych (56,1%).

Badani w najmniejszym stopniu zauważają brak siłowni, siłowni plenerowych, kręgielni oraz kortów do squasha.

Wykres 7. Czego brakuje w Rzeszowie w zakresie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej – ogółem

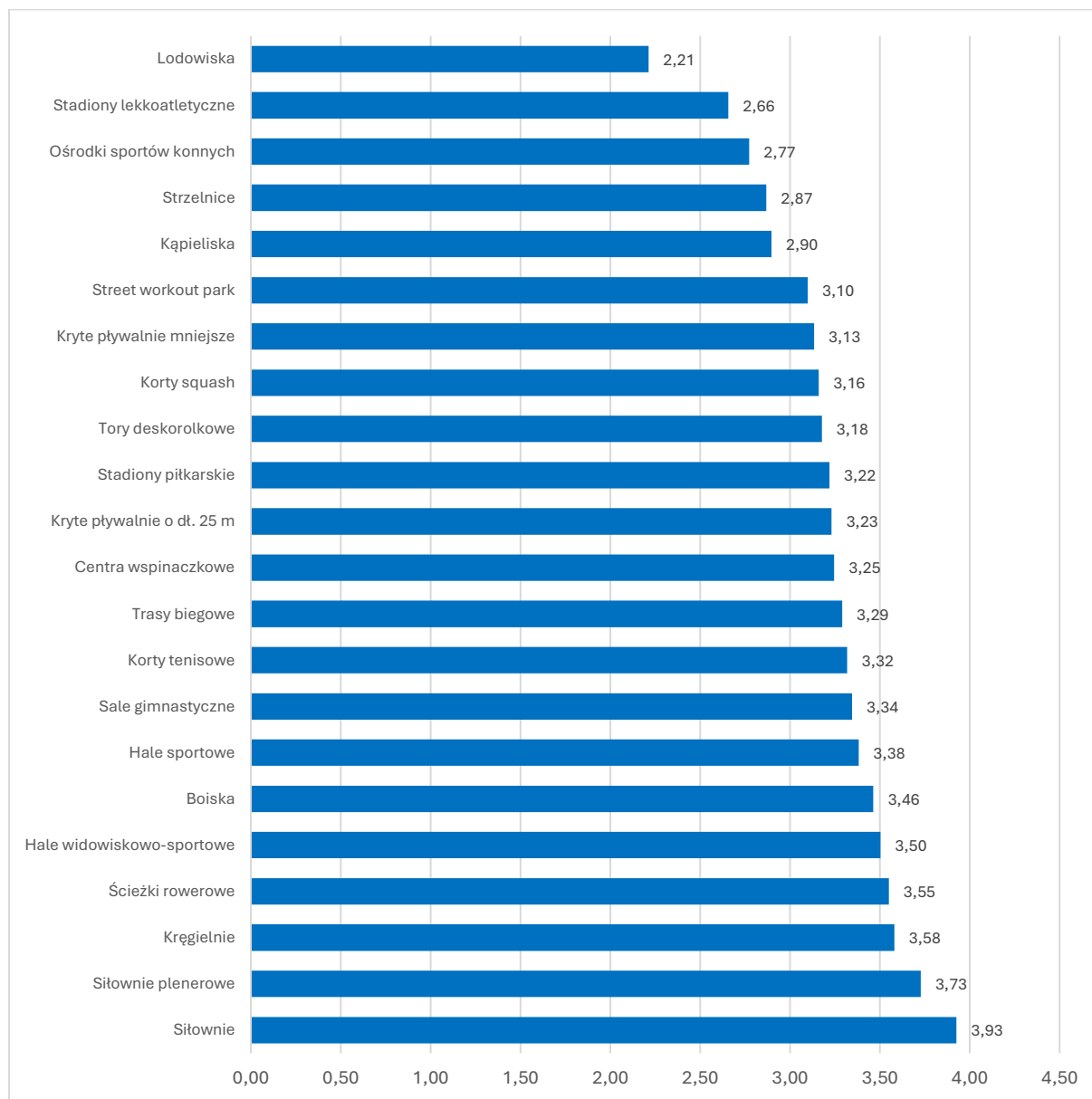

Źródło: opracowanie własne

Wskaźnikiem, który zastosowano również do oceny potrzeb rozwojowych w zakresie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w Rzeszowie, było pytanie o ocenę poszczególnych obiektów składających się na infrastrukturę sportowa miasta. Oceny dokonywano w skali od 1 do 5, gdzie wartość „1” oznaczała ocenę „bardzo źle”, zaś wartość „5”, ocenę „bardzo dobrze”. Im niższa wartość tym ocena była gorsza. Według rodziców najgorzej wypada ocena lodowiska, zaś w dalszej kolejności stadionu

lekkoatletycznego, ośrodka sportów konnych, strzelnic oraz kąpielisk. Najlepiej zaś oceniane są siłownie, siłownie plenerowe, kręgielnie, ścieżki rowerowe oraz hale widowiskowo-sportowe.

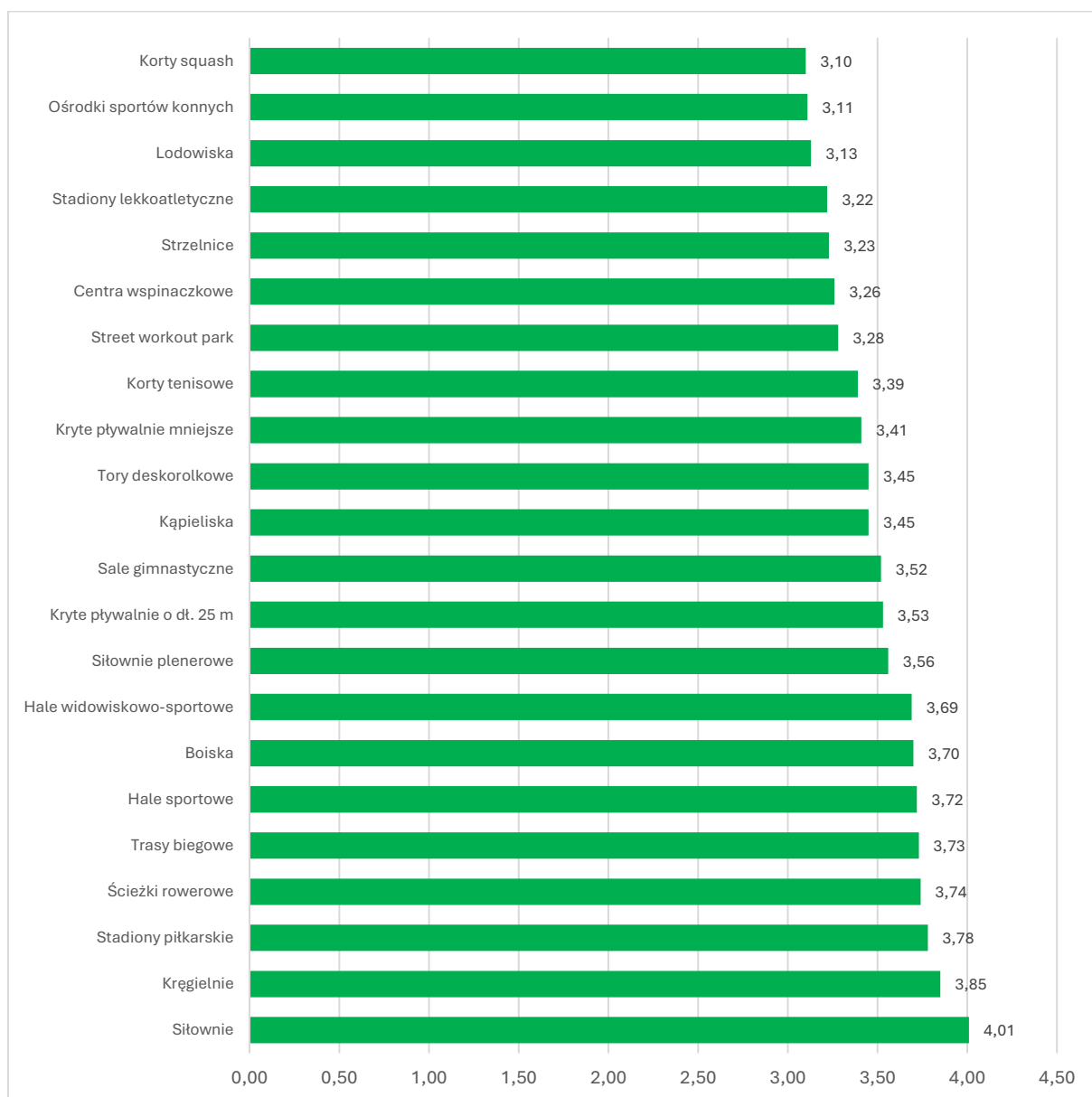
Wykres 8. Ocena infrastruktury sportowej w Rzeszowie - rodzice

Źródło: opracowanie własne

Uczniowie najgorzej ocenili korty do squasha, ośrodki sportów konnych oraz lodowisko. W dalszej kolejności słabszych ocen znalazły się stadiony lekkoatletyczne, strzelnice, centra wspinaczkowe oraz street workout park. Najwyższą ocenę w opinii uczniów rzeszowskich szkół ponadpodstawowych zyskały siłownie. Na wysoką ocenę zasługują również kręgielnie, stadiony piłkarskie, ścieżki rowerowe, trasy biegowe, hale sportowe, boiska oraz hale widowiskowo-sportowe.

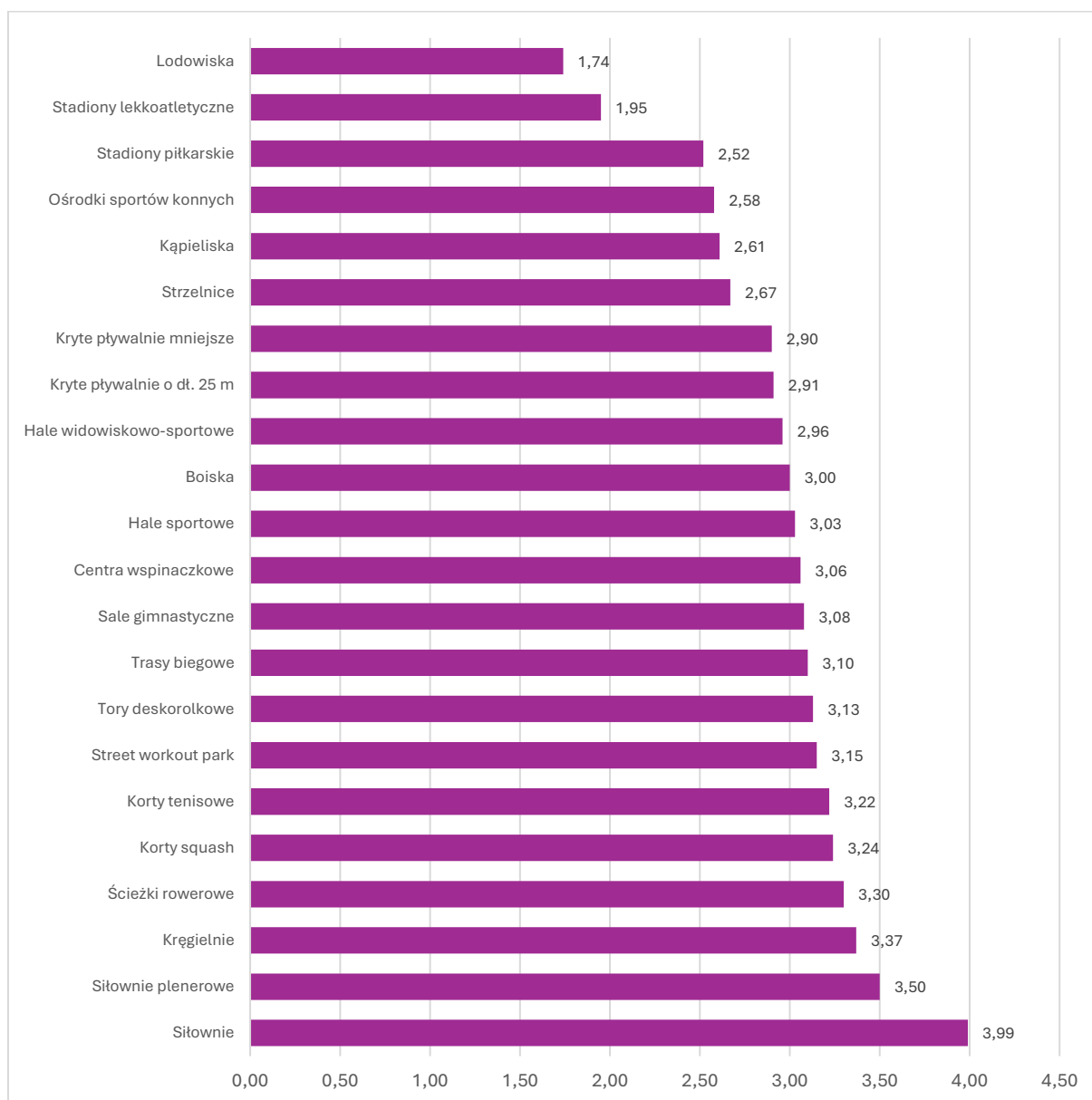
Wykres 9. Ocena infrastruktury sportowej w Rzeszowie – uczniowie

Źródło: opracowanie własne

W opinii mieszkańców najgorzej wypada ocena infrastruktury sportowej w Rzeszowie w postaci lodowiska i stadionu lekkoatletycznego. Najlepiej zaś siłowni, siłowni plenerowych, kręgielni, ścieżek rowerowych, kortów do squasha oraz kortów tenisowych

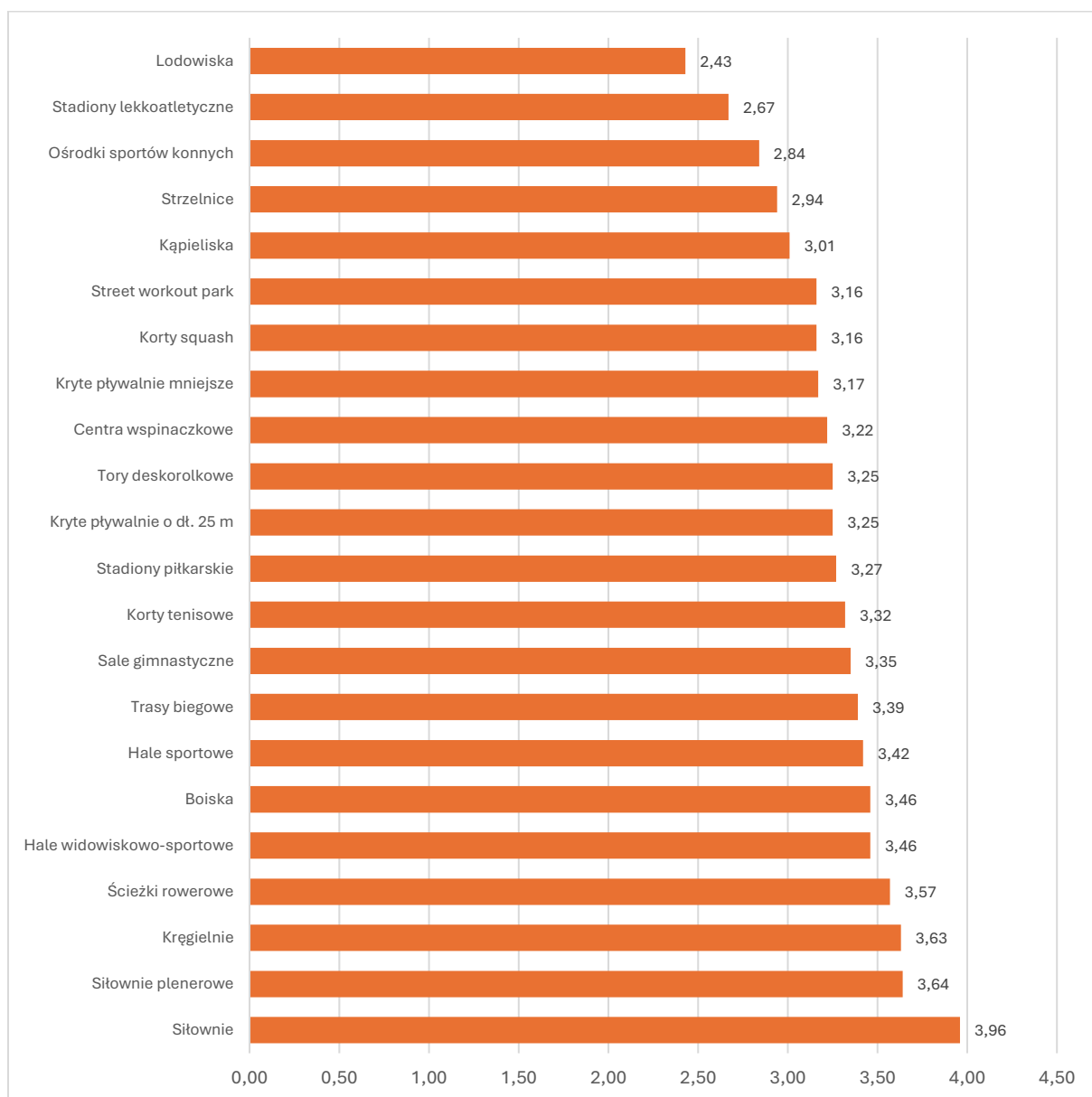
Wykres 10. Ocena infrastruktury sportowej w Rzeszowie – mieszkańcy

Źródło: opracowanie własne

Całościowa, sumaryczna ocena wszystkich trzech grup respondentów wykazała, że najgorzej oceniane są następujące elementy infrastruktury sportowej Rzeszowa jak: lodowiska, stadiony lekkoatletyczne, ośrodki sportów konnych oraz strzelnice. Na najwyższą ocenę zasługują zaś siłownie, siłownie plenerowe, kręgielnie, ścieżki rowerowe, hale widowiskowo-sportowe, boiska oraz hale sportowe.

Wykres 11. Ocena infrastruktury sportowej w Rzeszowie – ogółem

Źródło: opracowanie własne

Raport – sport w szkołach podstawowych i średnich w Rzeszowie

W tej części przedstawiamy analizę kwestionariusza skierowanego do niemalże wszystkich szkół podstawowych (36 szkół) oraz ponadpodstawowych (14 szkół) na terenie Rzeszowa. Część pytań zostanie ukazana w formie wykresu. Zastosowano podział na dwa rodzaje szkół. Najczęściej pytania miały charakter zamknięty.

Tylko w czterech szkołach podstawowych oraz w jednej szkole średniej nie ma sali gimnastycznej. Boiska nie posiada pięć szkół podstawowych oraz cztery szkoły średnie. Boisko wielofunkcyjne „Orlik” posiada w Rzeszowie dziewięć szkół podstawowych oraz

trzy szkoły średnie. Tylko dwie szkoły podstawowe i dwie szkoły średnie deklaruje braki w zaopatrzeniu w podstawowe przyrządy i przybory szkolne (piłki, siatki, przyrządy gimnastyczne, przyrządy do LA itp.). Wszystkie szkoły potwierdzają posiadanie stołów do tenisa stołowego. Tylko dwie szkoły podstawowe deklarują brak posiadania szatni. Łącznie tylko w siedmiu szkołach nauczyciele wychowania fizycznego nie mają wpływu na zakup sprzętu sportowego (sześciu podstawowych i jednej średniej). Na pytanie Czy nauczyciele wychowania fizycznego mają wpływ na godziny odbywania lekcji z wychowania fizycznego ujęte w harmonogramie, aż 10 szkół średnich i 15 szkół podstawowych odpowiedziało że nie mają wpływu. W pytaniu o to czy nauczyciele wychowania fizycznego powinni decydować o godzinach odbywania lekcji z ich przedmiotu, tylko w 9 szkołach podstawowych oraz dwóch średnich zadeklarowali że nie. W 28 szkołach podstawowych i 6 szkołach średnich uczniowie nie uskarżają się na godziny/pory dnia lekcji z wychowania fizycznego ujętych w planie lekcji. Zdecydowana większość szkół (30 podstawowych i 13 średnich) deklaruje, że lekcje wychowania fizycznego prowadzone z wykorzystaniem nowoczesnych form (fitness, aerobik, cross fit itp.). Przedstawiciele 31 szkół podstawowych oraz 11 szkół średnich określili, że brak uczestnictwa dzieci w dodatkowych zajęciach sportowych nie jest spowodowany kwestiami finansowymi. Na pytanie czy w szkole rozgrywane są wewnętrzne zawody sportowe tylko trzy szkoły podstawowe i jedna średnia odpowiedziały, że nie. W prawie wszystkich szkołach podstawowych i wszystkich średnich w ramach zajęć z wychowania fizycznego realizowane są inne treści (np. spacer, akcja sprzątania świata, wyjścia ze szkoły). Dwunastu przedstawicieli szkół podstawowych oraz trzech szkół średnich deklaruje, że nie są Oni poważaną grupą nauczycieli.

Na pytanie czy w opinii nauczycieli wychowania fizycznego zajęcia z ich przedmiotu są traktowane przez dyrekcję szkoły jako przedmioty o mniejszym znaczeniu, aż 13 nauczycieli szkół podstawowych oraz pięć szkół średnich sygnalizuje że tak. Prawie wszystkie szkoły deklarują, że promowana jest u nich aktywność fizyczna, zdrowe odżywianie i zdrowy styl życia.

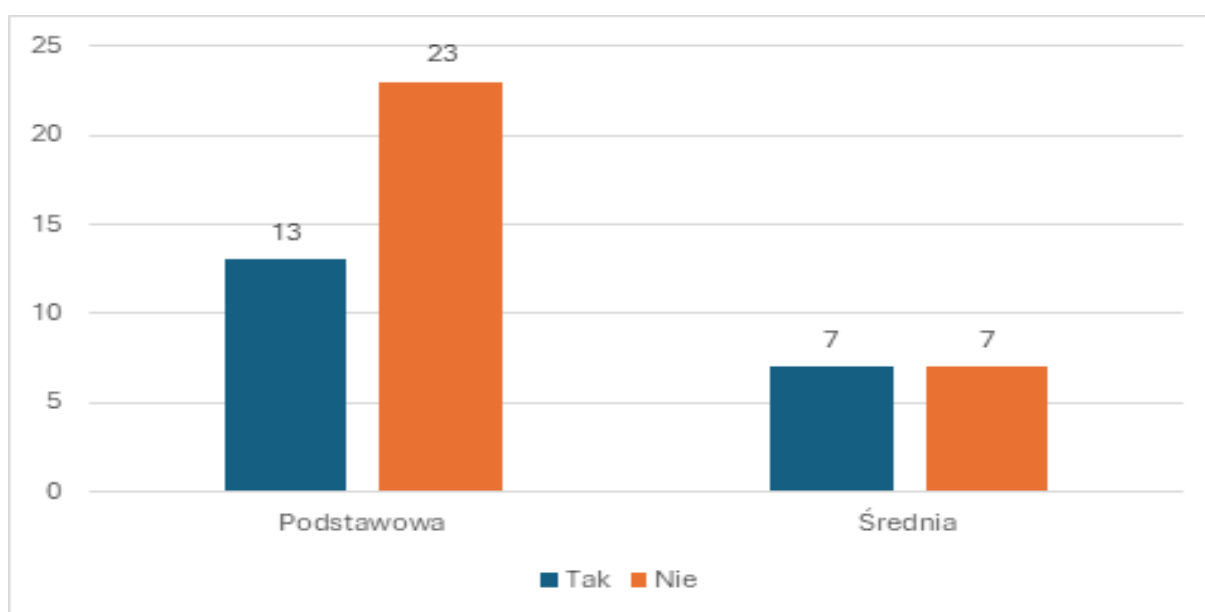
Jeśli chodzi o spotkania ze sportowcami/osobami promującymi sport to tylko przedstawiciel sześciu szkół podstawowych i aż pięciu szkół średnich deklaruje, że nie organizuje tego typu spotkań. Podobne pytanie skierowane do szkół brzmiało: Czy w szkole organizowane są spotkania z dietetykami/specjalistami z zakresu

właściwego odżywiania? Co druga szkoła średnia i aż 14 szkół podstawowych nie organizuje tego typu spotkań. Na pytanie czy w ostatnim roku szkolnym dzieci brały udział w zawodach sportowych, tylko jedna szkoła podstawowa odpowiedziała, że nie.

W Rzeszowie trzy szkoły podstawowe w ramach swojej infrastruktury posiadają pływalnię.

Wykres 12 ilustruje ilość hal sportowych. W co drugiej szkole średniej jest hala sportowa, z kolei w 23 szkoły podstawowe wskazały na jej brak.

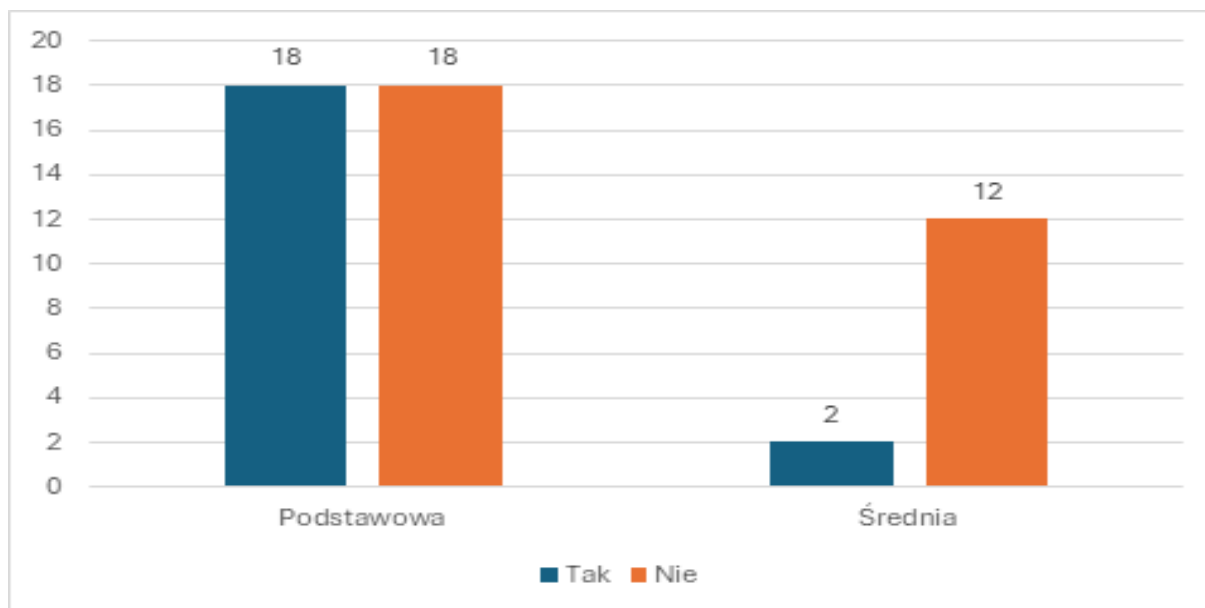
Wykres 12. Ilość hal sportowych

Źródło: opracowanie własne

W przypadku posiadania zewnętrznej infrastruktury sportowej tylko dwie szkoły średnie zadeklarowały posiadanie, w przypadku szkół podstawowych dokładnie co druga jest w jej posiadaniu.

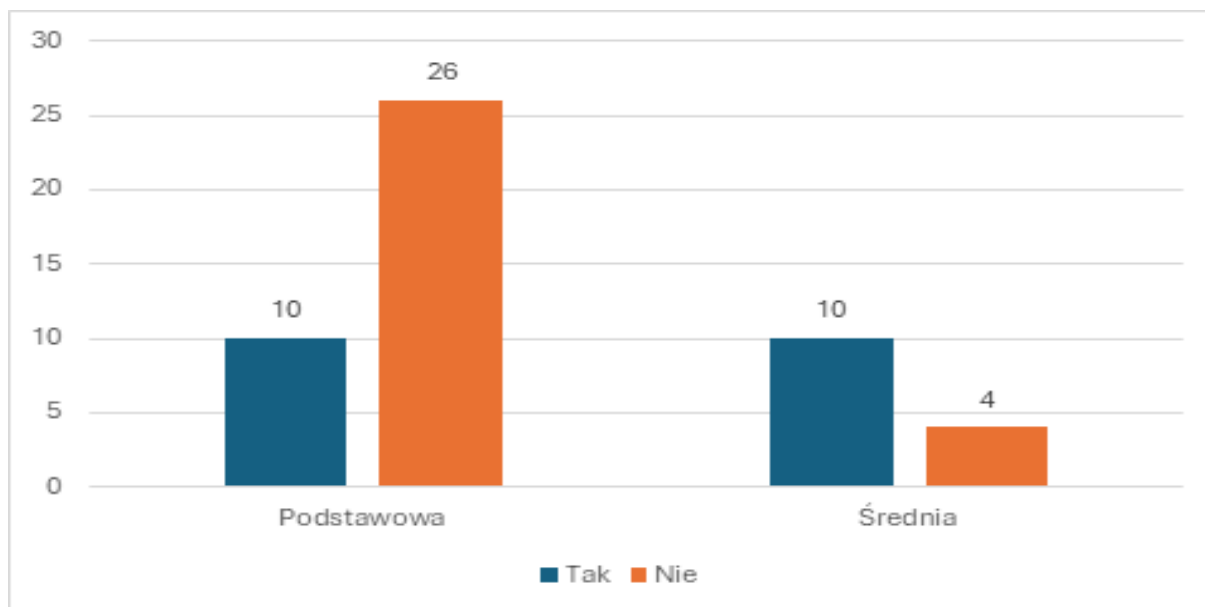
Wykres 13. Zewnętrzna infrastruktura sportowa (siłownia, street workout, plac rekreacyjny, siłownia zewnętrzna itp.)

Źródło: opracowanie własne

Siłownia to kolejny analizowany element infrastruktury, gdzie lepiej wypadają szkoły średnie (10 deklaracji). Szkoły podstawowe zadeklarowały tę samą ilość, lecz jest to około trzecia część z wszystkich szkół.

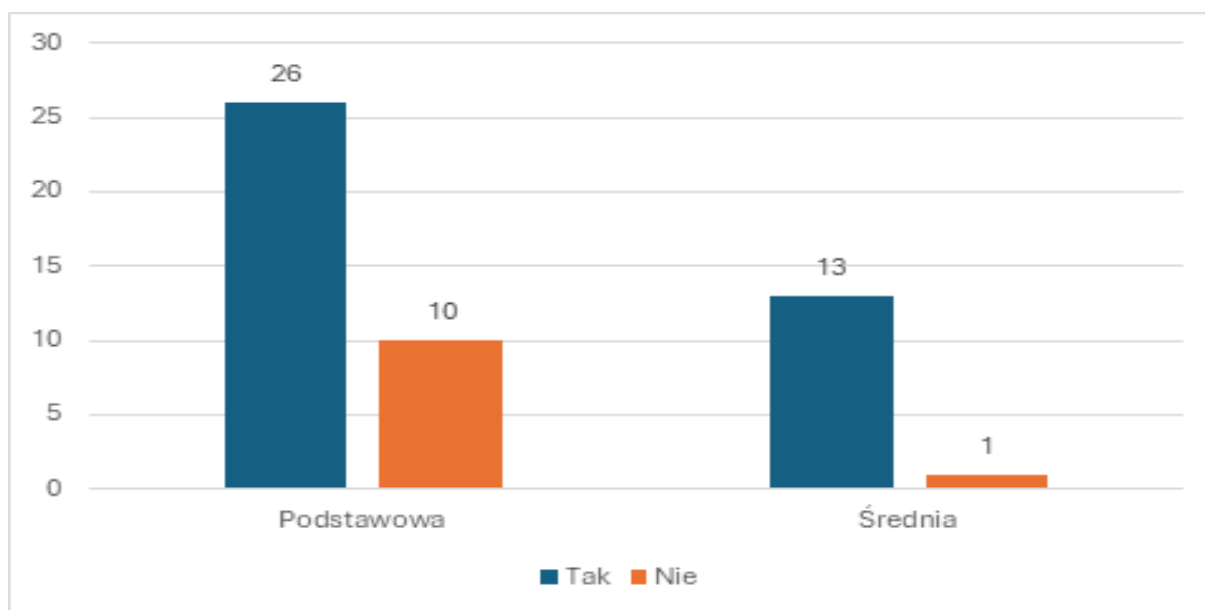
Wykres 14. Liczba siłowni

Źródło: opracowanie własne

Poniższy wykres przedstawia informacje na temat zaplecza higieniczno-sanitarnego. Okazuje się, że aż w dziesięciu szkołach podstawowych oraz w jednej szkole średniej nie ma takiego zaplecza.

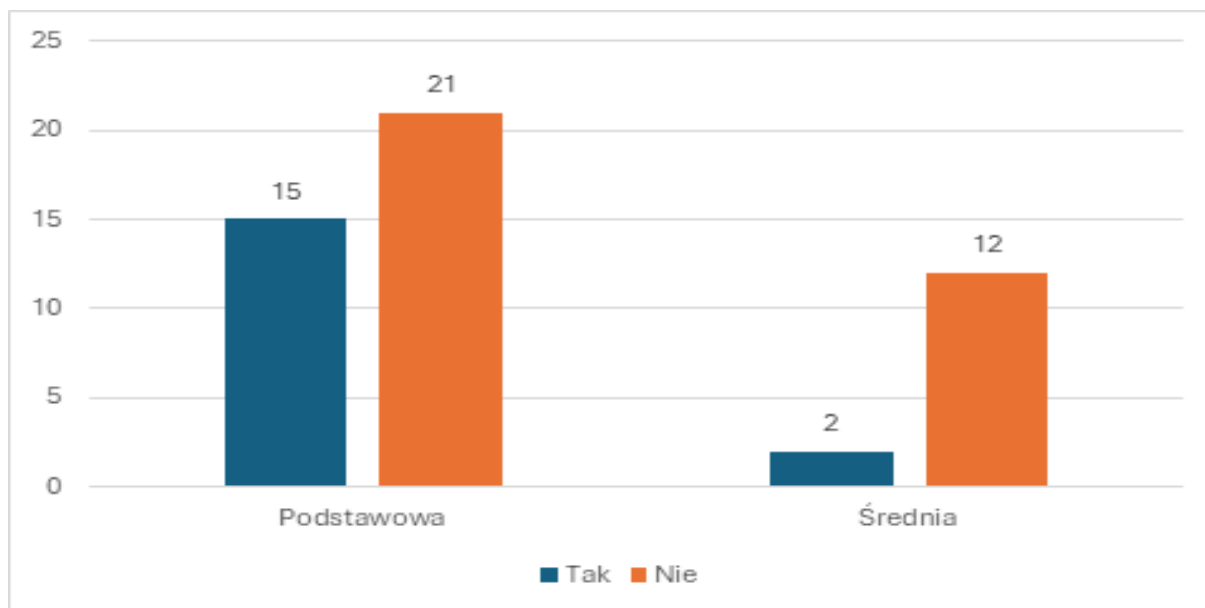
Wykres 15. Zaplecze higieniczno-sanitarne

Źródło: opracowanie własne

Wykres 16 ilustruje realizację zajęć z wychowania fizycznego na korytarzach. Tylko dwie szkoły średnie z tego korzystają. W przypadku szkół podstawowych to 15 szkół.

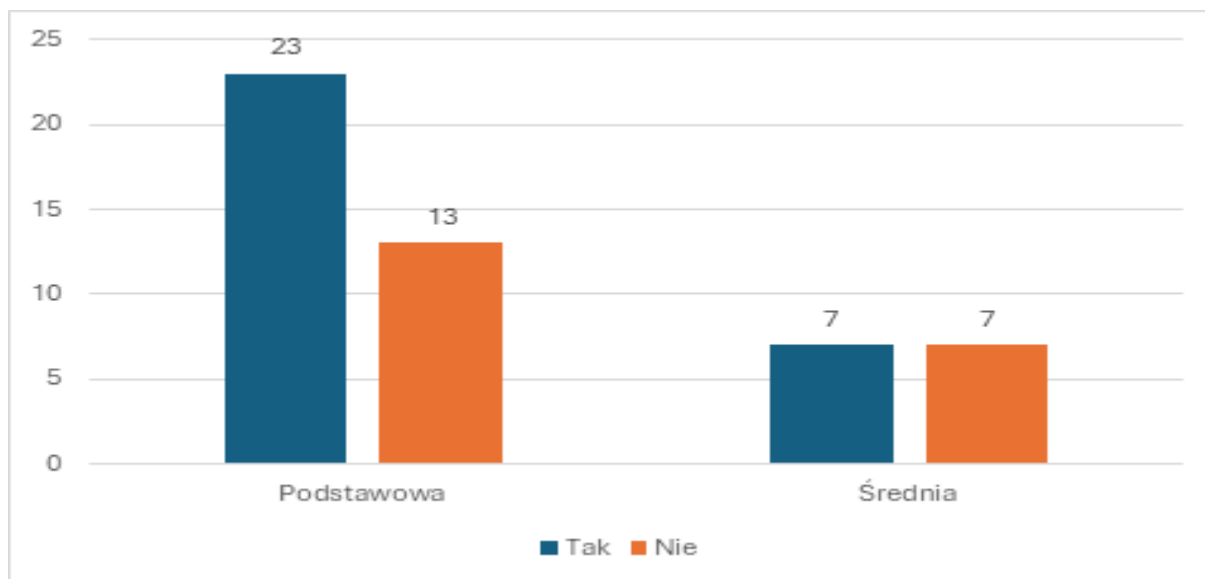
Wykres 16. Realizacja zajęć z wychowania fizycznego na korytarzach

Źródło: opracowanie własne

Kolejny wykres przedstawia deklaracje „Czy szkolna infrastruktura pozwala na realizację wszystkich treści programu kształcenia z wychowania fizycznego?” Łącznie aż dwadzieścia szkół nie może zrealizować treści programu kształcenia z powodu braku infrastruktury. W co drugiej średniej szkole oraz w 13 szkołach podstawowych.

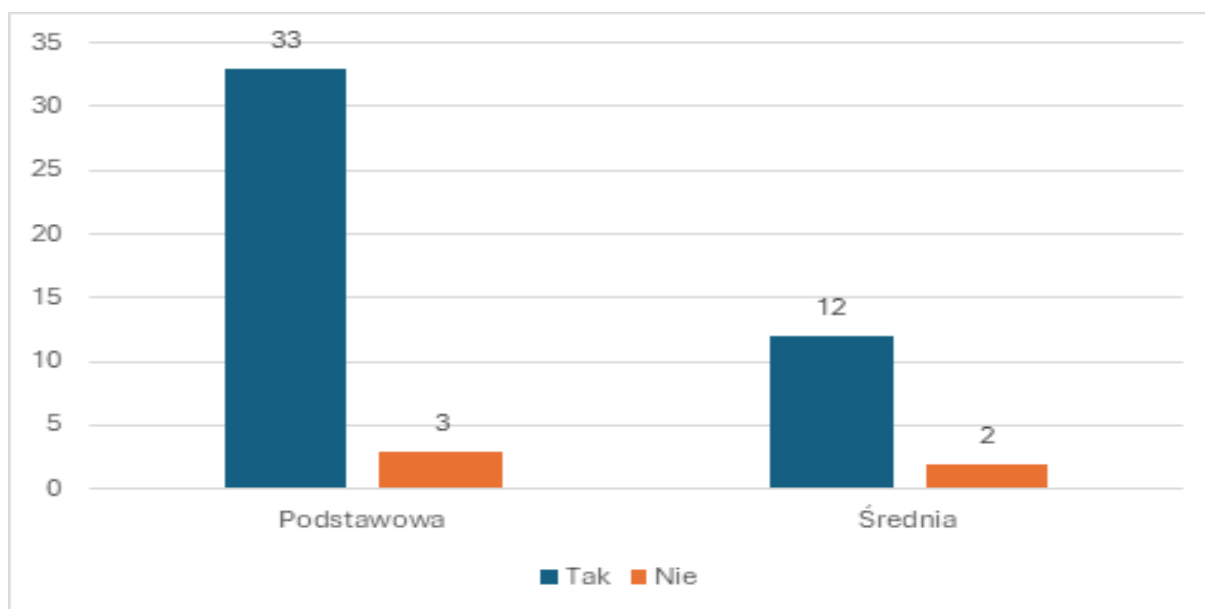
Wykres 17. Czy szkolna infrastruktura pozwala na realizację wszystkich treści programu kształcenia z wychowania fizycznego

Źródło: opracowanie własne

Wykres 18 prezentuje podział odpowiedzi na pytanie czy w szkole organizowane są dodatkowe zajęcia sportowe? Tylko w trzech szkołach podstawowych i dwóch średnich nie są realizowane w ostatnim czasie takie zajęcia.

Wykres 18. Czy w szkole organizowane są dodatkowe zajęcia sportowe

Źródło: opracowanie własne

Średnia ilość uczniów w klasie szkoły podstawowej to niespełna 21 (± 3.2), a w szkołach średnich to prawie 23 (± 7.7) uczniów. Z kolei średnia ilość uczniów biorących udział w lekcjach wychowania fizycznego to 20 (± 3.2) w szkołach podstawowych oraz

21 uczniów (± 7.3) w szkołach średnich. Ilość uczniów zwolnionych zajęć wychowania fizycznego to tylko 2 (± 1.6) osoby w szkołach podstawowych oraz niespełna 5 (± 3.1) osób w szkołach średnich. W szkołach podstawowych średnio 3.6 (± 6), a w szkołach średnich 4.3 (± 1.7) klas odbywa zajęcia z wychowania fizycznego w jednym czasie, a podczas jednej lekcji w hali zajęcia ma średnio 1.8 (± 0.8) w szkołach podstawowych oraz 2.3 (± 1) w szkołach średnich. Deklarowana ilość uczniów biorących udział w pozalekcyjnych zajęciach sportowych to w wypadku szkoły średniej 43 osoby, a w szkołach podstawowych prawie 49 osób.

Tabela 15. Realizacja zajęć z WF

	Szkoły Podstawowe		Szkoły Średnie	
	Średnia	Odchylenie standardowe	Średnia	Odchylenie standardowe
Ilość uczniów na lekcjach WF	20,2	3,2	21,2	7,3
Średnia ilość uczniów w klasie	20,6	3,8	22,7	7,7
Ilość uczniów zwolnionych z zajęć WF	2,2	1,6	4,6	3,1
Ilość klas odbywających zajęcia z WF w hali podczas jednej lekcji	1,8	0,8	2,3	1,0
Ilość klas odbywających zajęcia z WF w tym samym czasie	3,6	6	4,3	1,7
Ilość uczniów biorących udział w zawodach sportowych	32,3	25,6	91,7	94,3
Ilość uczniów biorących udział w pozalekcyjnych zajęciach sportowych?	48,8	28,6	43,0	31,8
Ilość pozalekcyjnych zajęć sportowych.	6,2	2,7	6,6	4,7

Źródło: opracowanie własne

8. Społeczna Rada Sportu

Społeczna Rada Sportu w Rzeszowie została powołana Zarządzeniem nr VIII/1577/2021 z dnia 10 grudnia 2021 r. Wedle tego zarządzenia to Prezydent Miasta powołuje członków Rady, którzy będą działać społecznie (bez wynagrodzenia). Społeczna Rada Sportu powoływana jest na dwuletnią kadencję oraz wygasa wraz z wygaśnięciem kadencji Prezydenta Miasta.

Główne Zadania Rady:

- 1) Wspieranie Prezydenta w działaniach, które mają na celu rozwój sportu w Rzeszowie.
- 2) Wydawanie opinii na temat strategii rozwoju miasta, projektu budżetów, programów rozwoju bazy sportowej i wszelkich innych programów w zakresie kultury fizycznej w mieście.
- 3) Działania na rzecz upowszechnienia sportu wśród mieszkańców Rzeszowa.
- 4) Zrzeszanie środowiska sportowego w celu wspólnej pracy na rzecz kultury fizycznej.
- 5) Wspieranie i rozwój idei mecenatu kultury fizycznej.

Społeczna Rada Sportu jest organem opiniodawczym głównie w zakresie:

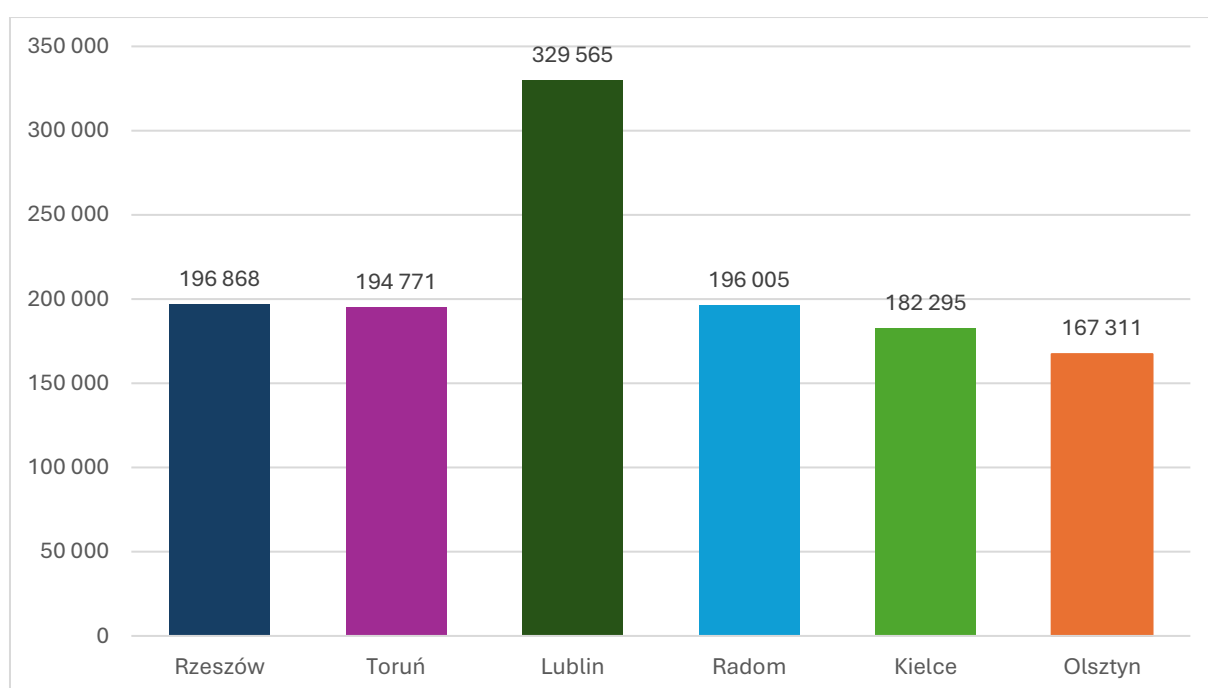
- 1) strategii rozwoju Miasta Rzeszowa w zakresie rozwoju kultury fizycznej.
- 2) projektu budżetu Miasta Rzeszowa w zakresie rozwoju kultury fizycznej.

Celem Społecznej Rady sportu jest głównie: wspieranie i doradzanie w rozwoju kultury fizycznej, pomoc w integracji środowisk i osób działających w obszarze kultury fizycznej i co ważne pomoc w ocenie przejrzystości i efektywności wydatkowania środków publicznych na działalność w zakresie kultury fizycznej. Wedle zarządzenia Społeczna Rada Sportu powinna odbywać posiedzenia przynajmniej dwa razy w roku. W dniu powołania Społecznej Rady Sportu w jej skład weszło 60 członków: obecnych i byłych sportowców, trenerów, działaczy oraz nauczycieli akademickich. Na zaproszenie Społecznej Rady Sportu w zebraniach uczestniczyli: przedstawiciele Urzędu Miasta (Prezydent i Wiceprezydenci, przedstawiciele Wydziałów: Sportu i Rekreacji, Marki Miasta, Współpracy Gospodarczej i Turystyki, Edukacji), pełnomocnik Prezydenta Miasta Rzeszowa ds. Rozwoju Gospodarczego i Przedsiębiorczości, przedstawiciele klubów sportowych, przedstawiciel środowiska naukowego Uniwersytetu Rzeszowskiego.

9. Benchmarking

Analizę porównawczą przeprowadzono dla Rzeszowa oraz pięciu miast o podobnym potencjale demograficznym, statusie administracyjnym oraz położeniu w wschodniej części Polski. Miastami tymi były: Kielce, Toruń, Radom, Lublin i Olsztyn. Liczba ludności Rzeszowa, Torunia i Radomia jest bardzo zbliżona. Nieco mniejszymi pod względem liczby ludności są Kielce i Olsztyn. Zdecydowanie największym miastem spośród sześciu analizowanych jest Lublin. Rzeszów, Lublin, Radom, Kielce i Olsztyn zaliczane są do Makroregionu Polska Wschodnia.

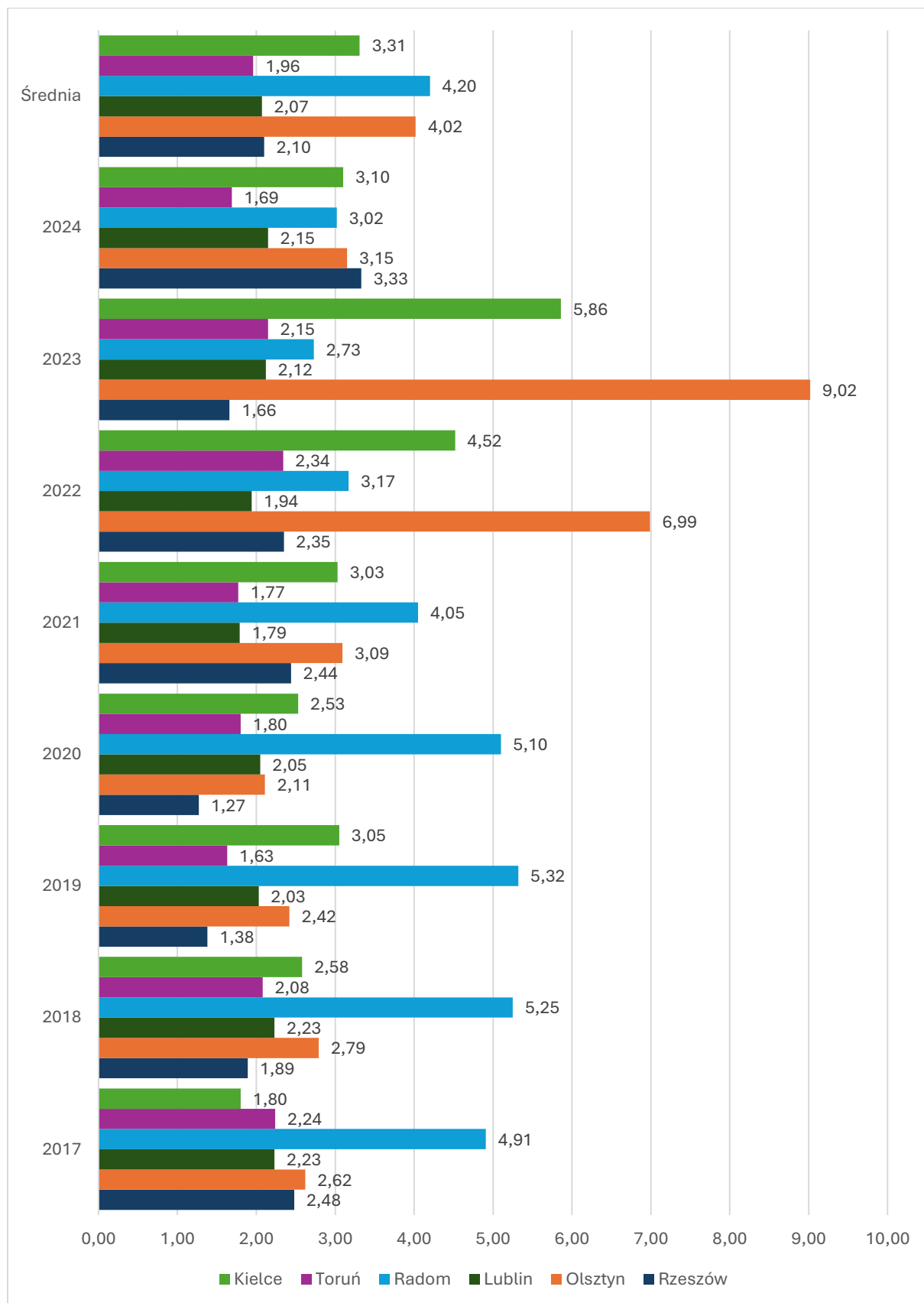
Wykres 19. Liczba ludności w analizowanych miastach (stan na 31.12.2023)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS (<https://bdl.stat.gov.pl>)

W ramach analizy benchmarking porównano kwoty wydatków ogółem z budżetu gminy na kulturę fizyczną (kat. 926) wyrażone w postaci odsetku wydatków z budżetu gminy na kulturę fizyczną w ogólnej kwocie wydatków oraz odsetku wydatków inwestycyjnych (majątkowych) w ogólnej kwocie wydatków na kulturę fizyczną. Analiza została przeprowadzona dla lat 2017-2024, z czego dane za lata 2017-2023 pochodzą z sprawozdań z wykonania budżetów poszczególnych miast, zaś z 2024 z uchwał budżetowych zamieszczonych w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wykres 20. Odsetek wydatków z budżetu gminy na kulturę fizyczną (kat. 926) w ogólnej kwocie wydatków

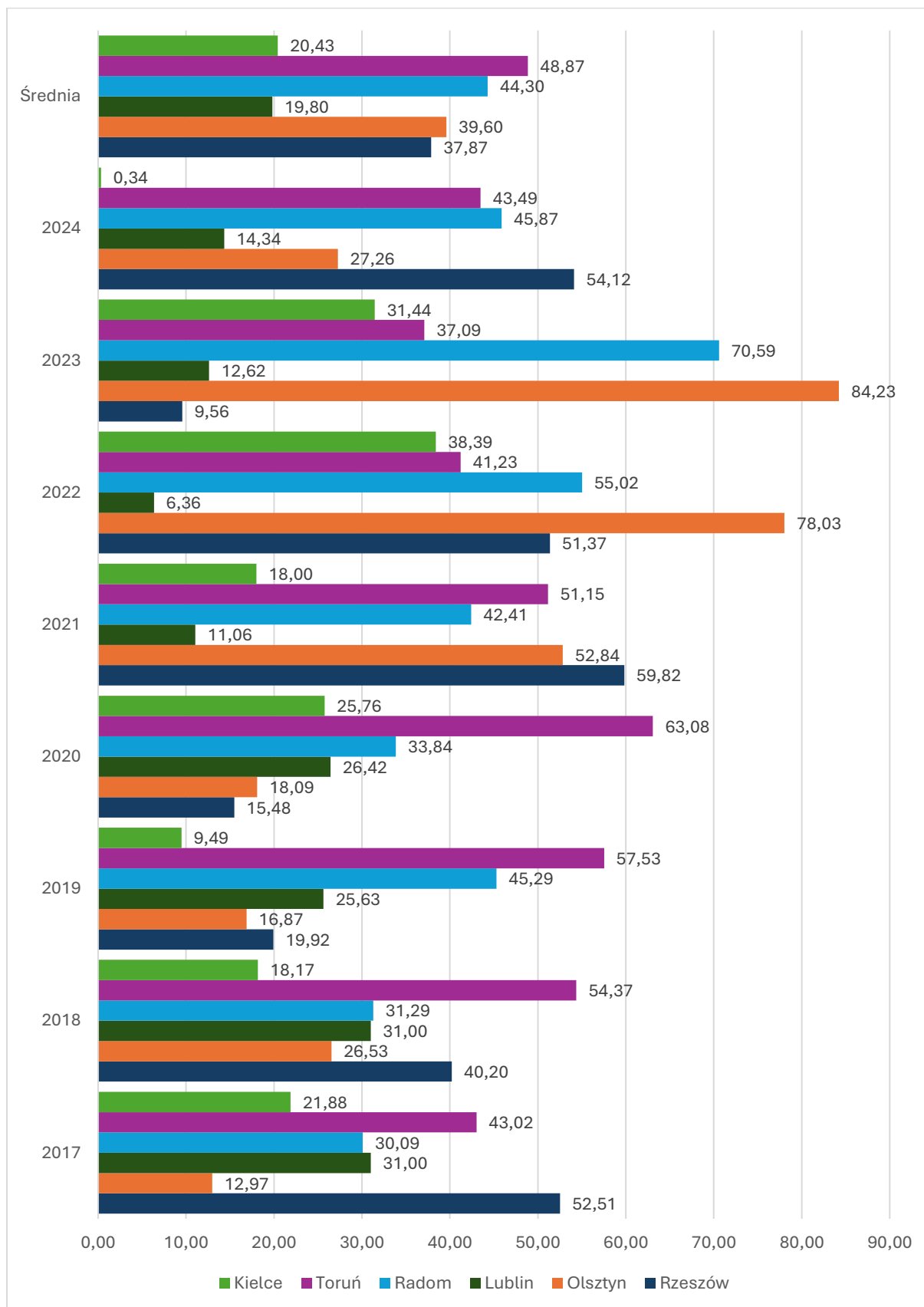
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na BIP

Ze względu na zróżnicowanie wielkości budżetów ogółem analizowanych miast dokonano analizy odsetka wydatków z budżetu gminy na kulturę fizyczną (kat. 926) w ogólnej kwocie wydatków. Odsetek wydatków z budżetu gminy na kulturę fizyczną w ogólnej kwocie wydatków były silnie zróżnicowane dla poszczególnych miast i lat i zawierały się w przedziale od 1,27% do 9,02%. Dla lepszego zobrazowania wyliczono dla każdego z miast średni odsetek wydatków za okres lat 2017-2024. Najwyższą średnią odnotowano w przypadku Radomia i wyniosła 4,20% oraz Olsztyna – 4,02%. Nieco mniejsze wartości odnotowano w przypadku Kielc 3,31. Na niższym poziomie pozostawały wydatki na kulturę fizyczną w Toruniu, dla którego wartość średniej za analizowany okres wyniosła 1,96%. Średni odsetek wydatków z budżetu gminy na kulturę fizyczną w ogólnej kwocie wydatków w Rzeszowie wyniósł 2,10%. Na bardzo zbliżonym poziomie do Rzeszowa był on w Lublinie – 2,07%.

Analizując odsetek wydatków z budżetu gminy na kulturę fizyczną w ogólnej kwocie wydatków budżetowych widać w przypadku trzech miast duże zwiększenie wartości procentowej związane z dużymi inwestycjami infrastrukturalnymi w obiekty sportowe w trzech miastach – Kielcach, Radomiu i Olsztynie. W Olsztynie była to przebudowa i rozbudowa hali widowiskowo-sportowej Urania w Olsztynie, z czego faktycznie wiązało się to z budową na miejsce starej hali, nowej. W Radomiu była to również budowa nowej hali oraz nowego stadionu dla klubu Radomiak. W Kielcach były to nowe wielofunkcyjne boiska sportowe ulokowane w kilku miejscach miasta.

Ciekawych wniosków dostarcza również analiza wydatków inwestycyjnych (majątkowych) w ogólnej kwocie wydatków z budżetu gminy na kulturę fizyczną w latach 2017-2024. Najwyższym średnim odsetkiem wydatków w analizowanym okresie charakteryzował się Toruń, który w analizie ogólnego poziomu wydatków na kulturę fizyczną, charakteryzował się najniższymi wartościami. W Toruniu blisko połowa (48,87%) ogólnej kwoty wydatków z budżetu gminy na kulturę fizyczną, stanowiły wydatki na inwestycje. Nieznacznie mniejszą wartość odnotowano w Radomiu – 44,30%. Najniższym poziomem wydatków inwestycyjnych charakteryzowały się Lublin (19,80%) oraz Kielce (20,43%). Odsetek wydatków inwestycyjnych (majątkowych) w ogólnej kwocie wydatków z budżetu gminy na kulturę fizyczną w Rzeszowie w latach 2017-2024 był na poziomie 37,87%.

Wykres 21. Odsetek wydatków inwestycyjnych (majątkowych) w ogólnej kwocie wydatków z budżetu gminy na kulturę fizyczną (kat. 926)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na BIP

Tabela 16. Baza obiektów sportowych w sześciu wybranych miastach (dane za 2022 r.)

Typ obiektu		Rzeszów	Toruń	Lublin	Radom	Kielce	Olsztyn
stadiony	ogółem	3	2	4	1	6	4
	dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych - ćwiczących	3	2	3	1	6	1
	dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych - widzów	2	2	4	1	5	3
boiska	boiska piłkarskie	8	13	41	5	6	10
	boiska do koszykówki	0	2	17	0	1	10
	boiska do piłki ręcznej	0	0	0	0	0	0
	boiska do piłki siatkowej	0	0	13	0	0	1
	boiska uniwersalne - wielozadaniowe	5	11	1	2	0	5
hale sportowe o wymiarach od 36x19 m	ogółem	7	4	8	1	5	5
	dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych - ćwiczących	7	4	8	1	4	5
	dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych - widzów	6	4	6	1	2	4
sale gimnastyczne o wymiarach poniżej 36x19 m i sale pomocnicze	ogółem	9	10	27	0	4	8
	dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych - ćwiczących	3	4	19	0	2	5
	dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych - widzów	0	4	5	0	1	0
korty tenisowe	ogółem	19	23	14	0	6	3
	otwarty	9	14	6	0	6	3
	kryty	10	9	8	0	0	0
pływalnie kryte	ogółem	5	3	4	0	5	5
	dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych - ćwiczących	5	3	3	0	4	5
	dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych - widzów	5	3	3	0	4	3
inne obiekty	strzelnice	1	0	1	0	1	4
	łódowiska sztucznie mrożone	3	4	1	0	1	2
	skocznie narciarskie	0	0	0	0	0	0
	skateparki	1	4	2	2	1	1
	siłownie zewnętrzne	29	53	51	16	22	36
Ogółem		81	129	184	27	58	94

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS (<https://bdl.stat.gov.pl>)

Ze względu na trudności w uzyskaniu porównywalnych danych dotyczących bazy obiektów sportowych, przygotowanych w ramach jednej wspólnej metodologii zaliczania poszczególnych obiektów do poszczególnych kategorii posłużono się danymi z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, który pozwolił na standaryzację danych porównawczych. Najbogatszą bazą obiektów sportowych w grupie analizowanych miast charakteryzowały się Lublin i Toruń. Wartości dla tych miast przekroczyły liczbę stu obiektów. Większą liczbą obiektów niż Rzeszów odnotowano ponadto w Olsztynie. Zdecydowanie

najskromniejszą bazą obiektów sportowych charakteryzuje się Radom. Nieznacznie lepsza sytuacja występuje w Kielcach.

Tabela 17. Dyscypliny i drużyny w najwyższych klasach rozgrywkowych (dane na sezon 2024 oraz 2024/2025)

Dyscyplina	Liga	Rzeszów	Toruń	Radom	Kielce	Lublin	Olsztyn
Piłka nożna	PKO Ekstraklasa	-	-	1	1	1	-
	Betclic I liga	1	-	-	-	-	-
	Ekstraklasa kobiet	1	-	-	-	-	1
	Fogo Futsal Ekstraklasa		1				
Siatkówka	PlusLiga	1	-	-	-	1	1
	Tauron Liga	1	-	1	-	-	-
Koszykówka	Orlen Basket Liga	-	1	-	-	1	-
	Orlen Basket Liga Kobiet	-	1	-	-	1	-
Piłka ręczna	ORLEN Superliga Mężczyzn	-	-	-	1	-	-
	ORLEN Superliga Kobiet	-	-	-	-	1	-
Żużel	PGE Ekstraliga	-	1	-	-	1	-
Hokej	Tauron Hokej Liga	-	1	-	-	-	-
Tenis stołowy	Lotto Superliga mężczyzn		1				
	Ekstraklasa kobiet	1					1
Ogółem		5	6	2	2	6	3

Źródło: opracowanie własne

Do analizy klubów występujących w najwyższych klasach rozgrywkowych zdecydowano się wybrać dyscypliny zespołowe cieszące się największym zainteresowaniem kibiców w Polsce. Do analizy wskazano: piłkę nożną (PKO Ekstraklasa mężczyzn, Betclic I liga mężczyzn, Ekstraklasa kobiet oraz Fogo Futsal Ekstraklasa mężczyzn), siatkówkę (PlusLiga mężczyzn oraz Tauron Liga kobiet), koszykówkę (Orlen Basket Liga mężczyzn oraz Orlen Basket Liga kobiet), piłkę ręczną (ORLEN Superliga mężczyzn oraz ORLEN Superliga kobiet), żużel (PGE Ekstraliga), hokej (Tauron Hokej Liga mężczyzn) oraz tenis stołowy (Lotto Superliga mężczyzn oraz Ekstraklasa kobiet).

Po sześć drużyn w najwyższej klasie rozgrywkowej mają dwa miasta – Toruń i Lublin. Rzeszów posiada cztery drużyn – piłka nożna: CWKS Resovia (Ekstraklasa kobiet), siatkówka: Asseco Resovia (PlusLiga) oraz KS DevelopRes (Tauron Liga), tenis stołowy: Fibrain AZS Politechnika Rzeszów. Trzy drużyny w najwyższych klasach rozgrywkowych posiada Olsztyn, zaś po dwie Radom i Kielce.

10. Finansowanie sportu w Rzeszowie

Dla porównania, w budżecie miasta na 2020 r. na Kulturę i Ochronę Dziedzictwa Narodowego przewidziano 37 684 471,59 zł, co stanowi 2,02%, a na Turystykę (w zakresie upowszechniania turystyki) 63 999 zł, co stanowi 0,0034%.

Na Kulturę i Ochronę Dziedzictwa na 2021 r. w budżecie miasta przewidziano wydatki w wysokości 45 233 832,63 zł co stanowi 2,27%, a na Turystykę w wysokości 70 000 zł, co stanowi 0,0035%.

W budżecie miasta na Kulturę i Ochronę Dziedzictwa Narodowego w 2022 r. przewidziano 29 099 166,32 zł co stanowi 1,48%, a na Turystykę 30 000 zł, co stanowi 0,0015%.

W budżecie miasta na Kulturę i Ochronę Dziedzictwa Narodowego w 2023 r. przewidziano 28 472 689 zł, co stanowi 1,70% a na Turystykę 104 547 zł, co stanowi 0,0062%.

Tabela 18. Dofinansowanie z budżetu Miasta Rzeszowa przekazywane na kulturę fizyczną

ROK		Budżet Miasta (zł) Wydatki	Przekazane dofinansowanie na kulturę fizyczną (zł)	Co stanowi (%)	W przeliczeniu na 1 mieszkańca (zł)
2020		1 627 970 264,66	20 701 369,33	1,27	105,29
2021		1 736 803 086,19	42 312 296,62	2,43	213,05
2022		1 817 481 639,02	42 696 009,17	2,34	216,18
2023		2 017 048 684,55	33 529 264,27	1,66	169,73

Źródło: Opracowano na podstawie Sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Rzeszowa za 2020 r.; Sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Rzeszowa za 2021 r.; Sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Rzeszowa za 2022 r.; Sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Rzeszowa za 2023 r.

Tabela 19. Wysokość dotacji i nagród sportowych przekazywanych z budżetu Miasta Rzeszowa w latach 2017–2024

	WYSOKOŚĆ DOTACJI			konkurs korkowe	zadania RBO (zł)	NAGRODY SPORTOWE PREZYDENTA
	I konkurs (zł)	II konkurs (zł)	III konkurs (zł)			
2017	1 862 900,00				147,900.00	305,000.00 zł
2018	2 364 520,00				49,520.00	340,000.00 zł
2019*	2 454 600,00	682 460,00	200 000,00		89,650.00	340,000.00 zł
2020*	2 565 000,00	404 480,00			50,000.00	340,000.00 zł
2021	2 544 500,00				150,000.00	500,000.00 zł
2022	2 544 500,00				150,000.00	500,000.00 zł
2023	1 750 000,00				150,000.00	600,000.00 zł

2024**	1,800,000.00 zł			1,000,000.00	294,000.00	700,000.00 zł
---------------	-----------------	--	--	--------------	------------	---------------

* w tych latach budżet był podzielony na 2 i 3 konkursy, ale odbywały się one na dokładnie takich samych zasadach i na te same zadania sportowe

**od tego roku WS przejęło konkurs sportowy od Wydziału Polit. Społecznej (korkowe)

Źródło: Opracowano na podstawie dokumentów Urzędu Miasta Rzeszowa.

Tabela 20. Koszty utrzymania obiektów sportowych w latach 2020–2023

2020		2021	
KOSZT:		KOSZT:	
PŁYWALNIA MATUSZCZAKA	18,999.88	PŁYWALNIA MATUSZCZAKA	19,695.92
BASENY OTWARTE	703,196.94	BASENY OTWARTE	1,000,160.95
HALA RCSW	2,127,016.31	HALA RCSW	2,099,783.55
HALA PUŁASKIEGO	743,706.43	HALA PUŁASKIEGO	603,452.92
KORTY I HALA TENISOWA	248,880.69	KORTY I HALA TENISOWA	209,067.92
ŻWIROWNIA	130,452.00	ŻWIROWNIA	159,463.14
SKATEPARK	3,096.12	SKATEPARK	3,133.79
STADION	0.00	STADION	0.00
BASEN KRYTY	1,954,021.70	BASEN KRYTY	1,585,285.81
	5,929,370.07		5,680,044.00
INWESTYCJE, REMONTY, zakupy inwestycyjne		INWESTYCJE, REMONTY, zakupy inwestycyjne	
maszyna myjąca INNOWA RCSW	51,054.84	remont zaplecza ADM	100,860.00
wykładzina sportowa RCSW	149,826.30	stolarka, remont pomieszczeń podnośnik BASEN KRYTY	114,087.30
telebimy RCSW	22,017.00	obróbki blacharskie, schody Delfin	72,914.40
modernizacja oświetlenie RCSW	1,003,260.00	podnośnik basen kryty	42,120.00
	1,226,158.14	remont ściany Karpik	32,500.00
		kostka brukowa, remont dachu RCSW	189,420.00
		podnośnik Muszelka	40,500.00
		samochód CITROEN	105,780.00
			698,181.70
2022		2023	
KOSZT:		KOSZT:	
PŁYWALNIA MATUSZCZAKA	334,502.05	PŁYWALNIA MATUSZCZAKA	4,633,581.24

BASENY OTWARTE	932,002.73	BASENY OTWARTE	850,961.32
HALA RCSW	2,294,993.00	HALA RCSW	3,370,660.28
HALA PUŁASKIEGO	746,796.21	HALA PUŁASKIEGO	1,000,363.98
KORTY I HALA TENISOWA	262,213.48	KORTY I HALA TENISOWA	645,500.72
ŻWIROWNIA	130,792.51	ŻWIROWNIA	178,387.61
SKATEPARK	3,294.39	SKATEPARK	4,726.99
STADION	334,526.42	STADION	569,426.78
BASEN KRYTY	2,429,438.97	BASEN KRYTY	3,123,423.38
	7,468,559.76		14,377,032.30
INWESTYCJE, REMONTY, zakupy inwestycyjne		INWESTYCJE, REMONTY, zakupy inwestycyjne	
pierwsze wyposażenie MATUSZCZAKA	52,424.41	retoping KORT	76,629.00
remont dachu, napęd do drzwi RCSW	309,315.99	kłapy oddymiające RCSW	42,988.50
wymiana zasuw Karpik	33,980.00	zawilgocona ściana: Delfin	153,504.00
remont solarów Delfin	20,438.00	salka HALA PUŁASKIEGO	108,240.00
naprawa pieca stadion	6,396.00	wykładzina RCSW	15,065.51
		przyłącz energetyczny: ŻWIROWNIA	19,423.95
		odkurzacz Matuszczaka	74,292.00
		komputer sterujący chemią Delfin	58,853.08
	422,554.40	ciągnik Basen kryty	30,890.00
			579,886.04

Źródło: Opracowano na podstawie dokumentów Urzędu Miasta Rzeszowa

Tabela 21. Koszty utrzymania Stadionu Miejskiego w latach 2019–2023

Stadion Miejski, ul. Hetmańska 69			
rok	koszty utrzymania	dochody	zysk/strata
2019	2,155,098.25	199,920.16	-1,955,178.09
2020	2,630,951.72	187,729.29	-2,443,222.43
2021	2,339,864.84	214,951.67	-2,124,913.17
2022	3,044,998.98	673,959.15	-2,371,039.83
2023	4,262,817.04	829,071.05	-3,433,745.99

Źródło: Opracowano na podstawie dokumentów Urzędu Miasta Rzeszowa

Tabela 22. Umowy promocyjne zawarte w latach 2017–2023 z podmiotami działającymi w zakresie kultury fizycznej

Rok	kluby/stowarzyszenia	sportowcy indywidualni	imprezy/wydarzenia
2017	1,964,000	76,000	604,000
2018	3,031,000	127,000	699,500
2019	4,560,500	68,000	650,500
2020	5,033,000	73,000	718,000
2021	6,318,000	145,000	1,035,500
2022	7,588,000	136,500	1,170,000
2023	6,173,000	280,000	1,167,400

Źródło: Opracowano na podstawie dokumentów Urzędu Miasta Rzeszowa

Dotacje przeznaczone na organizację lub udział w zgrupowaniach sportowych przygotowujących do rozgrywek ligowych, organizację i udział w zawodach lub rozgrywkach sportowych w ramach sportu dzieci i młodzieży wyniosły w: 2020 r. - 1 254 378,00 zł (59 organizacji skorzystało z dofinansowania); 2021 r. - 1 210 000,00 zł (57 organizacji skorzystało z dofinansowania); 2022 r. - 1 155 885,00 zł (52 organizacje skorzystały z dofinansowania); 2023 r. - 944 897,29 zł (46 organizacji skorzystało z dofinansowania).

Na organizację imprez sportowych na terenie Rzeszowa przekazano w: 2020 r. 117 770,09 zł (6 organizacji skorzystało z dofinansowania); 2021 r. 202 000,00 zł (11 organizacji skorzystało z dofinansowania); 2022 r. 330 657,00 zł (27 organizacji skorzystało

z dofinansowania); 2023 r. - 174 250,00 zł (20 organizacji skorzystało z dofinansowania).

Na udział klubów w imprezach sportowych poza Rzeszowem przeznaczono w: 2020 r. - 33 500,00 zł (4 organizacje skorzystały z dofinansowania); 2021 r. - 43 500,00 zł (6 organizacji skorzystało z dofinansowania); 2022 r. - 98 500,00 zł (9 organizacji skorzystało z dofinansowania); 2023 r. - 49 545,00 zł (8 organizacji skorzystało z dofinansowania).

Dotacje celowe na organizację zajęć sportowych i imprez towarzyszących m.in. turniejów, zawodów, rajdów itp. dla dzieci i młodzieży, jako alternatywne formy spędzania czasu wolnego (w ramach Rozdz. 85154 Przeciwdziałanie Alkoholizmowi) wyniosły, w:

- 1) 2020 r. - 545 520,00 zł (46 organizacji skorzystało z dofinansowania).
- 2) 2021 r. - 997 850,00 zł (64 organizacje skorzystały z dofinansowania).
- 3) 2022 r. - 1 092 000,00 zł (56 organizacji skorzystało z dofinansowania).
- 4) 2023 r. - 994 614,60 zł (36 organizacji skorzystało z dofinansowania).

BUDŻET OBYWATELSKI

Zadania realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego na 2020 r., ustalono na podstawie Uchwały Nr IX/165/2019 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać projekt Rzeszowskiego Budżetu Obywatelskiego oraz Uchwały Nr XI/237/2019 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 9 maja 2019 r. w sprawie określenia kwoty przeznaczonej na Rzeszowski Budżet Obywatelski na 2020 r. zapisano środki finansowe w wysokości 10 000 000 zł. W wyniku głosowania obywatelskiego przyjęto listę zadań do realizacji na łączną kwotę 9 598 723 zł.

Zadania realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego na 2021 r., ustalono na podstawie Uchwały Nr IX/165/2019 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać projekt Rzeszowskiego Budżetu Obywatelskiego oraz Uchwały Nr XXXVI/742/2020 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 25 sierpnia 2020 r. w sprawie określenia kwoty przeznaczonej na Rzeszowski Budżet Obywatelski na 2021 r. zapisano środki finansowe w wysokości 8 000 000 zł. W wyniku

głosowania obywatelskiego przyjęto listę zadań do realizacji na łączną kwotę 7 668 900 zł.

Zadania realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego na 2022 r., ustalono na podstawie Uchwały Nr XLIV/958/2021 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać projekt Rzeszowskiego Budżetu Obywatelskiego oraz Uchwały Nr XLVIII/1022/2021 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie określenia kwoty przeznaczonej na Rzeszowski Budżet Obywatelski na 2022 r. zapisano środki finansowe w wysokości 8 200 000 zł. W wyniku głosowania obywatelskiego przyjęto listę zadań do realizacji na łączną kwotę 8 064 180 zł. Na wydatki bieżące zaplanowano 1 389 980 zł i majątkowe 6 674 200 zł.

Zadania realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego na 2023 r., ustalono na podstawie Uchwały Nr LXIV/1366/2022 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać projekt Rzeszowskiego Budżetu Obywatelskiego oraz Uchwały Nr LXIV/1367/2022 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie określenia kwoty przeznaczonej na Rzeszowski Budżet Obywatelski na 2023 r. zapisano środki finansowe w wysokości 9 000 000 zł. W wyniku głosowania obywatelskiego przyjęto listę zadań do realizacji na łączną kwotę 8 961 870 zł. Na wydatki bieżące zaplanowano 1 790 950 zł i majątkowe 7 170 920 zł.

Analiza SWOT

SPORT DZIECIĘCY I MŁODZIEŻOWY (SZKOLNY)	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
poprawa bazy przyszkolnych obiektów sportowych	źle zorganizowany i funkcjonujący MOS
duża ilość klubów w różnych dyscyplinach odnosząca znaczące sukcesy ogólnopolskie	źle organizowany system rywalizacji międzyszkolnej
dobra baza wykształconych i doświadczonych trenerów, zajmujących się sportem młodzieżowym	różny poziom organizacyjny i wiedzy menedżerskiej w stowarzyszeniach
poprawiający się system szkolenia w różnych dyscyplinach	mało godzin zajęć w ramach SKS-ów i zajęć pozalekcyjnych
duża dostępność stowarzyszeń sportowych dla rodziców, chcących zapisać dzieci	brak podziału na zajęcia sportowe, rekreacyjne, brak promocji aktywnego stylu życia wśród uczniów
	słabe zaangażowanie niektórych dyrektorów i nauczycieli wf

SPORT AMATORSKI	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
duża liczba chętnych do najmu sal sportowych	słabo rozwinięty system lig amatorskich
wysoka frekwencja podczas zawodów miejskich (np. biegowych, rowerowych, koszykarskich, tenisowych)	słaba baza obiektów sportowych zewnętrznych do uprawiania sportów drużynowych (boiska, korty, obiekty osiedlowe)
duża liczba organizowanych wydarzeń sportowych dla mieszkańców	słaba promocja sportu amatorskiego i wydarzeń miejskich
szeroka oferta dla mieszkańców w zakresie uprawiania sportu	mała ilość kortów tenisowych, boisk koszykarskich i do siatkówki plażowej, brak obiektów do padla, koszykówki 3x3, beach soccera

duży potencjał demograficzny, ośrodek akademicki, napływ osób z zagranicy, wzrost liczby mieszkańców miasta	słaba oferta asportowa i infrastruktura przy Wiśloku
	słaba infrastruktura dla biegaczy i rowerzystów

SPORT PROFESJONALNY I WYCZYNOWY	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
duże tradycje sportowe i potencjał kibiców	brak wystarczającej infrastruktury dla sportu profesjonalnego
wielu sportowców na poziomie międzynarodowym	niski poziom finansowania ze źródeł zewnętrznych (głównie dotacje i umowy miejskie)
wysokie wyniki sportowe niewspółmierne do nakładów finansowych oraz poziomu organizacyjnego (np. lekkoatletyka, sporty siłowe i walki, skoki do wody)	zbyt duża ilość podmiotów sportowych w stosunku do możliwości budżetowych miasta
Podpromie, Centrum Lekkoatletyczne, Pływalnia przy ul. Matuszczaka - obiektami do organizacji imprez ogólnopolskich/międzynarodowych	brak Strategii Rozwoju Sportu i Rekreacji
dobra baza hotelowa i skomunikowanie miasta (lotnisko, drogi)	słabe perspektywy rozwoju infrastruktury sportowej
potencjał i lojalność sponsorów i partnerów wśród lokalnego biznesu	brak programu wolontariackiego

SPORT OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI I SENIORÓW	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
dobry poziom organizacji stowarzyszeń i kadry instruktorskiej	niski poziom dostępności do obiektów

dobrze wyniki i sukcesy w rywalizacji sportowej	słabe nakłady finansowe na sport osób ze specjalnymi potrzebami
zwiększająca się liczba imprez sportowych i integracyjnych	brak odpowiedniej promocji aktywności dla osób z niepełnosprawnościami i seniorów
poprawiająca się świadomość środowisk sportowych i chęć integracji	

SZANSE	ZAGROŻENIA
reorganizacja MOS-u	mała aktywność dzieci i młodzieży, brak mobilizacji przez rodziców
rosnące oczekiwania mieszkańców związane ze sportem i rekreacją	słaba jakość lekcji wf i SKS-ów
powołanie Rad Społecznych i opracowanie Strategii Sportu	kryzys gospodarczy, zmniejszenie budżetów „sportowych” w mieście oraz potencjału sponsorów i partnerów
inicjatywy społeczne ukierunkowane na promocje aktywnego stylu życia (NDS, Rowerowy Maj, imprezy miejskie itp.)	zbyt duża ilość stowarzyszeń na obecną bazę obiektów sportowych w mieście
poprawa promocji wydarzeń sportowych i rekreacyjnych (SportowyRzeszów.pl i SportowyRzeszówTV)	brak odpowiedniej infrastruktury rekreacyjnej na osiedlach
zewnętrzne źródła finansowania sportu i inwestycji w infrastrukturę	brak programów, wsparcia i zaangażowania w życie miasta byłych sportowców
działania rzeszowskich stowarzyszeń i klubów, integracja środowiska sportowego	rozwój technologiczny, siedzący tryb życia, niezdrowe nawyki żywieniowe
budowa nowych wielofunkcyjnych obiektów sportowych (hala, stadion lekkoatletyczny, park wodny, boiska wielofunkcyjne)	

Część strategiczna

Wizja, cele i przedsięwzięcia rozwojowe sportu i rekreacji w mieście Rzeszowie

Składowe założenia wizji i misji

- 1** Rzeszów jako miasto, w którym zaspakajane są potrzeby mieszkańców związane z usługami sportowymi i rekreacyjnymi
- 2** Rzeszów jako miasto przyjazne dla ludzi ze wszystkich grup społecznych i we wszystkich grupach wiekowych, dające szeroką i różnorodną ofertę aktywności sportowej i rekreacyjnej przez cały rok
- 3** Rzeszów jako miasto dysponujące infrastrukturą sportowo-rekreacyjną, dającą możliwości uprawiania różnych dyscyplin sportowych przez mieszkańców i gości
- 4** Rzeszów jako miasto posiadające tereny i obiekty, pozwalające na aktywne i międzypokoleniowe spędzanie wolnego czasu
- 5** Rzeszów jako miasto ważnych wydarzeń sportowych o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym
- 6** Rzeszów jako miasto, w którym grają i promują go drużyny, regularnie występujące w wysokich klasach rozgrywkowych w różnych dyscyplinach oraz zawodnicy dyscyplin indywidualnych, zdobywający najwyższe laury sportowe na arenach ogólnopolskich i międzynarodowych

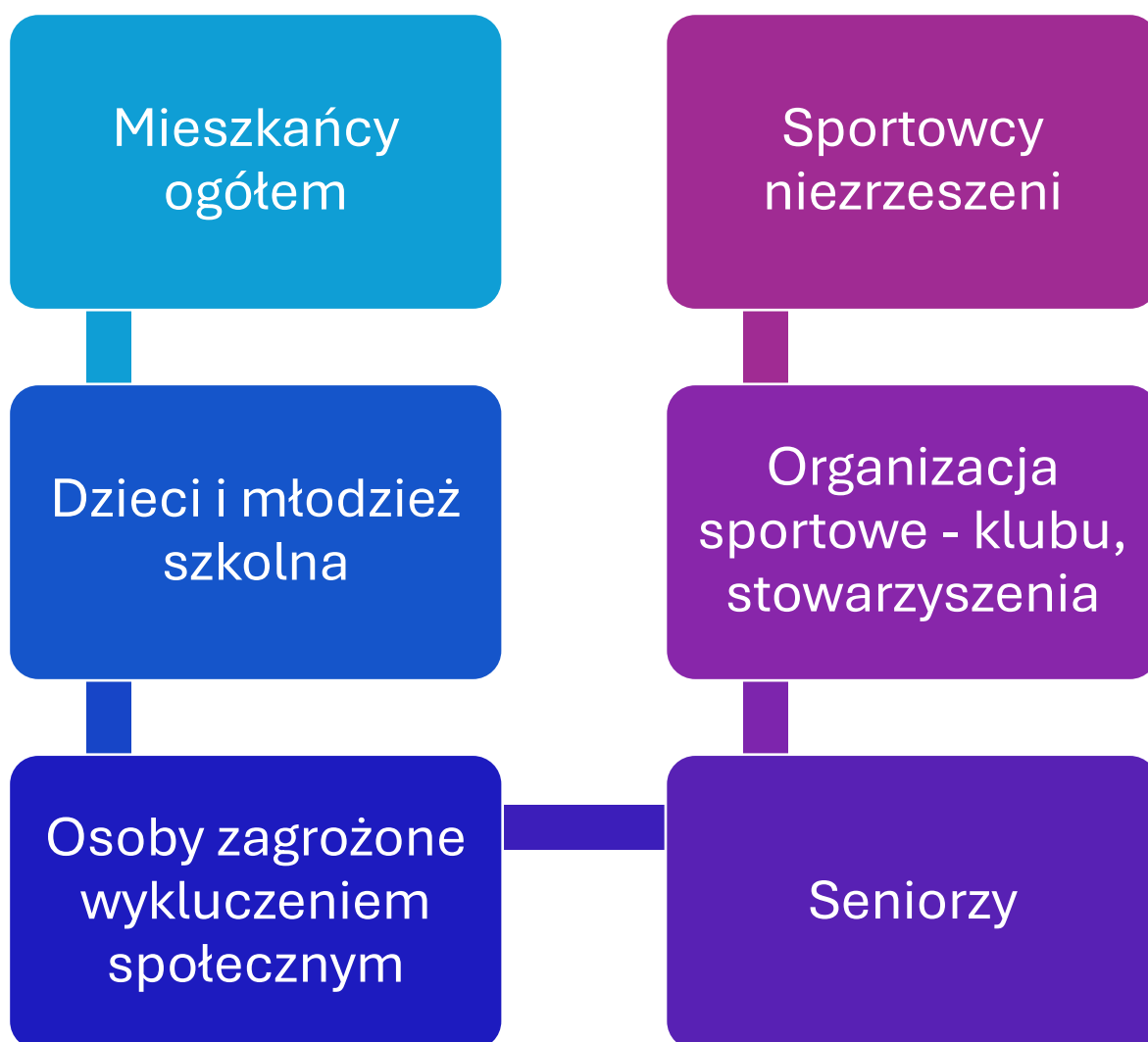
Wizja i misja na lata 2025-2034

Rzeszów jest miejscem, gdzie żyją mieszkańcy, cieszący się dobrym zdrowiem, którzy regularnie korzystają z wysokiej jakości usług sportowych i którzy mogą regularnie uczestniczyć w najwyższej jakości rozgrywkach sportowych. Miasto jest areną wielkich wydarzeń na najwyższym poziomie, które dostarczają mieszkańcom sportowych emocji.

Infrastruktura umożliwia upowszechnianie sportu wśród mieszkańców z każdej grupy społecznej i ze specjalnymi potrzebami. Dzięki odpowiedniemu dofinansowaniu stowarzyszeń sportowych zapewnionemu przez samorząd, organizacje prężnie funkcjonują i realizują zadania sportowe na najwyższym poziomie.

Wybitni sportowcy otrzymują wsparcie pozwalające im rozwijać się, dzięki czemu są przykładem przede wszystkim dla dzieci i młodzieży, ale również osób rozpoczynających przygodę ze sportem, ukazując im możliwości rozwoju.

Po opracowaniu analiz oraz wyznaczonej wizji i misji, należy wyróżnić następujące grupy docelowe niniejszej strategii:

Cele strategiczne

Wyznaczono pięć celów strategicznych w zakresie rozwoju sportu:

Cel strategiczny 1

Sport ważnym aspektem życia mieszkańców

Cel strategiczny 2

Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej

Cel strategiczny 3

Rozwój sportu dziecięcego i młodzieżowego

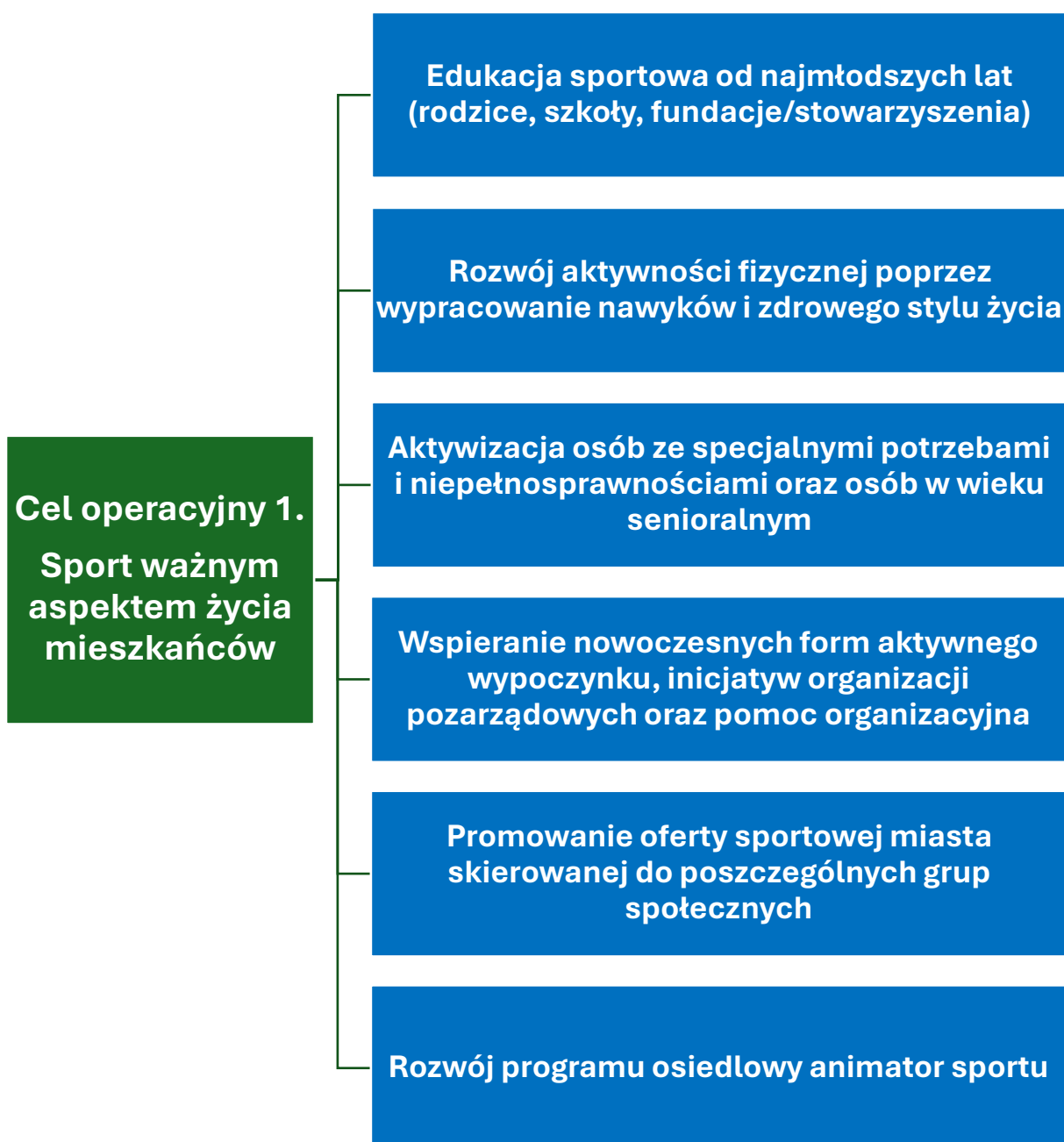
Cel strategiczny 4

Wsparcie zawodników, klubów oraz dużych wydarzeń sportowych, promocja miasta

Cel strategiczny 5

Efektywna organizacja i podział finansów na zadania związane ze sportem

Cele operacyjne

Najważniejszym priorytetem w tym zakresie, powinna być popularyzacja i edukacja sportowa wśród dzieci i młodzieży, tj. zaszczepienie aktywności fizycznej i zdrowego trybu życia od najmłodszych lat. Już na etapie edukacji przedszkolnej, dzieci powinny mieć dostęp do codziennej aktywności ruchowej oraz uczestniczyć w aktywnościach dostosowanych do ich potrzeb, tak w ramach zajęć jak i w czasie wolnym. W szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, należy motywować uczniów do uczestnictwa w zajęciach sportowych oraz zachęcać do rozwijania zainteresowań związanych ze zdrowym trybem życia, odpowiednim odżywianiem się, wpływem aktywności na wygląd

i samopoczucie, co zachęci do nieunikania lekcji wychowania fizycznego. Szkoły muszą poszerzać i uatrakcyjnić swoją ofertę sportową i rekreacyjną, co można osiągnąć w porozumieniu z fundacjami, klubami i stowarzyszeniami sportowymi, działającymi w Rzeszowie.

Edukacja w tym zakresie powinna odbywać się dla nauczycieli przedszkoli i szkół, dzieci i młodzieży oraz rodziców, wśród których, należy promować aktywności ich dzieci poprzez wskazanie pozytywnych aspektów wynikających z zaangażowania w sport i aktywność fizyczną. Mocny nacisk na fakt, że nawyk aktywnego spędzania czasu jest: jedną z najlepszych prewencji przeciwko patologiom, uzależnieniom czy wykluczeniom społecznym, narzędziem kształtowania charakteru oraz nauki zasad współżycia społecznego, brania odpowiedzialności za swoje czyny czy zasad fair play, powinien być podstawą podczas spotkań z powyższymi.

Współpraca z lokalnymi fundacjami i stowarzyszeniami przy organizacja cyklicznych wydarzeń, takich jak mini olimpiady sportowe skierowane do przedszkoli i szkół, zajęć szkolnych kół sportowych czy uczniowskich klubów sportowych, powinny być poparte cyklem spotkań dla nauczycieli i rodziców, którzy mają być pierwszymi inicjatorami i motywatorami dla dzieci, pokazującymi jak fajne jest spędzanie czasu uprawiając sport czy uczestniczyć w rekreacyjnych aktywnościach. Dlatego tak ważna jest kreowanie nowych i kontynuacja obecnych kampanii takich jak „Rowerowy Maj”, „Narodowy Dzień Sportu” czy rozwój programu animatorów sportu na każdym osiedlu, w które zaangażowane są różne środowiska i grupy społeczne.

Miasto nie może się zamykać na nowe dyscypliny sportowe w obszarze promocji aktywności sportowych i rekreacyjnych. W tym aspekcie nie ma znaczenia jakiego rodzaju aktywność wybierają mieszkańcy, szczególnie ci najmłodsi. Dlatego wsparciem powinny zostać otoczone nawet najbardziej niszowe dyscypliny.

Należy w tym zakresie pamiętać o osobach ze szczególnymi potrzebami, niepełnosprawnościami czy w wieku senioralnym. Integracja społeczna, ale i w środowisku sportowym tych osób, musi być priorytetem dla Rzeszowa.

Dobra i efektywna współpraca z organizacjami pozarządowymi, dająca im możliwość rozwoju, jest kluczowym aspektem dla poszerzania oferty sportowej dla mieszkańców w każdym wieku. Zapewnienie odpowiedniej jakości obiektów sportowo-rekreacyjnych, ich dostępności dla NGO prowadzących zajęcia sportowe i mieszkańców powinno być traktowane priorytetowo w szkołach i ośrodkach zarządzających infrastrukturą miejską.

By skutecznie promować powyższe, należy znaleźć narzędzia skutecznej komunikacji z mieszkańcami i promocji wydarzeń sportowo-rekreacyjnych. Wzmacnianie i rozwijanie portalu www.sportowyrzeszow.pl z informacjami, kalendarzem imprez czy internetową rezerwacją obiektów sportowych w Rzeszowie oraz profili w mediach społecznościowych, musi być zaplanowane i realizowane przy współpracy Wydziału Sportu i Rekreacji oraz Rzeszowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, które mają kreować i organizować wydarzenia i zajęcia dla mieszkańców na własnych obiektach.

Dla osiągnięcia tych celów potrzebna jest ścisła współpraca i wspólne wdrażanie działań aktywizujących dzieci przez Wydział Sportu i Rekreacji oraz Wydział Edukacji. Budżet wydziałów powinien dawać możliwość gratyfikacji finansowych. Beneficjentami takich nagród powinny być szkoły (zakup sprzętu, stojaków na rowery, modernizacja infrastruktury sportowej) oraz nauczyciele wychowania fizycznego, którzy poprzez swoje działania zaangażowali największą liczbę dzieci do uczestnictwa w rywalizacji sportowej oraz których podopieczni zajęli najwyższe miejsca.

Miasto powinno wspierać nauczycieli wychowania fizycznego w ciągłym podnoszeniu swoich kompetencji, dofinansowując ich udział w warsztatach, konferencjach metodyczno-naukowych oraz kursach instruktorskich czy trenerskich. Nauczyciel uczestniczący w takiej formie dokształceniowej, powinien mieć te godziny zaliczone do pensum dydaktycznego. Każdy nauczyciel, który wyjeżdża z dziećmi na zawody powinien mieć wypłacony ryczałtem jeszcze przed wyjazdem zwrot kosztów transportu (na podstawie przedstawionego biletu), zakwaterowania czy wyżywienia. Nie może być sytuacji, w której nauczyciele uzyskują tylko część zwrotu kosztów, otrzymując je z opóźnieniem lub muszą brać urlop by móc z podopiecznymi uczestniczyć w zawodach. Dzieci uczęszczające do przedszkoli również powinny uczestniczyć w wydarzeniach sportowych, nie na zasadzie współzawodnictwa sportowego, ale udziału w grach i zabawach ruchowych. Minimum 2 razy w roku, powinny być organizowane zajęcia sportowe dla wszystkich przedszkolaków w postaci mini olimpiad miejskich. Aktywności i działania, które należałoby wprowadzić do przedszkoli i szkół:

1) W grupie wiekowej najmłodszych dzieci - do 4 roku życia - proponowane działania promujące aktywność fizyczną powinny uwzględniać aktywności podejmowane wraz z rodzicami (opiekunami, dziadkami). Przynajmniej kilka razy w miesiącu w godzinach popołudniowych w ogólnodostępnych obiektach sportowych – wykwalifikowani instruktorzy powinni prowadzić zajęcia warsztatowe, w trakcie których rodzice będą aktywnie bawić się z dziećmi – proponowane aktywności powinny być dobrane tak by można je było wykonywać w mieszkaniu/domu oraz najbliższym jego otoczeniu, jak skwery zieleni czy parki – z wykorzystaniem sprzętów łatwo dostępnych w domu. Zajęcia będą pobudzać kreatywność rodziców i dawać im praktyczne wskazówki jak aktywnie spędzać czas z dziećmi w domu oraz na zewnątrz. Działania te będą przynosić wielowymiarową korzyść – aktywizację rodziców, wzmocnienie budowanej relacji rodziców z dzieckiem oraz przekazywanie dziecku pozytywnych wzorców – aktywności fizycznej przez całe życie. Działania powinny być organizowane lokalnie, tak by ograniczyć wyzwania logistyczne związane z uczestnictwem w zajęciach. Miasto powinno nawiązać ścisłą współpracę z Organizacjami, tak aby wykorzystać wiedzę i doświadczenie kadry trenerskiej w aktywizacji dzieci.

2) Należy otworzyć przedszkola na współpracę z rzeszowskimi organizacjami sportowymi czy organizacjami pozarządowymi. Dzieci w wieku przedszkolnym przeżywają pierwsze

apogeum motoryczności – regularna, intensywna aktywność fizyczna jest absolutnie konieczna dla prawidłowego rozwoju psychofizycznego w tym okresie. Minimum raz w tygodniu w ramach zajęć przedszkolnych powinny być prowadzone zajęcia ogólnorozwojowe przez wykwalifikowanych instruktorów/trenerów różnych dyscyplin sportowych – dzięki temu dzieci będą miały możliwość pierwszego kontaktu z przedstawicielami różnych dyscyplin sportu, z kolei podmioty prowadzące taką działalność (kluby sportowe itp.) będą miały możliwość zaprezentowania dzieciom i rodzicom swojej oferty.

3) Lekcje wychowania fizycznego w klasach 1-3 zazwyczaj prowadzone są przez nauczycieli nauczania początkowego, którzy nie mają wystarczającego przygotowania i/lub umiejętności do prowadzenia tego typu zajęć – stanowi to największe zagrożenie dla prawidłowego rozwoju motorycznego dzieci w tym wieku. Zwłaszcza w pierwszej klasie dzieci zmieniają środowisko z przedszkoli, gdzie miały znacznie większą swobodę w podejmowaniu aktywności fizycznej – prowadzenie lekcji wymaga od dzieci by większość czasu spędzały na siedząco – często zdarza się, że naturalna potrzeba ruchu jest też powstrzymywana na przerwach. Brak profesjonalnie prowadzonych lekcji wychowania fizycznego w znacznym stopniu hamuje prawidłowy rozwój ruchowy dzieci oraz stopniowo zniechęca do podejmowania jakiegokolwiek aktywności ruchowej. Jest absolutnie kluczowym by w tym wieku dzieci miały możliwość uczestnictwa w zajęciach ruchowych prowadzonych przez profesjonalistów z takim doбором metod, narzędzi i form ruchu by zajęcia te były atrakcyjne dla dzieci. Dzieci w tym wieku powinny być eksponowane na jak największą ilość dyscyplin sportowych – tak by każdy znalazł coś dla siebie – dyscyplinę, którą dziecko mogłoby rozwijać na zajęciach dodatkowych lub pozaszkolnych.

4) Okres rozwoju motorycznego dzieci w wieku 10-14 lat zwany jest „drugim apogeum motoryczności”, z tego względu szczególnego znaczenia w tym wieku nabiera promocja sportu, często jest to moment rozpoczęcia regularnych treningów w danej dyscyplinie sportu. Działania na rzecz dzieci w wieku szkolnym powinny obejmować wsparcie dla nauczycieli prowadzących lekcje wychowania fizycznego oraz szkolne sekcje sportowe – zarówno w obrębie warsztatów i szkoleń doskonalących, jak i wsparcia organizowanych zawodów szkolnych na poziomie międzyszkolnym, regionalnym oraz ogólnopolskim.

Szkoły powinny przy współpracy z UKS i stowarzyszeniami miejskimi, wspierać organizację obozów sportowych, pólkolonii i zielonych szkół, które świetnie łączą w sobie aspekty edukacyjne z aktywnościami sportowymi i rekreacyjnymi.

W obecnych czasach, należy wykorzystać technologię cyfrową (smartfony, aplikacje, opaski i zegarki) w celu promocji aktywności fizycznej. Promocja aplikacji monitorujących aktywność fizyczną oraz zachęcających do aktywnego spędzania czasu – wsparte cyfrowo aktywności, obejmujące wykonywanie określonych zadań ruchowych na terenie miasta (pozwalająca na jednoczesne odkrywanie dziedzictwa kulturalnego różnych

miejsc na terenie miasta). Stworzenie wspólnej platformy cyfrowej umożliwiającej rywalizację między szkolną/między klasami w zakresie zdobytych punktów aktywności fizycznej lub zbierania określonych nagród cyfrowych na terenie przestrzeni miejskiej.

Rozwój aktywności sportowej i rekreacyjnej osób z niepełnosprawnościami

Sport osób z niepełnosprawnościami pełni funkcję zdrowotną i leczniczą oraz integrującą to środowisko z pełnosprawnymi członkami społeczeństwa. Z tego względu, sportowe formy aktywności należą do fundamentalnych w przygotowywaniu osób z niepełnosprawnościami do jak najpełniejszego uczestnictwa w życiu społecznym. Aktywność sportową osób z niepełnosprawnościami jest formą uczestnictwa w kulturze fizycznej, której głównym celem jest utrzymanie i rozwój sprawności, a w przypadku osób mających potrzebę współzawodnictwa, dążenie do osiągnięcia jak najlepszych rezultatów. Tak jak w przypadku pełnosprawnych, sport pomaga przezwyciężyć lęki, osamotnienie czy kompleksy. Dlatego tak ważne jest, by strategia rozwoju sportu, zakładała również działania, mające na celu pomoc organizacjom i poszerzenie możliwości do aktywnego spędzania czasu samym zainteresowanym.

Rzeszów ma historie i sukcesy, związane ze sportem osób z niepełnosprawnościami. Rafał Wilk to multimedalista Igrzysk Paraolimpijskich, Mistrzostw Świata i Pucharów Świata w handbike-u, zawodnicy Startu Rzeszów byli Mistrzami Polski w koszykówce na wózkach, a drużyna AMP Futbolu Stali Rzeszów, rywalizuje z najlepszymi drużynami w polskiej Ekstraklasie. Obecnie na arenach ogólnopolskich i międzynarodowych, występują z sukcesami, rzeszowscy paralekkoatleci, narciarze, rugbiści na wózkach czy sportowcy niestyszący.

Popularyzacja sportów osób z niepełnosprawnościami i idea integracji, powinna się realizować poprzez organizacje cyklicznych i otwartych dla mieszkańców imprez w takich dyscyplinach jak: biegi uliczne, biegi przełajowe, paralekkoatletyka i pływanie czy mniej znane, ale aktywnie rozwijające się jak frame running i boccia. Integracja środowiska sportu osób z niepełnosprawnościami ze sportem osób pełnosprawnych, powinna być priorytetem w działaniach miasta. Organizatorzy imprez miejskich w porozumieniu ze stowarzyszenia i kluby prowadzące zajęcia ze sportowcami ze specjalnymi potrzebami, mogą przygotować dedykowane dla nich konkurencje, które odbywać się będą na tych samych trasach i obiektach co zawody główne. Dobrym przykładem jest włączenie paralekkoatletycznej dyscypliny frame running do programu Półmaratonu Rzeszowskiego i zawodów lekkoatletycznych dla uczniów rzeszowskich szkół czy udział tych samych sportowców w obchodach Narodowego Dnia Sportu.

Kalendarz cyklicznych imprez miejskich ma już wpisane takie wydarzenia jak Integracyjny mityng pływacki, Integracyjne zawody w biegach przełajowych, Międzynarodowy Mityng FrameRunning, Bieg Kolorowej Skarpetki (osoby z zespołem Downa) czy turniej AMP futbol w ramach rozgrywek Ekstraklasy. Rozwój tych oraz cykliczna organizacja kolejnych

wydarzeń, w szczególności związanych z paralelkoatletyką (letnie zawody na stadionie i zimowe w hali lekkoatletycznej) i boccia, w znacznym stopniu poprawi ofertę sportowo-rekreacyjną dla mieszkańców z niepełnosprawnościami, prowadzić będzie do pełniejszej integracji społecznej oraz posłuży jako aspekt edukacyjny, szczególnie dla dzieci i młodzieży, które nie mają na co dzień styczności z rówieśnikami i osobami ze szczególnymi potrzebami. Dużą w tym rolę także szkół, nie tylko z oddziałami integracyjnymi, ale również tych bez uczniów z niepełnosprawnościami. Aktywny udział w zawodach integracyjnych, ale również uczestnictwo w nich w charakterze kibiców, będzie miało bardzo ważny wymiar społeczny i edukacyjny. Działania miejskie powinny zachęcać do aktywizacji stowarzyszeń i klubów do otwartości i tworzenia nowych sekcji dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami.

Wsparcie finansowe i organizacyjne, tj. równy dostęp do konkursów dotacyjnych, wsparcie finansowe wyjazdów na zawody oraz bezpieczeństwo dotyczące bazy i infrastruktury sportowej, odpowiednio wyposażonej i dostępnej dla potrzeb środowiska i umożliwiającej rozwój poszczególnych stowarzyszeń i klubów to podstawowe, ale i niezbędne do działania aspekty. Współpraca i zaangażowanie ze strony miejskich szkół, pozwalające na dotarcie do rodziców i opiekunów dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami oraz udział w integracyjnych wydarzeniach, pozwoli na zaistnienie w świadomości możliwie jak najszerszej grupy mieszkańców.

Dla realizacji powyższych celów, niezbędna jest współpraca z Rzecznikiem Osób z Niepełnosprawnościami przy Prezydencie Miasta Rzeszowa. Nie tylko powinien spełniać on funkcję łącznika między osobami z niepełnosprawnością a władzami miasta, ale również koordynować działania i inicjatywy podmiotów zajmujących się: organizacją imprez integracyjnych, kolonii i półkolonii dla dzieci z niepełnosprawnością, nadzorowaniem usuwania barier architektonicznych w szkołach i miejscach publicznych, wyznaczania dodatkowych miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami, dbaniem o organizację specjalnych stref dla osób z niepełnosprawnością podczas miejskich imprez masowych, opiniowanie na etapie planowania nowych obiektów sportowych, tak żeby były one dostosowane do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami, znalezienie i adaptacja nowych miejskich przestrzeni do stworzenia parków i stref sportowo-rekreacyjnych, ale również dla ich rodziców i opiekunów, którzy mogliby wzajemnie się integrować i wspierać.

Aktywizacja osób w wieku senioralnym

Stopniowe pojawianie się i nasilanie procesów inwolucyjnych wiąże się z koniecznością kontynuacji regularnej aktywności fizycznej uwzględniającej potrzeby morfologiczne oraz społeczne osób w tej grupie społecznej. Najskuteczniejszym sposobem opóźniania oraz spowolniania procesów inwolucyjnych jest właśnie regularna aktywność fizyczna o odpowiedniej intensywności. Ważnym elementem jest łączenie aktywności fizycznej z integracją społeczną.

Planowane zadania powinny stanowić alternatywę spędzania wolnego czasu przez seniorów, którzy skarżą się na pogorszenie pamięci, koncentracji uwagi oraz sprawności fizycznej. Często nie są oni wystarczająco zmotywowani do podejmowania działań, bywa, że są odizolowani od reszty społeczeństwa, a w wielu przypadkach także od rodziny i nie widzą potrzeby rozwoju. Planowanie działań, powinno mieć na celu przede wszystkim zachęcenie seniorów do regularnej aktywności fizycznej, integrację środowiska osób starszych, zmotywowanie do podjęcia wysiłku zarówno w sferze ruchowej, jak i umysłowej, a także zmianę nawyków żywieniowych i zdrowotnych.

Zajęcia, wykłady i warsztaty tematyczne są doskonałą okazją do nawiązywania kontaktów międzyludzkich, co przekłada się na wzrost pozytywnych emocji, a także motywacji do podejmowania działań.

Wprowadzenie do przestrzeni miejskiej tzw. „aktywnych ławek” wyposażonych dodatkowo w elementy, pozwalające na wykonanie podstawowych zestawów ćwiczeń wraz z wydrukowaną instrukcją i udostępnionym za pomocą kodów QR filmików instruktażowych, to jedna z propozycji małej infrastruktury dla tej grupy mieszkańców. Montaż takich ławek w pobliżu placów zabaw daje możliwość wspólnej aktywności i integracji dziadków z wnukami. Teren ten powinien być dobrze zacieniony, by seniorom nie doskwierał upał czy zbyt duże napromienienie słońca w letnim okresie. Należy zadbać o to, aby w pobliżu znalazły się poidętka, dodatkowo z opcją dla zwierząt.

Wspólna aktywność fizyczna powinna być czynnikiem integrującym osoby z różnych grup wiekowych – dlatego w pobliżu placów zabaw warto instalować obiekty przystosowane dla aktywności osób dorosłych i/lub starszych – tak by opiekun dziecka korzystającego z placu zabaw sam miał możliwość podejmować aktywność fizyczną. Temu celowi może również służyć budowa/integracja stref aktywności dla dorosłych przy istniejących placach zabaw dla dzieci.

Organizacja zajęć ukierunkowanych na seniorów na basenach, wspólne aktywności w stylu „nordic walking”, „slow jogging”, aerobik czy joga, powinny być stałym punktem w kalendarzu i na mapie miejskich wydarzeń tak w sezonie wiosenno-letnim jak i jesienno-zimowym. Przy okazji Narodowego Dnia Sportu należy wprowadzić zawody w stylu olimpiady dla osób w wieku senioralnym, by pokazać tej grupie społecznej, różnorodne aktywności i promować je podczas imprezy, która jest świętem rzeszowskiego sportu.

Innym przykładem aktywności skierowanej zarówno do osób ze specjalnymi potrzebami jak i dla seniorów jest boccia. Rzeszów, powinien dążyć do rozwoju i popularyzacji tej dyscypliny. Zadaszone i odkryte tory do gry w boccia, nazywane „boczdromem” ubogacić mogłyby parki i osiedla, w których w większości zamieszkują seniorzy. Społeczna Rada Seniorów i Wydział Polityki Społecznej powinny służyć podmiotom organizującym zajęcia, do kontaktu z tą grupą społeczną i pomagać w przygotowaniu jak najszerzej i jak najlepszej oferty rekreacyjnej.

Aktywizacja społeczności lokalnych/osiedlowych

W ujęciu strategicznym kierunek rozwoju miasta zmierzający do upowszechnienia aktywności fizycznej i tworzenia warunków do rozwoju sportu powszechnego powinien zakładać podniesienie poziomu dostępności stref umożliwiających podejmowanie szeroko pojmowanej aktywności. Strefy sportowo-rekreacyjne, stanowiące funkcjonalną całość miasta, mające ogólnodostępny charakter powinny być usytuowane w bliskiej odległości od miejsca zamieszkania tak, by każdy mieszkaniec miał szybki dostęp do wszystkich kluczowych potrzeb. Projektowanie sportowo-rekreacyjnej przestrzeni miejskiej zgodnie z tymi zasadami, realnie przełoży się na propagowanie modelu aktywnego, zdrowego trybu życia wśród mieszkańców i poprawę jakości życia w zakresie dostępnych form spędzania wolnego czasu.

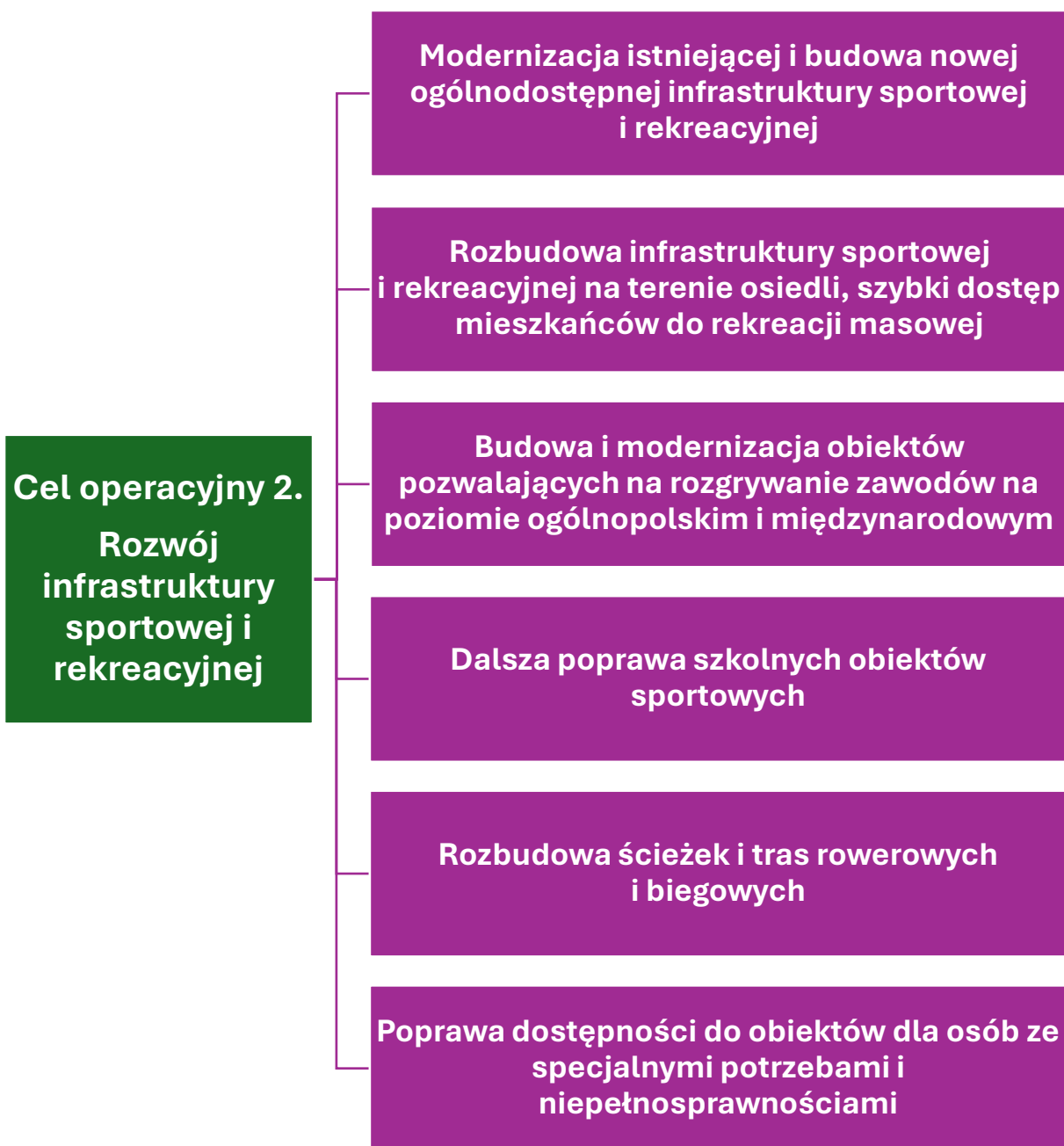
Tendencje i wektory rozwoju rekreacji i sportu powszechnego organizowanych na terenach europejskich miast dynamicznie ewoluują, odpowiadając na zmieniające się potrzeby społeczności miejskich. Dynamika jest wyraźnie widoczna po okresie pandemii Covid-19. Wraz ze wzrostem świadomości istoty zdrowego stylu życia, miasta poszukują nowych sposobów na zapewnienie mieszkańcom możliwości aktywnego udziału w sporcie i rekreacji traktując promowanie rekreacji jako narzędzia integracji społecznej. Bazując na wynikach badań prowadzonych w toku prac nad Strategią oraz na wynikach konsultacji społecznych należy wskazać, że infrastruktura sportowo-rekreacyjna miasta powinna być poprawiona jakościowo (modernizacja) i rozbudowywana ilościowo w sposób systemowy (budowa nowej infrastruktury). Priorytetem działań samorządu powinna być realizacja zapisów Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w zakresie modernizacji istniejącej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej osiedli.

Koncepcja działań strategicznych samorządu w zakresie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej osiedli na terenie Miasta Rzeszowa powinna zawierać zintegrowane podejście do planowania przestrzennego, uwzględniające aspekty rekreacyjno-sportowe, pozwalające na stworzenie nowych i lepsze wykorzystanie istniejących już przestrzeni do spędzania czasu wolnego, priorytetowe podejście do rozwoju obszarów zieleni miejskiej i parków, stanowiących miejsca odpoczynku, spotkań społecznych oraz aktywności fizycznej dla mieszkańców.

W toku prowadzenia procedury o udzielenie zamówienia publicznego na realizację zadań z zakresu stworzenia/modernizacji infrastruktury sportowo-rekreacyjnej promowane powinny być podmioty oferujące nowatorskie rozwiązania bazujące na nowoczesnych rozwiązaniach zagospodarowania przestrzeni miejskiej.

Koncepcja działań strategicznych w zakresie wdrażania mieszkańców osiedli do aktywności sportowo-rekreacyjnej na terenie Miasta Rzeszowa, powinna realizować się poprzez inwestycje w programy i kampanie edukacyjne ukierunkowane na aktywizację mieszkańców w sferze podejmowania indywidualnej aktywności fizycznej oraz udziału

w zajęciach rekreacyjnych (joga w parkach, zajęcia fitness na świeżym powietrzu). Należy wspierać **tworzenie i wdrożenie programu osiedlowych animatorów sportu i rekreacji**, prowadzących nieodpłatne, amatorskie zajęcia sportowo-rekreacyjne na terenie osiedli. **Koordynatorzy, którzy powinni być mieszkańcami danego osiedla i znają specyfikę mieszkańców ich potrzeby oraz dostępną infrastrukturę, mogliby być wspierani przez byłych zawodowych sportowców (np. mieszkańców osiedla)**, którzy swoim doświadczeniem i dobrym wizerunkiem, przyciągaliby do osiedlowych inicjatyw osoby w różnym wieku, ale również angażowali lokalny biznes, który wspierałby ich aktywności na tym polu. W kompetencji animatorów powinno być również, stworzenie katalogu form aktywności fizycznej dostosowanych do potrzeb osiedla, z uwzględnieniem struktury wieku i potrzeb mieszkańców (zajęcia prowadzone na siłowniach otwartych, dostępnej infrastrukturze sportowej czy zajęcia Nordic Walking) oraz współpraca z Radą Osiedla.

Nie ma rozwoju sportu i rekreacyjnej czy promocji wśród mieszkańców zdrowego i aktywnego trybu życia, bez odpowiedniej i szerokiej bazy obiektów i infrastruktury sportowej. Rzeszów musi stworzyć plan modernizacji istniejących i budowy nowych obiektów. Rozpisanie harmonogramu na najbliższe kilka lat ma być drogowskazem i narzędziem do monitorowania wykonania zaplanowanych inwestycji.

Planowanie to powinno być przemyślane i brać pod uwagę kilka aspektów związanych z różnorodnością przeznaczenia, takich jak: infrastruktura szkolna, wielofunkcyjność i ogólnodostępność obiektów miejskich/osiedlowych, przeznaczenie dla rekreacji

masowej i w końcu możliwość organizacji wydarzeń ogólnopolskich i międzynarodowych na najwyższym poziomie.

Priorytetami dla Rzeszowa w kontekście inwestycji w infrastrukturę sportową powinny być:

- 1) zakończenie procesu projektowania i budowa Miejskiego Parku Wodnego,
- 2) zakończenie procesu planowania i budowa Podkarpackiego Centrum Lekkoatletycznego, a w perspektywie lat, dołożenie w najbliższym sąsiedztwie treningowych boisk do piłki nożnej z opcją przykrycia balonem na sezon zimowy oraz sezonowego lodowiska miejskiego
- 3) budowa nowej hali ROSiR, wielofunkcyjnego obiektu z boiskiem głównym z trybunami (o wymiarach odpowiednich do piłki ręcznej i futsalu) oraz sektorami treningowymi o wymiarach minimum na potrzeby treningów siatkówki, koszykówki
- 4) przeplanowanie i przebudowa obiektów ROSiR przy ul. Pułaskiego i Ks. Jałowego, stworzenie miejskiego centrum sportowego z nowymi kortami tenisowymi, boiskami koszykarskimi (w tym 3x3), boiskami do plażowej siatkówki, piłki ręcznej i piłki nożnej
- 5) budowa obiektu typu orlik lekkoatletyczny na potrzeby treningów amatorskich i rekreacyjnych z wbudowanym boiskiem wielofunkcyjnym
- 6) modernizacja Stadionu Miejskiego przy ul. Hetmańskiej
- 7) zagospodarowanie terenów nad Wisłokiem, zaplanowanie strefy sportowej i rekreacyjnej dla mieszkańców oraz poprawa funkcjonalności sportowej Kąpieliska Miejskiego – Żwirowni
- 8) poprawa infrastruktury osiedlowej z uwzględnieniem struktury i demografii mieszkańców oraz już istniejących obiektów
- 9) budowa boisk piłkarskich ze sztuczną nawierzchnią na potrzeby akademii piłkarskich i mniejszych rzeszowskich klubów
- 10) remont basenów miejskich
- 11) modernizacja hali Podpromie
- 12) budowa Centrum Sportów Walki

Planowanie infrastruktury przyszkolnej, powinno być konsultowane z Wydziałem Sportu i Rekreacji, a za jego pośrednictwem ze środowiskiem sportowym miasta, co pozwoli zwiększyć funkcjonalność tych obiektów, umożliwi organizację różnych wydarzeń sportowych czy zaspokoi potrzeby rzeszowskich stowarzyszeń i klubów. Takie obiekty, będą wynajmowane przez podmioty sportowe, co przełoży się na przychód dla szkoły.

Nowe i modernizowane obiekty, powinny być zaplanowane tak, by zachować pełną dostępność dla osób ze specjalnymi potrzebami i niepełnosprawnościami oraz być ogólnodostępne w jak najszerszym wymiarze dla mieszkańców Rzeszowa. Dla tej grupy

społecznej należy zaplanować powstanie integracyjnych, sensorycznych placów zabaw oraz stref rekreacji, by służyły osobom w każdym wieku.

Należy dążyć do lepszego zagospodarowania terenów wzdłuż Wisłoka, osiedlowych parków i skwerów miejskich, z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju. Tak, żeby powstające miejsca do rekreacji czy uprawiania sportu, nie były powodem wycinania czy redukcji istniejącej flory, a wręcz przeciwnie zalesiania ich. Jest to proces długotrwały, dlatego wartym rozważenia wydaje się być wykorzystanie płacht cieniujących lub żagli w miejscach o dużym nasłonecznieniu. Lepsze zagospodarowanie osiedlowych parków, pozwoli na rozładowanie ruchu na Bulwarach i integrację lokalnej społeczności. Byłaby to przestrzeń do wspólnych zajęć jogi, tai-chi czy dla matek z małymi dziećmi, które w ten sposób integrowałyby się w ramach osiedli i uspołeczniały swoje dzieci.

Jednym z najistotniejszych elementów z punktu widzenia poszerzenia oferty rekreacji w Mieście jest **opracowanie kompleksowej koncepcji zagospodarowania programowo przestrzennego terenów po obu stronach rzeki Wisłok**. Potencjał nadbrzeża miejskiego, którym dysponuje Rzeszów jest wykorzystany w stopniu minimalnym (infrastruktura rekreacyjna wzdłuż ulicy Żeglarskiej/Lisia Góra/Bulwary Rzeszowskie). Należy w drodze zamówienia publicznego zlecić podmiotom zewnętrznym opracowanie kompleksowego, spójnego projektu zagospodarowania przestrzeni nabrzeżnej rzeki Wisłok na odcinkach znajdujących się w granicach administracyjnych miasta. Koncepcja powinna obejmować plan dostosowania niezagospodarowanych obszarów do celów rekreacji, rewitalizację terenów nadbrzeżnych ukierunkowaną na budowę wzdłuż brzegu rzeki przestrzeni z terenem do aktywności ruchowej, spędzania czasu wolnego oraz integracji mieszkańców, poprawę estetyki otoczenia i wyposażenie terenu w niezbędną, pełną infrastrukturę (pomosty spacerowe, pomosty wędkarskie, tarasy widokowe, stoły szachowe, strefy sprawnościowe, oświetlenie, naturalne place zabaw). Koncepcja powinna obowiązkowo uwzględniać możliwości wykorzystania akwenu dla celów uprawiania aktywności na wodzie (kajakarstwo, żeglarstwo, w tym żeglarstwo dzieci z wykorzystaniem łodzi typu OPTYMIST). Koncepcja powinna uwzględniać istniejące walory krajobrazowe terenu, wykorzystując jego ukształtowanie, ale nie naruszając ich.

Dalsza rozbudowa ścieżek i tras biegowych oraz rowerowych, pozwoli na promocję aktywnego dojazdu do szkół i miejsc pracy. W ten sposób miasto zadba o rozwój idei zrównoważonej mobilności i pozwoli osobom z deficytem czasu, na aktywność każdego dnia. Rower, hulajnoga czy rolki mogą być optymalnym środkiem transportu, zapewnić codzienną dawkę zdrowego ruchu, a jako przystępna forma aktywności, pomaga wyrabiać pożądane nawyki i kształtować pozytywne wzorce społeczne. Już powstałe nowe wiaty rowerowe, powinny zachęcić do takiej formy codziennego przemieszczania się po mieście. Dla zachowania bezpieczeństwa uczestników ruchu ścieżki rowerowe nie powinny być połączone ze ścieżkami pieszymi w ścieżki pieszo-rowerowe. Niech każdy z uczestników ma swobodę i komfort poruszania się.

Przy planowaniu tras rowerowych oraz przebudowy istniejących, należy wziąć pod uwagę wiele aspektów, takich jak: zintegrowanie węzłów transportu zbiorowego, lokalne uwarunkowania, utrzymanie ładu przestrzennego, zapewnienie infrastruktury dla rowerów przy istniejącej i planowanej zabudowie, otwarcie ruchu dla rowerów w miejscach wyłączonych z ruchu samochodów, zminimalizowanie punktów przecięcia z ruchem innych pojazdów i pieszych, zapewnienie właściwego oznakowania na trasie czy dopuszczenie ruchu rowerów “pod prąd” na ulicach jednokierunkowych. Ważne, by zagospodarować ścieżki rowerowe w małą infrastrukturę (stojaki na rowery, poidętka, zestawy do serwisu roweru).

Przy wyznaczaniu nowych ścieżek, należy uwzględnić ich atrakcyjność poprzez zróżnicowanie terenu, bliskość zbiorników wodnych czy “przecinanie” terenów zielonych. Mogą też pełnić funkcję łącznika punktów znajdujących się po dwóch stronach Wisłoka, skracających trasę przejazdu, czy być tylko dodatkowym kilometrem na strasie przejazdu.

Świetnym przykładem takiej nowoczesnej architektury jest kopenhadzka ścieżka rowerowa “Wąz Rowerowy”, wzniesiona pomiędzy budynkami i wzdłuż nabrzeża. W Poznaniu, Krakowie i Warszawie również tworzone są specjalne kładki udostępnione tylko dla ruchu rowerzystów.

Kluczowym zadaniem jest również **stworzenie „pajęczyny ścieżek i tras rowerowych”** umożliwiającej dojazd do Rynku/Ratusza z każdego rzeszowskiego osiedla. Tylko dobrze skomunikowane miasto pozwoli na pełny rozwój ruchu rowerowego.

Trasy biegowe wyznaczone powinny być w miejscach o wyjątkowych walorach przyrodniczych, z dala od ruchu samochodowego, z zagospodarowanymi na trasie Otwartymi Strefami Aktywności (OSA). Do każdej trasy powinna zostać stworzona mapka interaktywna bądź aplikacja pokazująca trasę, miejsca do odpoczynku czy dodatkowej aktywności, czas i stopień trudności przejazdu. Miejsca te powinny również służyć osobom z niepełnosprawnością. Dlatego niezwykle ważna jest instalacja makiet dotykowych, map dla osób niewidomych lub wyznaczenie dodatkowych szlaków dla osób z niepełnosprawnością.

Wśród nowoczesnych rozwiązań w zakresie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej odnaleźć można wiele rozwiązań, które znalazły uznanie i z powodzeniem funkcjonują w Polsce oraz poza jej granicami i z powodzeniem mogłyby się wkomponować w rzeszowski krajobraz:

1) **tematyczne place zabaw i strefy rekreacji** – przestrzenie zaprojektowane wokół konkretnego motywu przewodniego. Dzięki nim dzieci mogą przenieść się w świat ulubionych bajek, filmów, czy wydarzeń historycznych, bawiąc się jednocześnie i rozwijając wyobraźnię. Strefy rekreacji natomiast byłyby ukierunkowane również dla dorosłych mieszkańców, a w szczególności seniorom. Dobrym przykładem mogą być tu

Ogród Japoński w Chorzowie czy terapeutyczne strefy Kneippa czyli otwarte ścieżki zdrowia połączone z hydroterapią i ścieżkami dla bosych stóp.

2) **integracyjne, sensoryczne place zabaw i strefy rekreacji** – nowoczesne, zapewniające dostępność, sprzyjające integracji społecznej rozwiązania umożliwiające wszystkim dzieciom zabawę i rozwój, z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb i możliwości. Takie strefy spełniałyby idealnie zapotrzebowanie przestrzeni dla osób ze specjalnymi potrzebami i niepełnosprawnościami.

3) **naturalne place zabaw** - place zaprojektowany z wykorzystaniem naturalnych materiałów i ukształtowania terenu, budowane z poszanowaniem środowiska naturalnego i ukierunkowane na edukację przyrodniczą i ekologiczną. Tak zaaranżowane miejsce tworzy bardziej „ogród zabaw” niż „plac zabaw”, dając dzieciom i ich opiekunom możliwość bezpośredniego doświadczania przyrody, a w skali miasta tworzy dodatkową przyjazną zieloną przestrzeń.

4) **strefy fitness na świeżym powietrzu** – ogólnodostępne, zróżnicowane pod względem wyposażenia strefy dedykowane wszystkim grupom wiekowym ze zróżnicowanym poziomem umiejętności np. fitness, jogi czy tai-chi, odpowiednie dla początkujących, zaawansowanych i osób potrzebujących rehabilitacji.

W Europie, znaleźć można również kilka przykładów, niskobudżetowych obiektów sportowo-rekreacyjnych w przestrzeni miejskiej. Jednym z nich jest wykorzystywany w Skandynawii system budowy niskobudżetowych, nieogrzewanych, ogólnodostępnych hal sportowych. Hale te posiadają lekkie, rozsuwane boczne ściany, które można łatwo zamykać albo otwierać w zależności od pogody. W jej budowie można wyróżnić część zamkniętą, na której można grać w piłkę nożną, koszykówkę, piłkę ręczną czy tenisa oraz otwartą z torem dla deskorolek, rolek i itp. Zabudowa taka, pozwoliłaby na aktywności dla mieszkańców na przestrzeni wielu miesięcy w roku.

Jeszcze bardziej innowacyjne rozwiązania w przestrzeni miejskiej, możemy odnaleźć w kontekście sezonu zimowego. Sezonowe lodowiska kryte i otwarte, funkcjonujące w Rzeszowie, są i powinny być stałą atrakcją dla mieszkańców i funkcjonować w kilku odpowiednio dobranych lokalizacjach, pod kątem największych osiedli czy łatwości dojazdu, również dla szkół (lekcje wf poza szkołą). Wyzwaniem jest jednak stworzenie dodatkowych przestrzeni i rozszerzenie oferty dla miłośników zimowych aktywności. W ujęciu perspektywicznym miasto powinno dążyć do poszerzenia oferty rekreacyjno-sportowej o nowe obiekty, takie jak: górki saneczkowe, trasy do narciarstwa biegowego czy całorocznego odkrytego i halowego stoku narciarskiego.

**Cel operacyjny 3.
Rozwój sportu
dziecięcego i
młodzieżowego**

Międzyszkolny Ośrodek Sportu - wzmocnienie potencjału organizacyjnego, praca dla dzieci i młodzieży i osób chcących uprawiać sport rekreacyjnie

Rozbudowa systemu klas sportowych w Zespole Szkół Sportowych oraz wsparcie Szkół Mistrzostwa Sportowego

Wzmocnienie systemu rozgrywek szkolnych oraz znaczna poprawa liczby uczestników ze wszystkich miejskich szkół

Wsparcie uczestnictwa w wojewódzkich i krajowych zawodach sportowych

Promocja uczestnictwa w Uczniowskich Klubach Sportowych oraz stowarzyszeniach sportowych działających na terenie miasta

Przyjęcie zasady, że wpływy z wynajmu hal i boisk przyszkolnych przeznaczane jest na podnoszenie kwalifikacji i system nagród dla nauczycieli wf oraz sprzęt sportowy i udział w zawodach

Międzyszkolny Ośrodek Sportowy, organizator miejskich międzyszkolnych zawodów sportowych, musi efektywniej promować te wydarzenia wśród szkół, służyć pomocą i koordynować działania nauczycieli wychowania fizycznego, którzy napotykają na problemy w swoich szkołach. Zwiększenie frekwencji uczniów i szkół w zawodach powinno być motywowane poprzez system nagród dla najaktywniejszych, a szkoły z najniższym wskaźnikiem udziału lub te, które w ogóle nie są reprezentowane na zawodach sportowych, powinny zostać dyscyplinowane przed Wydział Edukacji i podległy mu MOS.

Wpływy z wynajmu hal przyszkolnych, powinny zostać przeznaczone na poprawę wyposażenia sportowego oraz zapewnienia uczniom sprzętu do udziału w zawodach. Szkoły powinny mieć wygospodarowany budżet na szkolenia i podnoszenie kwalifikacji nauczycieli wychowania fizycznego, którzy w ten sposób będą czerpać dobre wzorce i poznawać aspekty organizacyjne, które pomogą im w codziennej pracy.

Bardzo ważne są regularne spotkania i szkolenia dla dyrektorów i nauczycieli. W te, powinni zostać zaangażowani profesjonalni sportowcy - ambasadorzy rzeszowskiego sportu, idole dla dzieci i młodzieży, ale również dla nauczycieli. Ich przykład, siła oddziaływania, jako autorytetów w tej dziedzinie życia, powinny wzmocnić promocję aktywności wśród uczniów oraz w konsekwencji, uprawiania sportu. Takie spotkania mogą przyjmować formę lekcji wf-u z Mistrzem, być połączone z wyjściem na pokazowy trening danego zespołu czy sportowca.

Zespół Szkół Sportowych powinien dążyć do utworzenia klas mistrzostwa sportowego oraz klas sportowych w tych dyscyplinach, których potencjał rozwojowy jest na odpowiednim poziomie. Współpraca ze stowarzyszeniami prowadzącymi treningi danej dyscypliny sportu i osiągającymi wysokie wyniki we współzawodnictwie, pozwoli na pozyskanie już wyselekcjonowanej grupy dzieci i młodzieży oraz kadry trenersko-instruktorskiej. Dyscypliny powinny być wyselekcjonowane według kryteriów takich jak: potencjał infrastrukturalny, historia i popularność dyscypliny, potencjał rozwojowy (obecność profesjonalnych drużyn i klubów w Rzeszowie), liczba już trenujących dzieci i młodzieży czy kadra trenerska. MOS powinien być narzędziem do rekrutowania uczniów do klas, poprzez wizyty w szkołach, obserwację na organizowanych zawodach międzyszkolnych, konsultacje z trenerami i nauczycielami wychowania fizycznego.

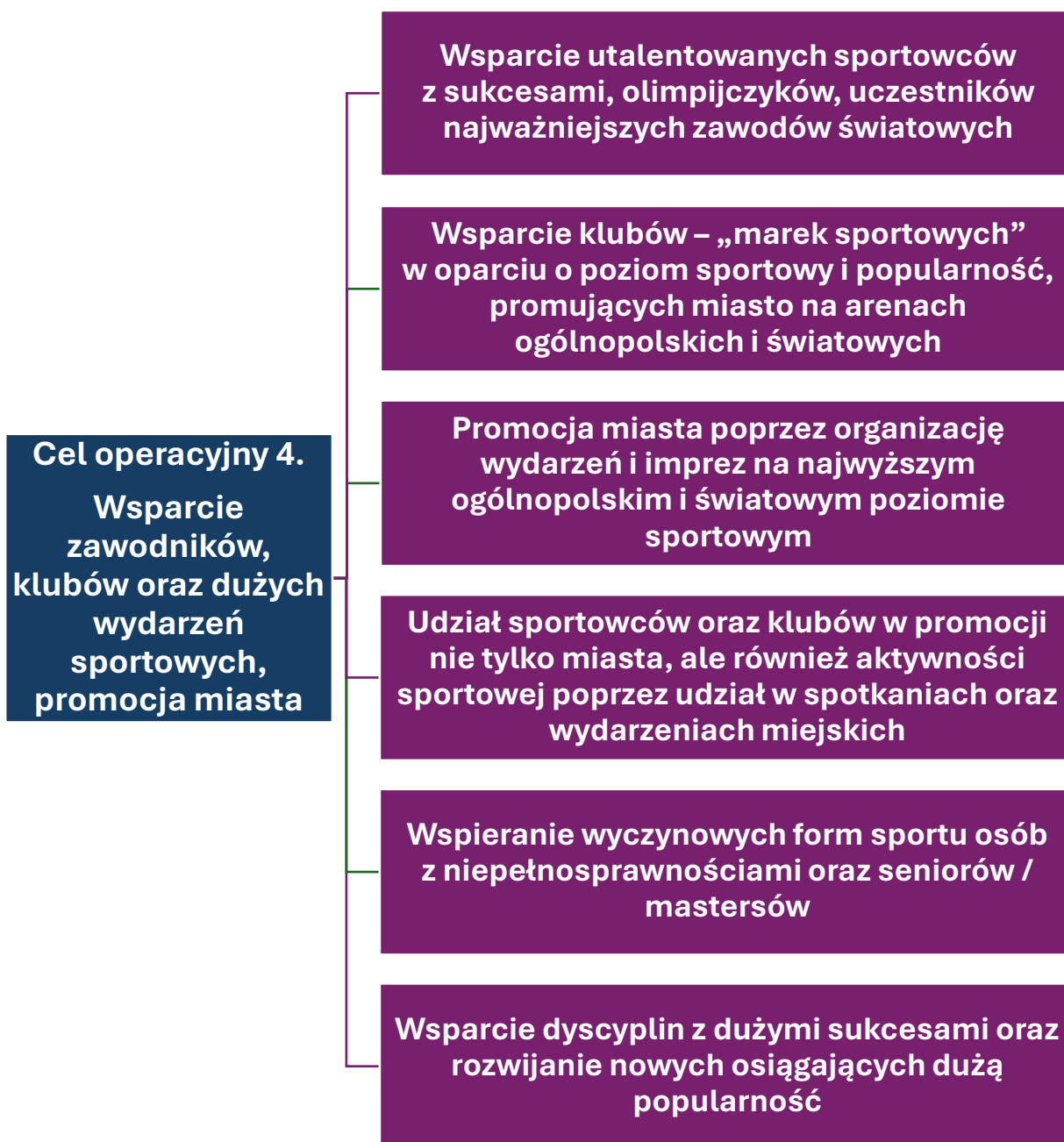
ZZS oraz MOS powinny wspierać organizacyjnie i finansowo udział szkół w zawodach wojewódzkich i krajowych. Takie wyjazdy mają być traktowane jako promocja szkół, nauczycieli, wysportowanych uczniów, co przełoży się na wizerunek Rzeszowa, jako miasta przyjaznego dla zdolnych sportowców, które daje duże możliwości rozwoju w tym aspekcie życia.

Przyszkolna infrastruktura sportowa ma służyć, w pierwszej kolejności, uczniom szkół, ale po godzinach lekcyjnych, powinna być jak najszerzej udostępniana UKS-om, stowarzyszeniom i klubom, które prowadzą zajęcia dla dzieci i młodzieży. Ilość organizacji pozarządowych w Rzeszowie powoduje, że brakuje obiektów do prowadzenia zajęć. Kluczowym jest, by efektywnie zarządzać zatem istniejącymi obiektami oraz godzinami dostępnymi do wynajmu poza zajęciami szkolnymi.

System rezerwacji obiektów sportowych

Konieczne jest stworzenie centralnej ewidencji obiektów sportowych należących do miasta, a także sal gimnastycznych i hal sportowych znajdujących się przy szkołach. Istniejący system e-rezerwacji na stronie www.SportowyRzeszow.pl, powinien być wspierany promocyjnie, tak żeby ułatwić do niego dostęp wszystkim zainteresowanym. System ten powinien być ogólnodostępny, jednakże, pierwszeństwo przy dokonywaniu

rezerwacji dostępnych godzin, powinny mieć stowarzyszenia/kluby sportowe, które prowadzą całoroczną, systematyczną działalność szkoleniową.

Profesjonalny sport wyczynowy i jego wsparcie organizacyjno-finansowe przez miasto ma w kontekście Strategii kilka ważnych aspektów. Sportowi idole powinni pełnić rolę motywacyjną i edukacyjną dla dzieci i młodzieży w kontekście promocji i przyciągania ich do uprawiania sportu, pokazywania pozytywnych wzorców zachowań i karier sportowych oraz upowszechniania aktywnego zdrowego stylu życia. Sukcesu rzeszowskich sportowców i klubów, budują markę miasta jako miejsca przyjaznego dla aktywnych i pełnych pasji ludzi. Emocje sportowe na najwyższym poziomie oraz wydarzenia o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym przyciągają sportowych turystów i zachęcają do wizyty gości, a baza sportu

wyczynowego, służyć ma też sportowi powszechnemu, a dzięki „magii miejsca”, ma być magnesem dla mieszkańców do sportowych aktywności.

Odpowiednie wsparcie dla rozwoju sportowców indywidualnych i klubów, jest ważnym argumentem dla młodych sportowców w etapie wyboru studiów czy klubu, w którym chcą kontynuować swoje kariery. Obecność w Rzeszowie zawodników na światowym poziomie, daje możliwość zaplanowania kampanii promocyjnych miasta, skuteczniejszego i dużo szerszego dotarcia dzięki nim do potencjalnych nowych mieszkańców, gości czy turystów w całej Polsce, ale również na świecie. Wsparcie ambasadora sportowego, wzmocni ofertę sportowo-turystyczną, ale również kulturalną i biznesową Rzeszowa. Współpraca sponsorska na linii sportowiec/klub a lokalny biznes, może wpłynąć bardzo pozytywnie na możliwość efektywniejszego pozyskania mecenasów dla miejskiego sportu, poprzez wspólne działania CSR-owe przy współpracy z miastem.

Kryteriami oceny, prowadzącej do podpisania umowy promocyjnej z danym sportowcem, klubem czy wydarzeniem sportowym, powinny być: popularność, siła oddziaływania i prowadzone działania promocyjne i prospołeczne, poziom sportowy, sukcesy i osiągnięcia, znaczenie klubowej czy sportowej tradycji i historii oraz wskaźniki marketingowe, jak oglądalność, ilość kibiców oraz wpływ na wizerunek miasta.

Przygotowanie oraz rozwój programu Ambasador Rzeszowskiego Sportu, ma mieć na celu wsparcie najlepszych sportowców, dać im poczucie koncentracji na poprawie poziomu i osiągania sukcesów oraz zatrzymać na dłużej w Rzeszowie. Ambasadorzy powinni spełniać rolę twarzy miejskich imprez sportowych, motywować i popychać dzieci i młodzież do sportu oraz wpływać na dobry wizerunek miasta.

Powyższe aspekty i kryteria powinny być brane pod uwagę przy sporcie osób z niepełnosprawnościami. Paraolimpijczycy, uczestnicy zawodów rangi mistrzowskiej i międzynarodowej w parasportach, powinni być uwzględnieni w programie ambasadorskim oraz wsparciu ich rozwoju i osiąganiu sukcesów. Tak samo jak przedstawiciele dyscyplin sportowych niszowych lub nowych, z potencjałem do prężnego rozwoju w Rzeszowie.

Finansowanie zadań sportowych

Wydział Sportu i Rekreacji prowadzi dwa konkursy dotacyjne na zadania związane ze sportem. Podstawą prawną do oby procesów jest ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. **Należy dążyć do sukcesywnego, corocznego wzrostu nakładów budżetowych Wydziału na zadania dotacyjne, które wspierają rozwój rzeszowskich stowarzyszeń i wprost wpływają na atrakcyjność oferty sportowej dla mieszkańców miasta.**

Wsparcie finansowe zadań z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.

Przedmiotem tego konkursu jest wykonanie działań na rzecz mieszkańców Rzeszowa w celu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, zagospodarowania ich czasu wolnego poprzez organizację zajęć sportowych i rekreacyjnych.

Przez realizację zadań zgłaszanych w celu wykonania zadania publicznego należy rozumieć:

- 1) zajęcia sportowe, mające charakter stały, cykliczny, pod kierunkiem osób posiadających uprawnienia potwierdzone odpowiednimi dokumentami,
- 2) imprezy – wydarzenia jednorazowe lub wydarzenia towarzyszące zajęciom sportowym, powiązane tematycznie z prowadzonymi zajęciami, odbywające się równolegle lub kończące cykl zajęć sportowych turnieje, zawody lub rajdy pod kierunkiem osób posiadających uprawnienia potwierdzone odpowiednimi dokumentami.

Realizacja zadań w aspekcie rekreacyjnym, powinna być nakierowana na wyrobienie wśród uczestników nawyków aktywnego spędzania czasu wolnego oraz promocję zdrowego stylu życia. Promocja ta powinna odbywać się również poprzez edukację i wskazywanie pozytywnych stron aktywnego życia w wymiarze wychowawczym, rozwojowym, mentalnym i medycznym w każdym wieku i na każdym etapie życia mieszkańców. Podmioty realizujące muszą pamiętać o dostępności swoich zadań, rozumianej w sposób szeroki i holistyczny. Nie tylko dostępność architektoniczna, związana z osobami ze szczególnymi potrzebami, ale również dostępność do informacji o zadaniu oraz do udziału w samych zajęciach/imprezach, powinny stanowić istotny element przy przygotowywaniu wniosków.

Biorąc pod uwagę aspekt sportowy, zadania mają na celu podniesienie poziomu sportowego zawodników w każdej kategorii wiekowej, zrzeszonych w danym podmiocie/wnioskodawcy, przygotowywać do udziału w zawodach i turniejach związanych z udziałem w systemie stałego współzawodnictwa sportowego krajowych i lokalnych związków sportowych. Nie ma tutaj znaczenia czy zajęcia są prowadzone dla sportowców pełnosprawnych czy z niepełnosprawnościami, ani w jakiej dyscyplinie sportu są realizowane. Niezależnie od „wyczynowego” aspektu organizowanych zajęć, muszą być one dostępne dla każdego mieszkańca Rzeszowa, tj. mieć charakter otwartej i zewnętrzną rekrutacji uczestników.

Organizacja zajęć sportowych i imprez towarzyszących, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego.

Przedmiotem zlecenia jest wykonanie działań na rzecz mieszkańców Rzeszowa w celu zagospodarowania ich czasu wolnego, w szczególności poprzez organizację zajęć sportowych i rekreacyjnych, mających na celu rozwój i doskonalenie sprawności

fizycznej, aktywny wypoczynek lub popularyzację walorów rekreacji ruchowej w celu minimalizowania występowania negatywnych zjawisk społecznych wśród beneficjentów zadania. Realizacja projektu powinna również przyczyniać się do wyrabiania wśród uczestników zadania nawyków aktywnego spędzania czasu wolnego oraz promocję zdrowego stylu życia, wzrostu świadomości na temat zagrożeń wynikających z uzależnień od substancji szkodliwych dla zdrowia, w tym alkoholu, narkotyków, środków odurzających, tytoniu itp. Przez realizację projektów zgłaszanych w celu wykonania zadania publicznego należy rozumieć te niezwiązane z udziałem w systemie stałego współzawodnictwa sportowego krajowych i lokalnych związków sportowych:

- 1) zajęcia sportowe – prowadzone w formie periodycznej, pod kierunkiem osoby posiadającej uprawnienia potwierdzone odpowiednimi dokumentami,
- 2) imprezy – wydarzenia jednorazowe lub wydarzenia towarzyszące zajęciom sportowym, powiązane tematycznie z prowadzonymi zajęciami, odbywające się równolegle lub kończące cykl zajęć sportowych turnieje, zawody itp. osoby posiadającej uprawnienia potwierdzone odpowiednimi dokumentami.

W porównaniu do konkursu pierwszego, zadania w szczególności muszą być nakierowane na edukacyjne i prospołeczne aspekty związane z aktywnością sportową i rekreacyjną, polegające na przeciwdziałaniu uzależnieniom, ale również wykluczeniom społecznym. Powinny być one kierowane do środowisk narażonych na społeczne patologie, których skutki, dzięki udziałowi w sportowych i okosportowych zajęciach, będą minimalizowane, a beneficjenci dostaną alternatywne wzorce, jak w dobry i aktywnego sposób spędzać czas.

Zadania w oby konkursach powinny być oceniane i weryfikowane na podstawie kryteriów, którymi da się objąć wszystkich wnioskodawców. Pod uwagę należy brać możliwość zrealizowania działań zapisanych we wniosku, poziomie kwalifikacji osób realizujących, dostępności odpowiedniej infrastruktury, rzetelności kalkulacji kosztów, jakości prowadzonych projektów w przeszłości, ale przede wszystkim, merytoryczną wartość spodziewanych rezultatów i realność ich osiągnięcia.

Nagrody dla sportowców

Niezależnie od konkursów dotacyjnych, Prezydent Miasta każdego roku nagradza rzeszowskich sportowców nagrodami za wybitne osiągnięcia sportowe. **Od kilku lat, budżet na nagrody jest zwiększany co powinno być kontynuowane w latach kolejnych.**

Dotychczasowy regulamin powinien zostać rozbudowany i zawierać trzy poziomy programu nagród, uwzględniający osiągnięcia sportowców na każdym poziomie wiekowym i uzależnione od jakości osiągniętych sukcesów sportowych.

Nowa regulamin powinien założyć stworzenie 3-poziomowego programu wsparcia udzielanego sportowcom. Poziom 1 obejmujący współzawodnictwo na etapie szkolnym realizowany byłby przez Międzyszkolny Ośrodek Sportowy. Poziomy 2 i 3 dedykowane dla współzawodnictwa sportowego „wyczynowego” realizowane byłyby przez Wydział Sportu i Rekreacji (poziom 2) na podstawie obecnej uchwały ws. przyznawania nagród za wysokie wyniki sportowe, a poziom 3 obejmowałby najlepszych rzeszowskich sportowców, sportowych ambasadorów miasta, którzy promują je na arenach międzynarodowych/

Poziom 1 (współzawodnictwo międzyszkolne)

Realizowany byłby w ramach nowego (dodatkowego) programu nagród za wyniki sportowe niższego szczebla tj. we współzawodnictwie sportowym na poziomie międzyszkolnym. Program ten może być realizowany w oparciu o współzawodnictwo sportowe organizowane przez Podkarpacki Wojewódzki Szkolny Związek Sportowy na następujących szczeblach wiekowych:

1.	Licealiada	LO 1-4 / Technikum 1-5
2.	Igrzyska Młodzieży Szkolnej	SP. Klasy 7-8
3.	Igrzyska Dzieci	SP. Klasy 1-6

Zapisy regulaminu przyznawania nagród sportowych realizowanych przez Wydział Sportu na obecną chwilę umożliwiają otrzymanie nagrody wyłącznie za wyniki sportowe na szczeblu centralnym (minimum to Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych lub Puchar Polski Juniorów). Zasadnym byłoby uwzględnienie osiągnięć dzieci i młodzieży szkolnej na poziomie niższym (np. wojewódzkim) we współzawodnictwie międzyszkolnym. Program powinien realizować ze strony miasta Międzyszkolny Ośrodek Sportowy we współpracy z Podkarpackim Wojewódzkim Szkolnym Związkiem Sportowym, który organizuje współzawodnictwo w zawodach wymienionych w tabeli powyżej. Realizacja programu nagród za wyniki we współzawodnictwie międzyszkolnym skorygowała by lukę, która w obecnej chwili uniemożliwia ubieganie się o nagrody dużej grupie najmłodszych rzeszowskich sportowców. **Nagrody te, mają być także motywacją do czynnego udziału szkół i uczniów we współzawodnictwie szkolnym, udziału w zajęciach sportowych w szkołach i dzięki temu zwiększeniu frekwencji na lekcjach wychowania fizycznego oraz organizowanych zawodach sportowych.**

Poziom 2 (sport wyczynowy)

Dedykowany dla zawodników osiągających wyniki we współzawodnictwie krajowym na szczeblu centralnym oraz międzynarodowym od kategorii Młodzika do Seniora zgodnie z katalogiem kwalifikowanych imprez sportowych. Poziom 2 realizowany będzie na podstawie obecnej uchwały ws. przyznawania nagród za wysokie wyniki sportowe. Uchwała wymaga kilku modyfikacji w katalogu imprez kwalifikujących do otrzymania nagrody m.in:

- 1) Poszerzenie katalogu kwalifikowanych imprez o kategorię Młodzik i Kadet.
- 2) Poszerzenie katalogu kwalifikowanych imprez o konkurencje sportowe osób z niepełnosprawnościami (zmniejszenie kryterium ilości startujących zawodników w tych zawodach)
- 3) Zmiana osiągnięcia kwalifikującego do otrzymanie nagrody - udziału w rozgrywkach CLJ na rzecz zajęcia miejsca od 1 – 3 w rozgrywkach CLJ.
- 4) Usunięcie nieaktualnego zapisu waloryzacji sportów kluczowych dla Miasta Rzeszowa zgodnie ze starą strategią na lata 2015-2020.
- 5) Ograniczenie kwalifikowanych miejsc do otrzymania nagrody
- 6) Zróżnicowanie procentowe wypłaty nagród dla dyscyplin olimpijskich oraz nieolimpijskich.
- 7) Zniesienie ograniczenia dla klubów sportowych rywalizujących w rozgrywkach organizowanych przez inne podmioty, niż właściwe Polskie Związki Sportowe

OSIĄGNIĘCIA INDYWIDUALNE LUB ZESPOŁOWE									
RANGA IMPREZY	MIEJSCE								
Igrzyska Olimpijskie / Paraolimpijskie	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	500 %			400 %			300 %		
Mistrzostwa Świata Seniorów Mistrzostwa Europy Seniorów Młodzieżowe Igrzyska Olimpijskie (MIO)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	400 %			300 %			200 %		
Uzyskanie kwalifikacji olimpijskiej / paraolimpijskiej (w tym MIO)	200 %								
OSIĄGNIĘCIA INDYWIDUALNE LUB ZESPOŁOWE									
RANGA IMPREZY	MIEJSCE								
	I	II		III		IV		V	VI
Puchar Europy Seniorów, Młodzieżowe Mistrzostwa Europy Mistrzostwa Europy Juniorów Olimpijski Festiwal Młodzieży Europy (EYOF)	180 %					150 %			
Mistrzostwa Polski Seniorów, Puchar Europy Juniorów	130 %								
Młodzieżowe Mistrzostwa Polski	100 %								

Mistrzostwa Polski Juniorów				
Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych (w tym OOM)		80 %		
Puchar Polski Seniorów Puchar Polski Juniorów		50 %		
Mistrzostwa Polski Kadetów Mistrzostwa Polski Młodzików				
UDZIAŁ W ROZGRYWKACH LIGOWYCH JUNIORSKICH – GRY ZESPOŁOWE				
	KLASA ROZGRYWKOWA – Centralna Liga Juniorów (Piłka Nożna)			Liczba zawodników uprawnionych do otrzymania nagrody
MIEJSCE	I	II	III	do 50 % liczby uprawnionych do gry określonej przepisami Polskiego Związku Piłki Nożnej
WYSOKOŚĆ NAGRODY	100 %			
NAGRODA „REPREZENTACYJNA” i „REKORDOWA”				
	Członek Kadry Narodowej			Ustanowienie nowego rekordu Polski / Europy / Świata
WYSOKOŚĆ NAGRODY	50 %			100 % / 150 % / 200 %

Poziom 3 (Ambasador sportu)

Program **„Ambasador rzeszowskiego sportu”** dedykowany jest dla sportowców osiągających najwyższe wyniki, sportowych ambasadorów Rzeszowa na arenach krajowych oraz międzynarodowych. Wsparcie obejmowałoby uczestników imprez rangi Igrzysk Olimpijskich, Paraolimpijskich i Europejskich, Mistrzostw Świata i Europy oraz innych wydarzeń na najwyższym sportowym poziomie w danej dyscyplinie sportu. **W każdym roku kalendarzowym, miasto powinno wybierać swoich sportowych ambasadorów i budować dzięki ich wsparciu, sportową markę Rzeszowa.**

Umowa promocyjna, jaką miasto podpisywałoby z wyselekcjonowanymi sportowcami-ambasadorami, nakładałaby na jej beneficjenta liczne świadczenia realizowane dla Miasta Rzeszów, obligowałaby do jego promocji i wzmacniania wizerunku miejsca przyjaznego dla sportu, uczestnictwa w spotkaniach motywacyjnych dla uczniów szkół,

prelekcjach, pokazowych treningach i innych wydarzeniach oraz zawodach organizowanych i współorganizowanych przez wydziały i jednostki miejskie.

Umowy byłyby na czas określony (roczne lub dwuletnie), a sportowcy byli by wybieranie na podstawie takich kryteriów jak: wysokie wyniki w zawodach najwyższej rangi mistrzowskiej, na arenach międzynarodowych, kwalifikacja na zawody najwyższej rangi, wyjątkowe osiągnięcia na zawodach niższej rangi, pobicie rekordu Polski, Europy czy Świata w danej dyscyplinie sportu itp.

Środowisko rzeszowskiego sportu powinno posiadać swoje małe i duże uroczystości. Wśród tych mniejszych należałoby organizować Dni Dyscyplin, tak żeby wszystkie organizacje mogły w jednym miejscu zaprezentować swoich trenerów, zawodników i osiągnięcia. Przygotowany w ten sposób festiwal, byłby świętem danej dyscypliny. Pozwoli też mieszkańcom na zapoznanie się z szeroką ofertą zajęć sportowych, a dyscyplinom, które ze względu na niszowy charakter nie cieszą się dużą popularnością i rozpoznawalnością – pokazania się szerokiej społeczności. Będzie to też odpowiednia okazja do pokazania wsparcia ze strony władz miasta organizacjom sportowym i ich promowania. Władze miasta powinny wykazać się wzmożonymi działaniami wspierającymi organizacje w poszukiwaniu dodatkowych źródeł finansowania, np. poprzez sponsoring. Należałoby wzmocnić promocję osiągnięć sportowych zawodników na oficjalnych stronach, portalach i social mediach Urzędu Miasta, publikować biogramy trenerów i zawodników, publikować relacje na żywo z wydarzeń i imprez sportowych, relacje zawodników i trenerów z zakończonych mistrzostw, a przede wszystkim dążyć do integracji sektora biznesowego ze sportem.

Gala Rzeszowskich Mistrzów Sportu byłaby świętem miejskiego sportu. Zorganizowana na wzór najważniejszych plebiscytów sportowych, byłaby ukoronowaniem najważniejszych osiągnięć sportowych rzeszowskich zawodników i docenieniem ogromnej roli trenerów. Na Gali niezależnie od wyniku sportowego, zaprezentowani i nagrodzeni powinni być uczestnicy rywalizacji sportowej osób z niepełnosprawnością oraz dzieci które nie są klasyfikowane w systemie współzawodnictwa sportowego. To powinno być również ich święto. Wydarzenie to, uświetnione powinno zostać pokazem sportowym, oprawą muzyczną, odpowiednią oprawą ceremonialną i co najważniejsze – być dostępne dla mieszkańców.

Wolontariat sportowy - współpraca ze środowiskami akademickimi

Nowym projektem jaki Rzeszów powinien rozpocząć w kwestii wsparcia środowisk sportowych ale również samych mieszkańców, jest idea wolontariatu sportowego. Idea ta jest bardzo mocno promowana i rozwijana w Europie oraz w największych Polskich miastach. **W związku z faktem, że miasto jest dużym ośrodkiem akademickim, a uczelnie mają prężnie działające ośrodki AZS i przyuczelniane kluby sportowe,**

są podstawy do wdrażania dobrych praktyk związanych z wolontariatem.
Niosą one ze sobą wielorakie korzyści dla mieszkańców:

- 1) pozwala, przede wszystkim młodym ludziom, brać udział w mniejszych i większych przedsięwzięciach i wydarzeniach sportowych,
- 2) daje możliwość zdobycia wiedzy i doświadczenia w organizacji wydarzeń sportowych,
- 3) buduje poczucie odpowiedzialności i możliwości do samorozwoju,
- 4) jest szansą na realizowanie życiowych pasji,
- 5) daje sposobność do zaprezentowania się i zdobycia nowych kontaktów wśród instytucji, firm/sponsorów czy klubów sportowych,
- 6) pozwala zdobyć referencje, zaświadczenia i certyfikaty, przydatne w dalszym życiu zawodowym czy edukacyjnym,
- 7) daje benefity, związane np. ze zniżkami do miejskich instytucji kulturalnych, rozrywkowych i sportowych,

Klubu i stowarzyszenia sportowe, miałyby możliwość współpracy z wolontariuszami, co pozwoliłoby im na ograniczenie kosztów organizacji imprez i wydarzeń, dało bazę zaangażowanych osób, które byłyby naturalnymi kandydatami do pracy. Taka współpraca to również świetna okazja do promocji i pokazania własnej odpowiedzialności społecznej ze strony instytucji sportowych.

Program wolontariacki, powinien też zawierać plan stworzenia **grupy asystentów do pomocy przy osobach z niepełnosprawnością** w czasie imprez sportowych. Odpowiednio przeszkolone osoby, byłyby dużą wartością dla organizatorów wszelakich imprez w Rzeszowie, nie tylko tych sportowych.

Współpraca na linii miasto-uczelnie, nie powinna się zamykać tylko na idei wolontariatu. W wielu krajach, sport akademicki to jeden z najważniejszych aspektów kreujących i wzmacniających poczucie jedności społeczności lokalnych, dumy ze swojej małej ojczyzny, a studenci-sportowcy to gwiazdy i osobowości na miarę tych z najważniejszych sportowych aren świata. Dlatego opracowanie programów, które połączą ze sobą misję miasta, priorytety uczelni wyższych, a dodatkowo zainteresują lokalny biznes, powinno być ważnym tematem interdyscyplinarnych spotkań przedstawicieli tych trzech obszarów działania.

Miasto powinno współpracować z uczelniami przy realizacji takich przedsięwzięć, jak organizacja Akademickich Mistrzostw Polski czy Uniwersjady. Dobra współpraca w tym aspekcie, pomoże klubom uczelnianym, ale również pozostałym w pozyskiwaniu młodych, zdolnych sportowców, którzy w Rzeszowie będą mieli nie tylko świetne warunki do rozwoju sportowego, ale dzięki ofercie uczelni wyższych, do dobrego poziomu edukacji, która jest tak ważna po zakończeniu sportowej kariery.

Współdziałanie ze środowiskiem AZSu, może się również realizować w projektach, polegających na promocji sportowej aktywności i zdrowego trybu życia wśród przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych, przede wszystkim z klas 1-3, ale również dla seniorów i osób ze specjalnymi potrzebami.

Zaangażowanie studentów w organizację zajęć sportowych dla mieszkańców miasta, może być realizowane w ramach projektów uczelnianych. Aktywny przedszkolak, aktywny senior, aktywne osiedla to podstawowe kierunki działania, które wydziały i jednostki Urzędu Miasta, rzeszowskie środowisko AZSu i rady osiedli (koordynatorzy sportu osiedlowego), powinny zainicjować w ramach współpracy przy promocji dobrych praktyk prozdrowotnych.

Działalność Społecznej Rady Sportu przy Prezydencie Miasta Rzeszowa powinna mieć ważną rolę w aspekcie wsparcia organizacyjnego dla stowarzyszeń i klubów. Rada została powołana przez Prezydenta, a jej głównymi celami są: wspieranie i doradzanie w rozwoju kultury fizycznej, pomoc w integracji środowisk i osób działających w obszarze kultury fizycznej i co ważne pomoc w ocenie przejrzystości i efektywności wydatkowania środków publicznych na działalność w zakresie kultury fizycznej. Prace Rady, w której skład wchodzi osoby działające w rzeszowskich klubach i stowarzyszeniach, pracownicy naukowcy, przedstawiciele wojewódzkich związków sportowych czy byli sportowcy, powinny być ukierunkowane na kilka kluczowych aspektów, takich jak: współpraca przy tworzeniu zasad finansowania sportu (dotacje, nagrody, programy) i wyznaczania priorytetów infrastrukturalnych, wsparcie sportu szkolnego, aktywizacja sportu osiedlowego, pomoc organizacyjna dla małych, dopiero rozwijających się stowarzyszeń i tych prowadzących działania w dyscyplinach niszowych oraz integracja środowiska sportowego.

Działania promocyjne oraz nowe inicjatywy sportowo-rekreacyjne w Rzeszowie

1. Cel i adresaci działań komunikacyjnych

Proponowane w niniejszej części dokumentu działania mają na celu wskazanie spójnego, skutecznego i atrakcyjnego w formie sposobu identyfikacji, promocji i komunikacji dot. realizowanych na terenie Rzeszowa przedsięwzięć sportowych i rekreacyjnych. Realizacja poszczególnych założeń przyczyni się do stworzenia i ugruntowania pozycji Rzeszowa jako ważnego punktu na sportowej mapie kraju, miejsca organizacji istotnych przedsięwzięć sportowych na najwyższym poziomie organizacyjnym, miasta ludzi aktywnych, energicznych i dbających o rozwój fizyczny i zdrowie. Wśród adresatów działań promocyjnych zidentyfikowano:

- 1) **mieszkańców Polski spoza województwa podkarpackiego** – Rzeszów w ich postrzeganiu jawić się powinien jako miejsce godne odwiedzenia ze względu na atrakcyjną ofertę sportową i rekreacyjną,
- 2) **mieszkańców Podkarpacia** – osoby zamieszkujące obszar w relatywnie niewielkiej odległości od miasta, dla których powinno ono stać się centralnym punktem województwa pod względem wydarzeń sportowych – magnesem przyciągającym atrakcyjną ofertą,
- 3) **mieszkańców Rzeszowa** – osoby zamieszkujące stolicę województwa podkarpackiego, dla których jednym z powodów osiedlenia lub pozostania w Rzeszowie powinny być konkurencyjne w skali ponadregionalnej wydarzenia sportowe i rekreacyjne,
- 4) **media** – środki masowego przekazu, zarówno tradycyjne jak nowoczesne, działające głównie za pośrednictwem Internetu, które przekazując informacje nt. planowanych działań, jak również relacjonując ich przebieg w sposób naturalny staną się ambasadorami, budującymi markę Rzeszowa jako miasta tętniącego sportem.

Koordinowanie działań promocyjnych wydarzeń sportowych powinno być realizowane przez wydział Urzędu Miasta Rzeszowa właściwy ds. sportu, we współpracy z wydziałem właściwym ds. promocji oraz wydziałem właściwym ds. medialnej obsługi Prezydenta Miasta Rzeszowa.

2. Logo „Sportowy Rzeszów”

W celu ujednolicenia podstawowego zakresu identyfikacji wizualnej przedsięwzięć sportowych organizowanych na terenie Rzeszowa opracowane zostało logo „Sportowy Rzeszów”. Przygotowanie wszelkich materiałów promujących poszczególne wydarzenia, np. plakatów, ulotek, zaproszeń, grafik do wykorzystania w Internecie, gadżetów promocyjnych, bannerów reklamowych, reklam wielkoformatowych, materiałów filmowych itp. powinno uwzględniać opatrzenie powyższych materiałów logo „Sportowy Rzeszów”. Omawiany znak graficzny wywiedziony został z obrysu stadionu sportowego. Zastosowana kolorystyka nawiązuje bezpośrednio do herbu Miasta Rzeszowa (kolor niebieski) oraz oficjalnego miejskiego logotypu „Rzeszów Stolica Innowacji” (kolor pomarańczowy). Wskazane kolory w znaku charakteryzuje minimalna liczba przejść tonalnych, co podkreśla czytelność wzoru graficznego. Kształt znaku graficznego „Sportowy Rzeszów” łączy schematyczną prostotę z oszczędną elegancją. Podkreśla to nowoczesny i dynamiczny charakter symbolu graficznego. Znak graficzny, dzięki schematycznemu designowi, jest łatwy do zapamiętania jak również prosty do naniesienia na materiały promocyjne dowolnej wielkości. Znak graficzny zawiera również zwrot „Sportowy Rzeszów” pisany czcionką o czytelnym kroju, dzięki czemu możliwy jest do odczytania również przez osoby posiadające wadę wzroku.

Szczegółowe zasady wykorzystywania logo „Sportowy Rzeszów” opisane powinny zostać w dedykowanym dokumencie np. uproszczonej księdze znaku. Wykonanie dokumentu zlecone powinno zostać podmiotowi odpowiedzialnemu za stworzenie logo.

3. Działania reklamowe

Promocja wydarzeń sportowych, realizowanych na terenie Rzeszowa, powinna być dopasowana do potrzeb i preferowanych metod komunikacji możliwie szerokiego grona odbiorców. W przypadku wydarzeń organizowanych przez podmioty niezależne od Miasta Rzeszowa (kluby sportowe, stowarzyszenia kultury fizycznej, podmioty prywatne itd.) główny ciężar działań promocyjnych spoczywać powinien na tychże podmiotach. Powyższe wydarzenia powinny jednocześnie być promowane za pośrednictwem elektronicznych kanałów komunikacji Miasta Rzeszowa (po uprzednim uzgodnieniu

z organizatorem). Wydarzenia, których organizatorem jest Miasto Rzeszów (w tym przez swoje jednostki organizacyjne), promowane powinno być zarówno przez samo miasto, jak i (w miarę możliwości) przez współorganizatorów i partnerów wydarzenia. Działania marketingowe wykraczać powinny poza granice miasta, a w miarę możliwości także poza granicę województwa podkarpackiego. Celem działań promocyjnych jest bowiem budowanie świadomości dot. wydarzeń sportowych i rekreacyjnych realizowanych w mieście zarówno wśród rzeszowian, jak i wśród osób zamieszkałych poza miastem. Przykłady rekomendowanych działań reklamowych:

Reklama telewizyjna i radiowa najważniejszych wydarzeń sportowych – wykupienie/wykorzystanie na zasadzie współpracy czasu antenowego w wytypowanych stacjach telewizyjnych i radiowych realizowane powinno być w przypadku najistotniejszych imprez, które organizowane będą w Rzeszowie (np. imprezy o randze mistrzowskiej, Narodowy Dzień Sportu itp.). Tego typu wydarzenia mają potencjał skupienia zainteresowania szerokiego grona odbiorców z Rzeszowa i innych części kraju.

Reklama outdoorowa najważniejszych wydarzeń sportowych – zakup powierzchni reklamowych dla najistotniejszych wydarzeń sportowych realizowany powinien być w większych ośrodkach miejskich na terenie kraju (kryterium co najmniej 200 000 mieszkańców). Cel działań promocyjnych nie jest ograniczony terytorialnie, w związku z czym kryterium odległości od Rzeszowa nie powinno stanowić ograniczenia w prowadzeniu poszczególnych kampanii.

4. Działania public relations

Działania public relations stanowią równoważny dla działań reklamowych sposób budowania świadomości społecznej na temat wydarzeń sportowych organizowanych w danym ośrodku. Ich prawidłowa realizacja pozwoli stworzyć i ugruntować skojarzenie „Rzeszów = sport”. Stanowić to będzie filar budowania świadomości dot. aspiracji Rzeszowa do stania się jednym z bardziej liczących się na arenie krajowej ośrodków wydarzeń sportowych.

Proponowane do realizacji działania:

Kongres/Forum/Panel/Konferencja Sportowa – propozycja dot. organizacji cyklicznego wydarzeń, kierowanego do osób zawodowo zajmujących się sportem – zarówno organizatorów wydarzeń, jak i trenerów, działaczy sportowych itp. Do udziału w wydarzeniu powinni również zostać zaproszeni przedstawiciele biznesu oraz sportowi

influencerzy. W trakcie przedsięwzięcia poruszane powinny być różne aspekty funkcjonowania sportu, organizacji wydarzeń sportowych, szkolenia młodzieży, szkolenia nauczycieli wychowania fizycznego i trenerów z rzeszowskich stowarzyszeń i klubów itp. Poszczególne edycje wydarzenia powinny skupiać się na konkretnym zagadnieniu, lub takowe zagadnienie powinno być wiodącym dla danej edycji. Dzięki działaniu wytworzony zostanie w odbiorcach obraz Rzeszowa jako miasta stawiającego na profesjonalizm w dziedzinie sportu. Uczestnicy relacjonując wydarzenie na swoich profilach w mediach społecznościowych staną się jego naturalnymi ambasadorami i promotorami.

Media relations – działania nakierowane na budowanie wzajemnej relacji z przedstawicielami różnego rodzaju mediów (telewizja, radio, portale internetowe, profile o tematyce sportowej w mediach społecznościowych). Podstawą nawiązania odpowiednich relacji mogą stać się cyklicznie przesyłane przedstawicielom mediów syntetyczne informacje nt. najważniejszych wydarzeń sportowych na terenie miasta.

Konferencje prasowe – organizacja klasycznych konferencji dla mediów. Konferencje organizowane powinny być w sposób stacjonarny z jednoczesną transmisją na żywo za pośrednictwem Internetu. Program konferencji obejmować powinien zarówno przekazanie podstawowych informacji o planowanych imprezach sportowych, jak i część poświęconą odpowiedzi na pytania poszczególnych uczestników konferencji.

Portal internetowy – dedykowany zagadnieniom szeroko pojętego sportu portal informacyjny, prowadzony przez wydział Urzędu Miasta Rzeszowa właściwy ds. sportu. Za pośrednictwem portalu przekazywane powinny być informacje nt. realizowanych wydarzeń sportowych, jak również lista działających na terenie miasta klubów sportowych i ich zaplecza infrastrukturalnego. Portal zawierać powinien także sekcję z realizacjami z wydarzeń oraz galeriami zdjęć. Dodatkowo portal powinien zawierać strefę dedykowaną klubom sportowym, w której odnaleźć będą one mogły najważniejsze informacje i dokumenty związane z funkcjonowaniem w aktualnym reżimie prawnym.

Media społecznościowe – profile w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram, TikTok, youtube) dedykowane zagadnieniom sportu w mieście. Ze względu swój charakter i grupę docelową działania informacyjne w mediach społecznościowych powinny przyjąć formę lżejszego przekazu. Tego typu kanały dopuszczają a nawet wymuszają nawiązywanie relacji z odbiorcami na zasadach równorzędności podmiotów, przez co różnią się od klasycznych kanałów komunikacyjnych. Ogromną zaletą portali

społecznościowych jest możliwość wykorzystania także żartobliwej formy prezentowanych treści. W sposób zdecydowany ułatwia to nawiązywanie trwałej relacji z odbiorcami. Efektem prawidłowo prowadzonych działań staje się wytworzenie zapotrzebowania u odbiorców na udział w wydarzeniach sportowych i wyedukowanie ich jako świadomych konsumentów tych wydarzeń.

Patrząc w przyszłość w wymiarze długoterminowym, trzeba brać pod uwagę tempo zmieniającego się świata, ciągły postęp technologiczny i potrzeby mieszkańców, którzy oczekują nowoczesnych rozwiązań również w aspekcie sportu i rekreacji. Rzeszów powinien czerpać najlepsze przykłady ze świata i w skali własnych możliwości, wdrażać je w przestrzeni miejskiej.

Centrum Innowacji Sportowych

Należy stworzyć warunki w przestrzeni miasta do powstania centrum start-upów z branży technologii sportowych. Należy wykorzystać potencjał organizacji sportowych, a także funkcjonujące w Rzeszowie ośrodki badawcze, m.in. Politechnikę Rzeszowską i Uniwersytet Rzeszowski. Zadaniem Centrum byłoby wspieranie zrównoważonego rozwoju, aktywności i innowacji poprzez sport, poprawy wizerunku miasta, rozwijanie istniejących i tworzenie nowych produktów, poprawę wyników sportowych, dywersyfikacja przychodów poprzez “ściągnięcie” do miasta start-upów sportowych funkcjonujących w innych krajach, co przełoży się na zwiększenie liczby miejsc pracy dla mieszkańców. Przykładami takich centrów są Sydney Sports Incubator, Global Sports Venture Studio w Los Angeles, berlińska AD Sports Acceleration, Colosseum Sports Tech w Tel Awiwie i Le Tremplin w Paryżu. Ten ostatni w okresie swojej działalności inkubował 80 startupów, z czego 90% powstało we Francji. Spośród tych 80, aż 88% przetrwało po trzech latach działalności i wygenerowało w 2017 r. przychody w wysokości 22 mln euro.

Dzięki współpracy z naukowcami czy ośrodkami badawczymi jest stworzenie unikatowej w skali kraju świecącej ścieżki rowerowej w Lidzbarku Warmińskim. Wykorzystane tzw. luminofory ładują się w ciągu dnia, pozwalając na oddanie w nocy energii w postaci wytworzonego światła.

Nowe start-upy mogłyby w połączeniu z Organizacjami tworzyć nowe sprzęty i urządzenia sportowe oraz służące do regeneracji powysiłkowej, ekologiczne rozwiązania technologiczne przy budowie obiektów sportowych, projektować nowe modele treningowe z wykorzystaniem nowoczesnego sprzętu diagnostycznego, co może wpłynąć na osiągnięcia rzeszowskich sportowców, bądź stać się nową marką miasta.

Koncepcja smart city poprzez sport

Szeroko rozumiany sport może wnieść wiele innowacji w funkcjonowanie miasta, które w sposób przemyślany i zrównoważony mogą rozwinąć istniejącą koncepcję Rzeszowa jako inteligentnego miasta. Działania utworzonego w 2019 r. Urban Lab a później Zespołu Tematycznego Smart City Life - jakości życia należy rozszerzyć o działania technologiczne informacyjno-komunikacyjne (ICT) w obszarze sportu:

- 1) Należy uwzględniać sport z innymi działaniami strategicznymi miasta.
- 2) Proces planowania urbanistycznego w zakresie sportu powinien być nieodłącznym elementem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
- 3) Gromadzenie danych o aktywności fizycznej.
- 4) Stworzenie kanału do komunikacji między mieszkańcami a władzami miasta, lub informujących mieszkańców i turystów o wydarzeniach sportowych.
- 5) Zbieranie danych o użytkownikach wielkich imprez sportowych, celem przewidywania ich mobilności i zapobieganiu zagrożeń.
- 6) Wykorzystanie monitoringu miejskiego i/lub bezzałogowych statków powietrznych do monitorowania zachowania tłumu podczas imprez sportowych.
- 7) Stworzenie aplikacji – np. asystenta biegaczy, skanującego teren w celu wyboru najlepszej trasy, najmniej zatłoczonej, odpowiadającej możliwościom czasowym i kondycyjnym biegacza.
- 8) Wsparcie transportu publicznego podczas wydarzeń sportowych, poprzez zarządzanie siecią transportu, informację o ruchu drogowym w czasie rzeczywistym (np. wskazówki dojazdu do przystanków wyświetlane na chodnikach lub krawężnikach).
- 9) Budowa obiektów sportowych w oparciu o nowoczesne technologie i rozwiązania ICT, np. Internet rzeczy (IoT), inteligentne sieci, sztuczną inteligencję. Zastosowanie wszystkich rozwiązań powodujących rozwój inteligentnych budynków lub ułatwiających zarządzanie nimi (np. automatyczne roboty sprząające).
- 10) Wdrożenie systemu monitorowania i zarządzania energią, optymalizacji gospodarki wodnej w obiektach sportowych.
- 11) Projektowanie i realizacja oświetlenia na stadionach sportowych, dostosowanie systemu oświetlenia do potrzeb rozgrywek oraz wydarzeń sportowych.
- 12) Wykorzystanie technologii wirtualnych, jak np. “wirtualnego boiska” do wyświetlania gier czy zabaw ruchowych na chodnikach lub skwerach.

Nowoczesne Muzeum Sportu

W przyszłości należałoby rozważyć powstanie Nowoczesnego Muzeum Sportu, którym oprócz eksponatów sportowych, galerii sław rzeszowskiego sportu (zawodników, trenerów, działaczy), fotorelacji i filmów z wydarzeń sportowych, w których uczestniczyli zawodnicy, byłaby przestrzeń do zabawy dla dzieci i młodzieży (mini boiska, przyrządy

sportowe, interaktywne gry). W porozumieniu z rzeszowskimi uczelniami oraz instytucjami sportowymi, mogłyby się w nim znaleźć również przestrzeń do obserwacji i interaktywnych doświadczeń związanych z anatomią, biomechaniką ruchu, motorycznością człowieka. Byłaby to kolejny punkt na mapie rzeszowskich atrakcji dla mieszkańców i turystów.

Atrakcje związane z Muzeum, mogłyby znajdować się w dwóch niezależnych lokalizacjach. Poza klasycznym miejscem z eksponatami i zdjęciami, przy Wisłoku powinna powstać strefa sportu i rekreacji, która byłaby miejscem, gdzie powinna zostać przeniesiona obecna Aleja Gwiazd Sportu, która została zapoczątkowana w latach 2023-2024, a jej lokalizacja w Parku Jedności Polonii z Macierzą przy hali ROSiRu, okazała się niefunkcjonalną. Przeniesienie odcisków dłoni nad Wisłok, wkomponowanie je w przestrzeń tematycznej strefy z boiskami i przestrzenią do aktywności dla mieszkańców, byłoby lepszym rozwiązaniem. Przy odciskach dłoni, należy również dołożyć kod QR, który odsyłałby do strony/aplikacji (np. SportowyRzeszów.pl) z historią danego sportowca, jego sukcesami, związkami z Rzeszowem itp.

FORUM RZESZOWSKIEGO SPORTU

Organizacja cyklicznego wydarzenia „Rzeszowskie Forum Sportu”, które ma na celu zjednoczenie środowisk związanych z edukacją, sportem i zdrowiem w trosce o przyszłość najmłodszych mieszkańców naszego miasta. Pod hasłem „Razem dla aktywności fizycznej i zdrowia rzeszowskich dzieci” przedstawiciele wydziałów, szkół, fundacji, uczelni, środowiska sportowego, zaangażowani społecznicy, wspólnie zastanawiają się, jak skutecznie promować ruch i zdrowe nawyki wśród dzieci i młodzieży. To doskonała okazja, by poznać rozwiązania, wymienić się doświadczeniami i zainspirować do działania na rzecz aktywności fizycznej. Forum ma stać się początkiem realnych zmian, które wpłyną na poprawę zdrowia i jakości życia młodych Rzeszowian.

Sprawność fizyczna dzieci w Rzeszowie

Obserwuje się spadek ogólnej sprawności fizycznej dzieci, co jest związane z rosnącym czasem spędzanym na zajęciach stacjonarnych, takich jak korzystanie z technologii. Badania naukowe pokazują, że coraz mniej dzieci spełnia zalecenia WHO dotyczące codziennej aktywności fizycznej. Rzeszowskie szkoły i przedszkola podejmują działania mające na celu poprawę tej sytuacji, jednak wciąż widoczna jest potrzeba intensyfikacji działań. Warto podkreślić, że aktywne dzieci charakteryzują się lepszym zdrowiem fizycznym i psychicznym.

Aktywność fizyczna przedszkolaków

W wieku przedszkolnym ruch i zabawa są kluczowe dla rozwoju fizycznego, społecznego i psychicznego dzieci. Regularna aktywność wspiera nie tylko rozwój motoryczny,

ale także uczy współpracy, dyscypliny oraz radzenia sobie z wyzwaniami. Niestety, wielu przedszkolaków nie spełnia zalecanych norm aktywności, co może wpływać na późniejsze problemy zdrowotne. Rodzice i nauczyciele powinni zachęcać do aktywności poprzez organizowanie zabaw ruchowych i zajęć na świeżym powietrzu. Wprowadzenie prostych form aktywności fizycznej jak gry i zabawy ruchowe, może w znaczący sposób poprawić zdrowie dzieci.

Rola rodziny, szkoły i klubu w kształtowaniu zdrowych nawyków

Rodzina, szkoła i klub sportowy mają kluczowy wpływ na budowanie zdrowych nawyków u dzieci. Rodzice powinni dawać dobry przykład poprzez aktywne spędzanie czasu, a także wspierać rozwój fizyczny dziecka, oferując różnorodne formy ruchu. Szkoła, poprzez lekcje wychowania fizycznego i dodatkowe zajęcia, ma możliwość wprowadzania dzieci w sportowe życie. Kluby sportowe oferują zaś możliwość pogłębiania zainteresowań i rozwijania umiejętności w bardziej usystematyzowany sposób. Wspólne działania tych trzech środowisk mają fundamentalne znaczenie dla długoterminowego zdrowia dziecka.

Jak aktywizować sportowo mieszkańców?

Aktywizacja sportowa mieszkańców to wyzwanie wymagające współpracy wielu instytucji i organizacji. Kluczowym elementem jest organizowanie cyklicznych lokalnych wydarzeń sportowych, które zachęcają całe rodziny do wspólnego udziału. Warto również promować różnorodne formy aktywności, tak aby każdy mógł znaleźć coś odpowiedniego dla siebie, niezależnie od wieku i kondycji. Stworzenie łatwego dostępu do infrastruktury sportowej, np. ścieżek rowerowych czy boisk przyszkolnych, także ma istotne znaczenie. Działania edukacyjne, promujące korzyści zdrowotne płynące z ruchu, mogą dodatkowo zwiększyć motywację do regularnej aktywności np. w postaci kampanii społecznych z wykorzystaniem znanych sportowców, które będą informować o wpływie ruchu na organizm dziecka.

Czy system edukacji wspiera współczesne potrzeby w zakresie wychowania fizycznego?

Obecny system edukacji nie zawsze w pełni odpowiada na potrzeby współczesnych dzieci w zakresie wychowania fizycznego. Choć programy szkolne przewidują regularne lekcje WF, ich jakość i intensywność bywają niewystarczające zwłaszcza w klasach 1-3.. Brakuje też odpowiedniego wsparcia dla nauczycieli w zakresie nowoczesnych metod pracy z dziećmi. System powinien bardziej skupić się na indywidualnych potrzebach dzieci, a także integrować nowoczesne technologie i podejścia do kształtowania zdrowych nawyków. Reformy w tym zakresie są niezbędne, aby sprostać wyzwaniom dzisiejszego świata.

Wdrażanie, monitorowanie i ewaluacja Strategii

Strategia jest efektem współpracy szeregu podmiotów – członków Komisji Sportu, Rekreacji i Turystyki, Społecznej Rady Sportu, Wydziału Sportu i Rekreacji i ROSiRu, ale przede wszystkim członków organizacji sportowych i mieszkańców. Efektywne wdrażanie zapisów niniejszego opracowania, musi bazować na utrzymaniu współpracy pomiędzy wszystkimi powyższymi interesariuszami. Monitorowanie, przygotowanie i wysyłanie wniosków do programów i grantów prowadzonych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki, związki sportowe, fundacje i organizacje rządowe i pozarządowe, programy finansowe Unii Europejskiej i instytucji europejskich, musi być poprzedzone przygotowanymi projektami i koncepcjami, a te muszą wynikać z przemyślanej i konsekwentnej polityki miasta w aspekcie sportu i rekreacji. Z uwagi na okres obowiązywania strategii należy utrzymać jej etapowość, jednocześnie pamiętając o zasadzie partycypacji w jej wdrażaniu i ewentualnej aktualizacji.

Za wdrażanie strategii pod względem instytucjonalnym i zarządczym odpowiedzialny jest Prezydent Miasta za pośrednictwem Wydziału Sportu i Rekreacji oraz Rzeszowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, Wydziału Marki Miasta, Współpracy Gospodarczej i Turystyki, Wydziału Edukacji, Wydziału Inwestycji oraz Społecznych Rad, szczególnie Rady Sportu.

Monitoring i ewaluacja programów strategicznych ma na celu poprawę jakości działań poprzez zwiększenie ich efektywności i skuteczności oraz użyteczności i trwałości dla mieszkańców. Ocena skuteczności wdrożenia Strategii wymaga przyjęcia zespołu wskaźników oceny, które powinny być monitorowane w okresach czasowych. Cykliczne, dwuletnie okresy monitorowania działań i oceny wskaźników, po pierwsze pokażą efektywność wdrażania zapisów tego dokumentu, ale co ważne, pozwolą na aktualizacje i korekty przyjętych założeń, które będą podlegały uwarunkowaniom zewnętrznym, takim jak zmieniająca się sytuacja gospodarcza czy społeczna, zmiany w instytucjach rządowych i pozarządowych, ale również wewnętrznym, jak zmiany w strukturze i organizacji Urzędu, wydziałach czy podległych jednostkach.

Wskaźnik oddziaływania – mierzący działania i ich skutki, takie jak:

- 1) wzrost frekwencji szkół i uczniów w rywalizacji międzyszkolnej,
- 2) wzrost frekwencji podczas organizowanych zawodów w ramach miejskich inicjatyw sportowych,
- 3) wzrost frekwencji podczas zajęć w ramach UKS-ów i SKS-ów,
- 4) wzrost odsetku mieszkańców regularnie uprawiających sport lub aktywności rekreacyjne,
- 5) zwiększenie ilości mieszkańców korzystających z miejskich obiektów sportowych,
- 6) zwiększenie ilości inicjatyw i wydarzeń dla osób z niepełnosprawnościami i seniorów,

- 7) zasięg oddziaływania strony i profili w mediach społecznościowych związanych z projektem SportowyRzeszów.pl.

Wskaźnik rezultatów – mierzący realizację działań, związanych z przedstawionymi celami operacyjnymi:

- 1) **sukcesywny coroczny wzrost budżetów na zadania sportowe dotowane przez miasto,**
- 2) **efektywna poprawa infrastruktury sportowej i budowa nowych obiektów,**
- 3) ilość zespołów występujących w wysokich klasach rozgrywkowych,
- 4) sukcesy sportowców indywidualnych na arenach ogólnopolskich i międzynarodowych,
- 5) pozycja Rzeszowa we współzawodnictwie sportowym,
- 6) liczba wydarzeń sportowych o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym,
- 7) poziom pozyskanego dofinansowania na cele sportowe i infrastrukturalne ze źródeł zewnętrznych.

Należy utworzyć zespół do monitorowania i nadzorowania postępów w realizacji zapisów Strategii. W jego skład powinni wejść przedstawiciele instytucji współtworzących podległych Prezydentowi, a jej pracom przewodzić Wydział Sportu i Rekreacji oraz Społeczna Rada Sportu. Jego zadaniem będzie opracowanie krótko- i długoterminowych zadań do zrealizowania, biorąc pod uwagę każdy z celów strategicznych. Monitoring będzie polegał na bieżącej weryfikacji stopnia realizacji zaplanowanych projektów oraz osiągnięcia wyznaczonych wskaźników, a także składania za każde dwa zakończone lata kalendarzowe raportu z realizacji założeń wskazanych i opracowanych przez zespół. Ocena wskaźników zostanie dokonana w dwóch formach tj. ocena średnioterminowa w trakcie realizacji działań oraz po ukończeniu realizacji działań (ex-post). Należy mieć na uwadze, iż efektywny system monitoringu jest niezbędny do osiągnięcia określonych celów oraz realizacji zadań. Raporty, będą narzędziem do dokonania oceny Strategii, jej aktualizacji i modyfikacji. W sposób syntetyczny i empiryczny, przedstawiać będą analizę efektów realizowanych przedsięwzięć oraz zadań.

Spis tabel, wykresów i map

Tabele

Tabela 1. Rzeszowskie kluby/stowarzyszenia sportowe w podziale na dyscypliny.....	15
Tabela 2. Rzeszowskie kluby sportowe rywalizujące w najwyższych klasach rozgrywkowych	19
Tabela 3. Rzeszowskie kluby rywalizujące w kategoriach od młodzika do młodzieżowca według punktacji ogólnopolskiej w 2023 i 2024 roku	19
Tabela 4. Imprezy sportowe w Rzeszowie	23
Tabela 5. Ilość klas sportowych i mistrzostwa sportowego z podziałem na poszczególne dyscypliny w Zespole Szkół Sportowych w Rzeszowie	24
Tabela 6. Podsumowanie udziału szkół podstawowych (igrzyska dzieci) w zawodach sportowych 2021/2022.....	25
Tabela 7. Podsumowanie udziału szkół podstawowych (igrzyska młodzieży szkolnej)	26
Tabela 8. Podsumowanie udziału szkół ponadpodstawowych (licealiada) w zawodach sportowych 2021/2022	26
Tabela 9. Podsumowanie udziału szkół podstawowych (igrzyska dzieci) w zawodach sportowych 2022/2023.....	27
Tabela 10. Podsumowanie udziału szkół podstawowych (igrzyska młodzieży szkolnej) w zawodach sportowych 2022/2023.....	28
Tabela 11. Podsumowanie udziału szkół ponadpodstawowych (licealiada) w zawodach sportowych 2022/2023	28
Tabela 12. Podsumowanie udziału szkół podstawowych (igrzyska dzieci) w zawodach sportowych 2023/2024.....	29
Tabela 13. Podsumowanie udziału szkół podstawowych (igrzyska młodzieży szkolnej) w zawodach sportowych 2023/2024.....	30
Tabela 14. Podsumowanie udziału szkół ponadpodstawowych (licealiada) w zawodach sportowych 2023/2024	30
Tabela 15. Realizacja zajęć z WF	45
Tabela 16. Baza obiektów sportowych w sześciu wybranych miastach (dane za 2022 r.)	51
Tabela 17. Dyscypliny i drużyny w najwyższych klasach rozgrywkowych (dane na sezon 2024 oraz 2024/2025).....	52
Tabela 18. Dofinansowanie z budżetu Miasta Rzeszowa przekazywane na kulturę fizyczną	54
Tabela 19. Wysokość dotacji i nagród sportowych przekazywanych z budżetu Miasta Rzeszowa w latach 2017–2024.....	54
Tabela 20. Koszty utrzymania obiektów sportowych w latach 2020–2023.....	55
Tabela 21. Koszty utrzymania Stadionu Miejskiego w latach 2019–2023.....	57
Tabela 22. Umowy promocyjne zawarte w latach 2017–2023 z podmiotami działającymi w zakresie kultury fizycznej	57

Wykresy

Wykres 1. Liczba mieszkańców Rzeszowa zameldowanych na pobyt stały i czasowy	6
Wykres 2. Struktura wieku ludności w Rzeszowie w 2024 r.	12
Wykres 3. Infrastruktura sportowa i rekreacyjna w Rzeszowie	13
Wykres 4. . Czego brakuje w Rzeszowie w zakresie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej - rodzice	32

Wykres 5. Czego brakuje w Rzeszowie w zakresie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej – uczniowie	33
Wykres 6. Czego brakuje w Rzeszowie w zakresie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej – mieszkańcy	34
Wykres 7. Czego brakuje w Rzeszowie w zakresie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej – ogółem	35
Wykres 8. Ocena infrastruktury sportowej w Rzeszowie - rodzice	36
Wykres 9. Ocena infrastruktury sportowej w Rzeszowie – uczniowie	37
Wykres 10. Ocena infrastruktury sportowej w Rzeszowie – mieszkańcy	38
Wykres 11. Ocena infrastruktury sportowej w Rzeszowie – ogółem	39
Wykres 12. Ilość hal sportowych.	41
Wykres 13. Zewnętrzna infrastruktura sportowa (siłownia, street workout, plac rekreacyjny, siłownia zewnętrzna itp.)	42
Wykres 14. Liczba siłowni	42
Wykres 15. Zaplecze higieniczno-sanitarne	43
Wykres 16. Realizacja zajęć z wychowania fizycznego na korytarzach.....	43
Wykres 17. Czy szkolna infrastruktura pozwala na realizację wszystkich treści programu kształcenia z wychowania fizycznego	44
Wykres 18. Czy w szkole organizowane są dodatkowe zajęcia sportowe	44
Wykres 19. Liczba ludności w analizowanych miastach (stan na 31.12.2023)	47
Wykres 20. Odsetek wydatków z budżetu gminy na kulturę fizyczną (kat. 926) w ogólnej kwocie wydatków	48
Wykres 21. Odsetek wydatków inwestycyjnych (majątkowych) w ogólnej kwocie wydatków z budżetu gminy na kulturę fizyczną (kat. 926)	50

Mapy

Mapa 1. Liczba mieszkańców Rzeszowa zameldowanych na pobyt stały i czasowy według osiedli w 2024 r.	7
Mapa 2. Dynamika zmiany liczby ludności w okresie 30.06.2016 – 30.06.2024 w podziale na osiedla (2016 = 100%).....	8
Mapa 3. Mediana wieku mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i czasowy w osiedlach (stan na 30.06.2024)	10
Mapa 4. Dynamika zmiany mediany wieku ludności Rzeszowa w okresie 30.06.2016 – 30.06.2024 w podziale na osiedla (2016 = 100%)	11
Mapa 5. Obiekty sportowe w zarządzie Gminy Miasto Rzeszów, w których można dokonać e-rezerwacji na stronie sportowyrzeszow.pl	14